

*İlahi  
Rehberlik*

*yazan*

*Kutsal Lütufları*

*Sri la Bhakti Sundar Govinda*

*Dev-Goswami Maharaj*



*Bütün Övgüler Śrī Guru ve Gaurāᅅga'nın Olsun*

# *İlahi Rehberlik*

*Kutsal Lütufları  
Śrīla Bhakti Sundar Govinda  
Dev-Goswami Maharaj'ın  
Kutsal Konuşmalarından ve Mektuplarından*

Sri Chaitanya Saraswat Math, Kolerganj, P.O. Nabadwip,  
Dist. Nadia, W.Bengal 741302, Hindistan

Bütün haklar

© Nabadwip, Sri Chaitanya Saraswat Math'ın  
Sevaite-Başkan-Acharya'sına aittir

Kurucu Acharya:

Kutsal Lütüfları  
Srila Bhakti Raksak Sridhar  
Dev-Goswami Maharaj

Halefi Sevaite-Başkan-Acharya:

Kutsal Lütüfları  
Srila Bhakti Sundar Govinda  
Dev-Goswami Maharaj

İngilizce ikinci baskı: Hindistan 2004

Yayına hazırlayan:

Sri Mahananda Das Bhakti Ranjan'ın yardımcılarıyla  
Sripad Bhakti Svarupa Tridandi Maharaj

Türkçe ilk baskı: Saraswata Yayınları 2010

Danışman: Sripad Mahananda Das Bhakti Ranjan

Kitabın özgün adı: Divine Guidance

Çeviri: Krishnendrani Devi Dasi

Düzeltilmeler: Sulalita Devi Dasi

Sayfa Düzeni: Kadir Arslantürk

Sri Chaitanya Saraswat Math için hazırlanan bu Türkçe baskı, 27 Mart 2010 tarihinde Srila B.R. Sridhar Dev-Goswami Maharaj'ın görünmeyen ebedi oyunlarına katılan Srila B.S. Govinda Dev-Goswami Maharaj tarafından kendi halefi olarak tayin edilen Srila Bhakti Nirmal Acharya Maharaj'a bir sunu olsun

Sri Chaitanya Saraswat Math,  
Kolerganj, Post Office Nabadwip, District Nadia,  
Batı Bengal, Pin 741302, Hindistan



Saraswata Yayınları  
turkish@scsmath.org / saraswata@gmail.com  
turkish.scsmath.org

Basım evi:

Fersa Ofset

Ostim 36.Sokak No:5/C-D Yenimahalle-Ankara

Tel: 0 (312) 386 17 00 (pbx) • Faks: 0 (312) 386 17 04

# İçindekiler

## Birinci Kısım

### Birinci Bölüm

Şansımızı Kullanmak.....

### İkinci Bölüm

Śrī Purī-Dhām Yolunda .....

### Üçüncü Bölüm

Śrī Vṛndāvan-Dhām Yolunda.....

### Dördüncü Bölüm

Kutsal Dhāma İçinde .....

### Beşinci Bölüm

Ruhani Mücevherler Ülkesi .....

### Altıncı Bölüm

Hizmet, Hizmet, Tatlı Hizmet.....

## İkinci Kısım

### Yedinci Bölüm

Elde Yontulmuş Mücevherler.....

Kitap Listesi .....

Adres Listesi.....



*Bütün Övgüler Śrī Guru ve Gaurāᅅga'nın Olsun*

## Önsöz

Bu kitap *İlahi Hizmetkâr* dizisinin üçüncü kitabıdır. Dizinin ilk iki kitabı—*İlahi Hizmetkâr* ve *İlahi Hizmetkârın Saygınlığı*—Śrī Āchāryyadev'imiz Śrīla Bhakti Sundar Govinda Dev-Goswāmī Mahārāj'ın 1990 ve 1991 deki Śrī Vyāsa-pūjāsı vesilesiyle, onu yüceltmek üzere hazırlandı.

1992 yılı, hem mektup hem de çok sayıda adanmıştan gelen yazılı sunu açısından gözle görünür bir artışa şahit oldu. Dolayısıyla Śrīla Āchāryyadev'imizi ve bu Misyonun adanmışlarını hoşnut etmek amacıyla Śrī Vyāsa-pūjā sunularından oluşan ayrı bir *Śrī Gauᅇᅇya Darśan* kitabı yayınlandı.

Elinizdeki bu kitap—*İlahi Rehberlik*—Śrīla Bhakti Sundar Govinda Dev-Goswāmī Mahārāj'ın konuşmalarından ve mektuplarından özel olarak derlenmiştir. Duam odur ki, hem Kutsal Lütufları, hem de dünya çapındaki adanmışlar topluluğu tarafından kabul görsün.

Bütün övgüler, ruhaniyette ilerlememiz için seferber ettiği mükemmel kapasitesi ve niyetinden ötürü Kutsal Lütuflarına aittir.

Ayrıca hazırlanış sürecinde Śrīpād Bhakti Ānanda Sāgar Mahārāj'ın paha biçilmez tavsiyelerine ve enerjisine; saatler süren yazı işleri için Śrīpād Bhakti Svarūpa Tridaᅇᅇi Mahārāj'a; ve Śrīpād Mādhavānanda Prabhu'ya ve çok çeşitli şekillerde yardım etmiş olan çok sayıdaki adanmışa takdirlirimizi sunarız.

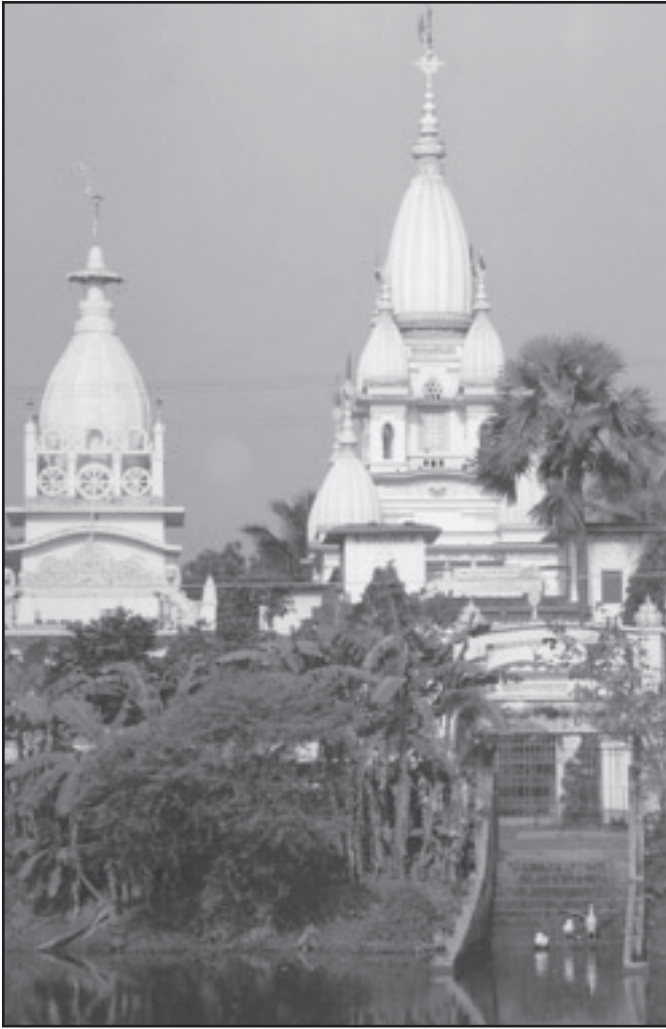
Eğer bu kitapta eksik kalan herhangi birşey varsa, lütfen kesinlikle bilin ki bu sadece benim yetersizliklerimden

kaynaklanmaktadır. Ama hiç kuşkusuz, bu sayfalarda ebedi değere sahip pek çok şey bulunuyor ve benim okuyucudan ricam Manevi Öğretmenimiz tarafından verilen öze odaklanmaları ve basılı forma aktarırken oluşan hataları görmezden gelmeleridir.

Naçiz saygılarımın bütün Vaishnavalar tarafından kabulünü diliyorum,

Tevazuyla  
Mahānanda Dāsa Bhakti Rañjan  
Kṛṣṇa-Ekādaśī,  
Mayıs 1993





*Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh,  
Nabadwīp*



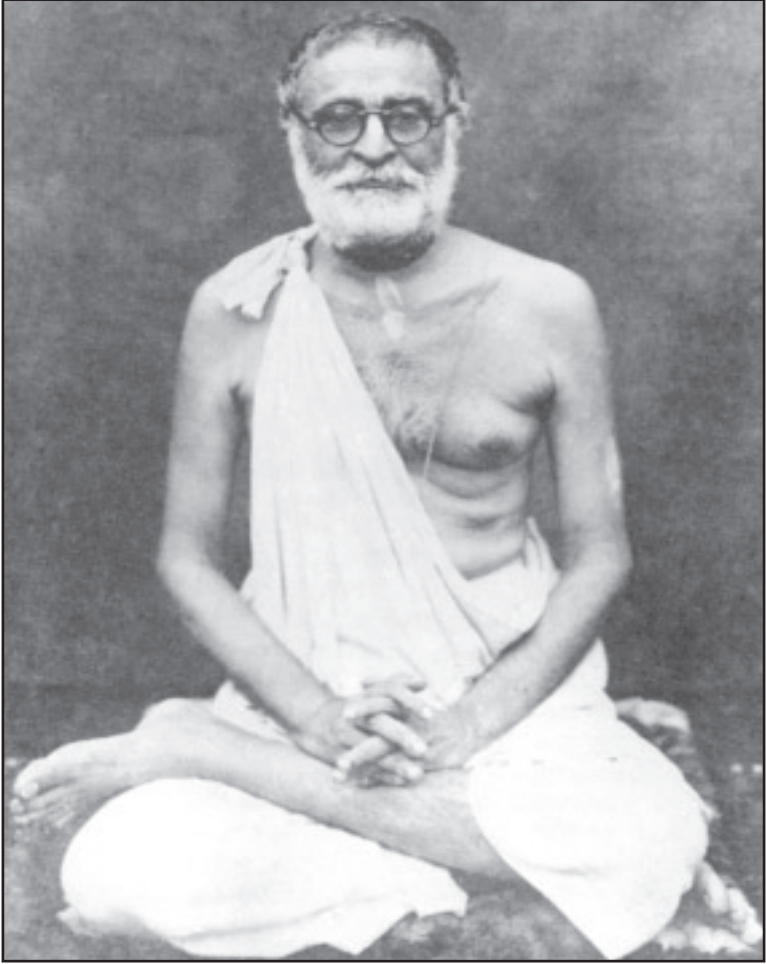
*Śrīla Bhakti Nirmal Āchārya Mahārāj,  
Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh'in  
Halef Sevāite-Başkan-Acharya'sı.*



*Śrīla Bhakti Sundar Govinda Dev-Goswāmī Mahārāj  
Nabadwīp, Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh  
ve dīnya üzerindeki Şubelerinin  
Başkan-Sevāite-Āchāryya'sı*



*Kutsal Lütüfları*  
*Śrīla Bhakti Rakṣak Śrīdhara Dev-Goswāmī Mahārāja*  
*Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh'ın*  
*Kurucu-Āchāryya'sı*



*Kutsal Lütüfları*  
*Śrīla Bhaktisiddhānta Saraswatī Ṭhākura*



*Śrīla Gaura Kīṣora Dāsa Bābajī Mahārāj*



*Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura*





# *İlahi Rehberlik*

## *Birinci Kısım*

Kutsal Lütüfları  
Śrīla Bhakti Sundar Govinda  
Dev-Goswāmī Mahārāj'ın  
Konuşmaları



*Bütün Övgüler Śrī Guru ve Gaurāᅇga'ya olsun*

## Birinci Bölüm

# Şansımızı Kullanmak

Kutsal Lütufları Śrīla Bhakti Sundar Govinda  
Dev-Goswāmī Mahārāj  
tarafından yapılan bir konuşma

Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun merhametiyle, biz şimdi Onun Oyunlarının yeri olan Śrī Nabadwīp-Dhām'da, çok hayırlı ve aşkın bir yerde bulunuyoruz. Mahāprabhu Śrī Māyāpur'da zuhur etti ve burada Nabadwīp'in dokuz adasında: Antardwīp, Sīmantadwīp, Godrumadwīp, Madhyadwīp, Koladwīp, Modadrumadwīp, Jahnūdwīp ve ᅇtudwīp'de oyunlarını oynadı. Dokuz ada bunlardır ve burada her yerde Mahāprabhu'nun oyunları oynanmaya devam etmektedir, oyunlar ebedidir. Vᅇndāvan Dāsa ᅇhākur şöyle dedi:

**adyāpiha caitanya ei saba lilā kare  
yā'ra bhāgye thāke se dekhaye nirantare**

Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun o oyunları hālā devam ediyor ve çok şanslı olanlar aşkın bakışlarıyla onu görebiliyorlar. Her şey her zaman yanılıyla, Māyā ile örtülüdür, bu nedenle Nabadwīp-Dhām da gözlerimize yanılıyla örtülü olarak görünür. İki çeşit Māyā vardır: Yogamāyā ve Mahāmāyā. Yogamāyā her zaman Efendisini beslerken, Mahāmāyā herhangi bir huzursuzluğun o boyuta girmesine engel olur.

Ruhumuz şu anda yanılıyla örtülü: *Chāyā-śakti*'nin, Kṛṣṇa'nın gölge enerjisinin cazibesine kapılmış hâldeyiz, dolayısıyla şu anda aşkın dünyadan çok uzakta yaşıyoruz. Ama Kṛṣṇa başımızın üzerine merhametini bahşedince, Māyā üzerimizden yanılığı kaldıracak ve aşkın *Dhām*'i görebileceğiz, dahası orada hizmet edebileceğiz.

Māyā-*śakti* bizim için çok ağırdır çünkü bizler çok küçük ruhlarız. Māyā yanılığıyla bizleri hiç durmadan cezbeder. Bir açıdan bakıldığında, kuşkusuz, bu bizim düzelmemiz içindir ancak şartlanmış ruhlar için hiç de mutlu bir konum değildir. Bununla beraber, durumumuzu ve Kṛṣṇa bilincinin ne olduğunu bilmeye, anlamaya çalışırsak bu ortamdan kurtuluruz. Eğer bunu yaparsak, o zaman Kṛṣṇa'nın ve Onun adanmış kulunun merhameti ile yanılı ortamından dışarıya çıkacak gücü elde ederiz ve biz çaba gösterdiğimiz zaman, Kṛṣṇa bize yardım eder. O yardım bize Onun adanmış kulları vasıtasıyla gelir.

Her şey uygun kanaldan gelir. Bazen daha üst düzeyden doğrudan merhamet gelir, ama normal olarak, ya da genellikle, belirlenmiş uygun kanal aracılığıyla gelir:

**sādhu-śāstra-kṛpāya yadi kṛṣṇonmukha hay  
sei jīva nistare, māyā tāhāre chāḍaya**

(*Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-līla 20.120*)

*Sādhunun* ve Guru'nun merhameti bizi aşkın düzeye çıkarır. Oradaki konumumuzda sağlam durabildiğimiz zaman, Māyādevī bizi bırakır. Bu türlü bir anlayışı vaaz etmeye çalışmak gerekir. Bu net bakış açısına ne ölçüde sahipsek, onu yaymalı, başkalarına da vermeliyiz. En alt düzeyden en üst düzeye kadar her yerde belli ölçüde olanak mevcuttur; herkes başkalarına iyi birşeyler vermeye çalışabilir. Aslında yaşamımızın tek hedefi Kṛṣṇa bilincidir ve bu da *sādhu*,

Guru ve Vaişṇava aracılığı ile geliyor. Kṛṣṇa bilinci, bizim onlar için olan samimi hizmet faaliyetimiz vasıtasıyla onların merhametinden gelir.

Sizler böylesine bir bilgiyle bağlantıda olduğunuz için şanslısınız. Nasıl olduysa, bir deneyime ve ilhama sahip oldunuz ve buraya gelme nedeniniz de budur, adanmışlık ruhunuzu mümkün olduğunca artırmak için çaba gösteriyorsunuz. Birçok adanmış pek çok şeyden dolayı devamlı huzursuzluk hisseder. Kendi içlerindeki *kāma*, *krodha*, *lobha*, *moha*, *mada*, *mātsaryya*: şehvet, öfke, açgözlülük, yanılgı, delilik ve kıskançlıkla karşı karşıya gelirler. Böyle bir durumdan kurtulmanın yegâne yolu Śrīla Rūpa Goswāmī Prabhu tarafından gösterilmiştir:

**vāco vegam manasaḥ krodha-vegam  
jihvā-vegam udaropastha-vegam  
etān vegān yo viśaheta dhīraḥ  
sarvvām apīmām pṛthivīm sa śiṣyāt**

(Śrī Upadeśāmṛta)

İçimizdeki bu eğilimleri kontrol etmeye çalışmak gerekir ve bu da sadece hizmetle mümkündür. Kṛṣṇa'nın ebedi hizmetinde olma ruh hâli kalplerimizde kendisini gösterdiği zaman, diğer her şey bizi bırakacaktır. O sırada niyetimiz devamlı olarak sadece Śrī Guru-Vaişṇava'nın hizmetine yönelik olacaktır.

Kutsal Metinler, *sādhu-saṅga* derler! *Sādhu* mükemmel hizmetkâr olan kişidir. O her zaman bütün enerjisiyle Kṛṣṇa'nın hizmetiyle meşguldür. Kṛṣṇa'nın hizmeti dışında, kendisi için veya herhangi birşey için hiçbir isteği olmayan kişi—işte o gerçek bir *sādhudur*. Śrī Chaitanya-caritāmṛta şöyle der:

**kr̥ṣṇa-bhakta—niṣkāma, ataeva 'śānta'  
bhukti-mukti-siddhi-kāmī—sakali 'aśānta'**

(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-līlā 19.149)

*Aśānta* yanılıgı ortamı tarafından sürekli huzursuz edilen insanlar demektir. Bununla beraber, kiři kendi amacı için hiçbir arzuya sahip olmamayı başarabilirse, aksine devamlı olarak *sādhu*, Guru ve Vaiṣṇava'ya tatminkār hizmet vermek için çaba gösterebilirse, kötü faaliyetlerinin tepkilerinden otomatik olarak kurtulabilir.

Arkadaşlarımızın pek çoğu her zaman maddesel faaliyetlerinden kaynaklanan sıkıntılar hissederler. Ama onları çok kolay kontrol edebilirler; bunun yöntemi kendilerini çok yoğun bir şekilde ve yalnızca Guru ve Vaiṣṇava'ların hizmeti ile meşgul etmeye çalışmaktır. Bu türlü hizmet doğruca Kṛṣṇa'ya gider. Eğer bu doğrultuda çaba gösterirlerse yanılıgı ortamından kurtulurlar.

Bizler her zaman umut ve umutsuzluk arasında gider geliriz. Kendimizi aşkın dünya ile uyumlu olarak düzeltmekte olduğumuz zaman umut gelir, ama o düzeyle olan bağlantımız kesilince, umutsuz bir konuma düşeriz. Dolayısıyla, o aşkın düzeyle olan bağlantıyı her zaman korumak gerekir ve eğer hizmet doğrultusunda çaba gösterirsek bu durumdan çok kolay bir şekilde kurtuluruz.

**kāma eša krodha eša, rajoguṇa-samudbhavaḥ  
mahā-śano mahā-pāpmā, viddhy enam iha vairiṇam**  
(Śrīmad Bhagavad-gītā 3.37)

Bedenimizde ve zihnimizde her an bize oyun oynayan üç tür nitelik ya da yapısal hâl (*guṇa*) vardır: *sattva-guṇa*, *rajo-guṇa* ve *tamo-guṇa*. Bunların içinde, *sattva-guṇa*, ruhani uygulamamız için bazen iyi sonuç verebilir, ama gerçek uygulama yaşamı esas olarak üç yapısal niteliğin ötesindedir

ve buna *nirguṇa* denir. Kṛṣṇa *Śrīmad Bhagavad-gītā*'da şu tavsiyede bulundu: "Sen her zaman bu üçünün, *sattva-guṇa*, *rajo-guṇa* ve *tamo-guṇanın* oyununun bulunmadığı *nirguṇa* düzeyinde kalmaya çalış."

*Sattva-guṇa* bize iyilikler verebilir ve zihnimizi iyilikle dolu bir düzeye çıkarır, ancak Kṛṣṇa bilinci onun bile ötesinde yaşar. Kṛṣṇa'ya bağlılık gerekir. Rūpa Goswāmī Prabhu demiştir ki:

**kṛṣṇa-bhakti-rasa-bhāvitā matiḥ  
krīyatām yadi kuto 'pi labhyate  
tatra laulyam api mūlyam ekalaṁ  
janma-koṭi-sukṛtair na labhyate**

O aşkın bilgiyi kazanmak için gerekli olan başlıca şey özlem duymaktır. O, kendisini kalbimizde tam anlamıyla gösterince, diğer sıkıntılar da otomatik olarak bizi terk eder, tıpkı güneş doğudan yükselince, Dünyanın bizim bulunduğumuz bölgesindeki karanlığın yok olması gibi. Bu bakımdan *Kṛṣṇa-bhakti* için özlem duymak bizim için gereklidir.

*Vedalar*'da iyi uygulama hâllerinin pek çok çeşidini görebiliriz. *Vedānta*, *Purāṇalar*, *Upaniṣadlar*, vb. hepsi de her zaman *nirguṇa* boyutuna dikkat çekiyorlar ve bizi o düzeye çıkarmaya çalışıyorlar. Eğer o *nirguṇa* seviyesinde kalamazsak elimize mükemmel sonuç geçmeyecektir, bu nedenle faaliyetimiz, ruh hâlimiz ve her şey, ister *viddhi* olsun ister *rāga*, bizi o daha yüksek seviyeye çıkarma çabası içinde olmalıdır. Ancak bizim bunu *istememiz* şarttır, o zaman oraya gidebiliriz, aksi hâlde gidemeyiz.

**bhukti-mukti-sprhā yāvat  
piśācī hṛdi vartate  
tāvad bhakti-sukhasyātra  
katham abhyudayo bhavet**

Kalbimizde maddesel şeylere bağlanma ve cezbolma yaşadığı zaman, bunlara *pīśaci*, büyücüler denir. Eğer büyücüler bizi büyülerinin etkisi altına alırlarsa, *Kṛṣṇa-bhakti* orada nasıl yaşayabilir? Śrīla Rūpa Goswāmī bunun mümkün olmadığını söyler. Yine de, o konuma ulaşmak için en iyi hizmet ruhumuzla çaba gösterirsek, elimize geçmesi kesindir. Bu bir anda olabilir ya da uzun bir zaman sonra gerçekleşebilir, ama eğer çaba gösterirsek o konuma kesinlikle ulaşırız, bundan hiç kuşku yok. O girişim *sādhana* diye adlandırılır. *Sādhana* ‘sonuca götüren yol’dur. Genelde *sādhanamuz*, üst seviyeye gitmemizde bize rehberlik eder ve daha alt seviyeye düşmemizi engeller.

*Śravaṇam-kīrttanam*, vb., *bhakti-sādhanadır*, ama Vedik bilginin farklı dallarının rehberliğinde *yoga-sādhana*, *jñāna-sādhana*, *karma-sādhana* vb. diğer *sādhana* türleri de mevcuttur. Bu tür uygulamaların hepsinin niyeti bizi daha yüksek bir pozisyona çıkarmaktır. Ama en üstün pozisyon ve bize en yüce aşkın yararı sağlayan asıl ihtiyaç sadece *bhakti-yogadır*. *Bhakti-yoga* olmadan, *bhukti* ya da *mukti* gibi *sādhana* türleri bize doğru sonucu veremez. O hâlde, eğer gerçek bir *sādhunun* rehberliğinde, *śravaṇam*, *kīrttanam*, *smaṛaṇam*, *vandanam*, vb.—dokuz tür *bhakti-sādhanayı* uygulamaya çalışırsak o zaman iyi sonucu kolayca elde ederiz.

*Navadhā-bhakti-pīṭha* Nabadwīp-Dhām’dır. Nabadwīp’in dokuz adasından her biri uygulama yaşamımız için bize belli ölçüde özel bir kolaylık sağlar. Bulduğumuz bu yer, Koladwīp, Kṛṣṇa’nın nilüfer ayaklarının ibadeti sayesinde Kṛṣṇa ile doğrudan bağlantıya sahip olabileceğimiz yer, yani *pāda-sevana kṣetra* diye adlandırılır. Ama bunu gerçekten istiyorsak o zaman bir uzman vasıtasıyla elde etmek için içtenlikle çaba göstermeliyiz—o zaman Onunla kolayca bağlantı sağlayabiliriz.



Kutsal Metinlerde, Kṛṣṇa'nın kulunun devamlı olarak adanmış kulları hoşnut etmeye çalıştığını görebiliriz. O pozisyon olağanüstü bir mertebedir, oysa bizler şu anda bir başka pozisyondayız, yani zihin dünyası anlamına gelen *mano-jagat* konumundayız; ve o zihin dünyası *Māyā-jagattan*, yanılığ ortamından gelişmiştir. Öncelikle kendimizi zihin dünyasından ayırmaya ve tam anlamıyla Kṛṣṇa'ya adanmaya çalışmalıyız, o zaman Ondan yardım alırız.

### **kṛṣṇa yadi kṛpā kare kona bhāgyavāne guru-antaryāmi-rūpe śikhāya āpane**

Aşkın dünyaya ulaşmak için Kṛṣṇa'dan ilham gelir. O bir *sādhu*, bir Guru, bir Vaiṣṇava gönderir ve onlar vasıtasıyla belli bir ışık ve güç elde ederiz — onların yardımıyla kolayca uygulama yapabiliriz ve hedefimize ulaşırız.

Kuşku yok ki burada bulunan sizler aşkın dünya ile bir bağlantıya sahip olduğunuz için ve özlem çektiğiniz için şanslısınız, aksi hâlde neden buraya gelesiniz? Hizmet ruhunuzla o aşkın boyuta ulaşmaya çalışmalısınız ve eğer doğru yolda çaba gösterirseniz onu çok kolay elde edersiniz. Doğru yol Guru'yu ve Vaiṣṇava'ları hoşnut etmektir.

Śrīla Guru Mahārāj bu Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh'ı kurduğu zaman, beraberinde çok az izdeççiyle adanmışlık yaşamı uygulamak için bir yer istemişti. Oysa şimdi burası çok büyüdü ve başkalarına yardım etmek için her geçen gün daha da büyüyor. Ancak Śrīla Guru Mahārāj'ın çizgisi çok müstesna bir adanmışlık çizgisidir.

Eğer sadece Śrīla Guru Māhārāj'a hizmet etmek ve başka hiçbir şey görmemek istiyorsak, bütün dertlerden kurtuluruz. Guru'ya çok özenli bir şekilde hizmet etmeye çalışmalıyız, çünkü ancak o zaman o şans elde ederiz, aksi hâlde aldırırız. Śrīla Guru Mahārāj çok temiz kalpliydi. Kimseyi al-

datmak istemedi, çok fazla karmaşa yaratmamış olmasının nedeni de budur. O, yaşamı boyunca sadece Kṛṣṇa'yı ve *Kṛṣṇa-bhaktiyi* gösterdi. Biz de onun bakış açısı doğrultusunda ilerlemeye çalışıyoruz, ama eğer onun merhameti içimizde harekete geçmezse, o bakış açısına ulaşamayız. Dolayısıyla Śrīla Guru Māhārāj'ı müstesna bir şekilde hoşnut etmeye çalışmalıyız. O zaman o çok mutlu olur.

Zihnimizin rehberliğinde pek çok şey deneyebiliriz, ama aslında o *bhakti* değildir. Zihnimiz hiç durmadan bir oraya bir buraya gidiyor. Oynak ve çılgın zihin her şey yapabilir, ama ondan her zaman iyi sonuç çıkmaz. İyi şeyler yaparsak o zaman bize iyi sonuç gelir, yapmazsak, o zaman da bize kötü sonuç gelir; hâlimiz böyledir. Yanılgı ortamından kurtulmamız sadece Gurudeva'mızı müstesna bir şekilde izlemeye çalışmakla mümkündür.

Birçok kişi birçok şey söyleyebilir, ayrıca *sāstralara* da uçsuz bucaksızdırlar! Tüm Kutsal Metinler kuşkusuz bilgi doludurlar, ancak öylesine engindirler ki onların içinden kendimiz için iyi olanı bulamayız. Oysa *sādhu*, Guru ve Vaiṣṇava'lar yalnızca Kṛṣṇa'yı hoşnut etmek isterler ve eğer bizler onları izlersek, bütün kutsal metinlerin tavsiyelerinin mükemmel sonucunu kolayca elde ederiz. Dolayısıyla sade, basit bir şekilde ilerlemeye çalışacağız. Mahāprabhu da bize pek çok şey yapmamızın gerekli olmadığı talimatını vermiştir—sadece Hare Kṛṣṇa söyleyin, Vaiṣṇava-*sevā* ile uğraşın ve *Prasāda-sevā* yapın:

**sādhu-saṅga, nāma-kīrttana, bhāgavat-śravaṇa  
mathurā-vāsa, śrī-mūrttira śraddhāya sevana**

**sakala-sādhana-śreṣṭha ei pañca aṅga**

**kṛṣṇa-prema janmāya ei pañcera alpa saṅga**

(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-lilā 22.128 & 129)

Kṛṣṇa'nın hizmetkârlarını hoşnut etmeye çalışın, böylece onlar aracılığıyla kolayca sonuca—*Kṛṣṇa-premaya* ulaşırsınız. Bu yol çok basittir—Hare Kṛṣṇa *Mahāmantra* zikredin ve *Vaiṣṇava-sevā* ile uğraşın. O yana bu yana bakmayın, dikkatinizi sadece Gurudeva'nın ve *Vaiṣṇava*'ların hizmetine verin, bu size yardımcı olur.

**Adanmış:** Batıda adanmışların sorduğu en ortak sorulardan biri hizmet bağlantısına nasıl sahip olabilecekleridir. Ne tür hizmette bulunabilirler? Biz onlara *Math'a* çeşitli şekillerde yardım edebileceklerini, belli bir hizmet bağış verebileceklerini ve bu yolla burası ile bağlantıda kalabileceklerini söylüyoruz. Ama özellikle de Batıda, hayat çok dolu ve *Māyā*'ya tam anlamıyla kapılma ihtimali her zaman mevcut—gazeteler, televizyon, radyo, vb. Adanmışlar işe, aileye ve pek çok şeye sahipler. Bu bakımdan sürekli bir *sevā* bağlantısına; hergün devam eden belli bir *bhakti* bağlantısına sahip olduklarını nasıl hissedebileceklerini bilmek istiyorlar. Merkez *Math'a* bağıştta bulunma ve yardım etmenin yanısıra ne yapabilirler?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Onlar benden daha iyi biliyorlar diye düşünüyorum—yani, bunu yerine getiriyorlar ve hizmet etmeye çalışıyorlar! Yine de, doğrudur: bağlantıda olduklarını nasıl hissedecekler? Hangi şekilde hizmet edecekler? Ve o hizmet nedir?

Öncelikle gerekli olan Śrī Guru'ya ve *Vaiṣṇava*'lara teslim olmaktır, ikinci olarak da onların talimatını izlemektir. Hizmet şudur: “Bana yapmamı tavsiye ettikleri şey ne ise—onu yapacağım.” Ve, Guru'yu hoşnut etmek için gerekli olan şey nedir? Guru öğrenciye her zaman bir takım direktifler verir ve eğer öğrenci Guru'ya bu doğrultuda hizmet etmeye çalışırsa, o zaman arzulanan sonuca ulaşır. Eğer Gurum bana, “Köy köy vaaz ver,” derse ve ben de köy köy dolaşırsam, bu benim için hizmettir. Eğer Gurudev, “Burada Kṛṣṇa

bilincini anlatmak için bir merkez kurmaya çalış,” derse ve ben de bütün kalbimle ve ruhumla kurmaya çalışırsam, benim uygulama yaşamım da o olur. Her şey Guru’nun hoşnut olmasına bağlıdır.

Aynı şekilde, Guru’nun bulunmadığı yerde başka Vaişnava’lar varsa Vaişnava’ya yapılan hizmet de Guru’ya gidecektir ve o bundan mutlu olacaktır. Guru mükemmel olmalıdır, yoksa sonuç mükemmel şekilde ortaya çıkmaz. Dolayısıyla adanmışlar kendi ülkelerinde çalışırlarken, Guru’nun talimatını izlemeye gayret etmelidirler. Kendi ortamlarında Guru ve Vaişnava’nın hoşnutluğu için ellerinden geleni yapmaya çalışmalıdırlar. Aksi hâlde, ne yapacaklar?

Herkes her yerde hayatını yiyip içmek, uyumak, eğlenmek, korkmak ve kendini korumak için harcıyor ve sonra ölüyor—doğum alıyor ve ölüyor. Ama aslında hayat bu değildir.

Gerçek hayat ebedi değere sahip birşey yapabildiğimiz hayattır. Eğer bir kimse ebedi dünya ile bağlantısı olan birşey yapabilirse, ebedi sonuç elde edecektir. O bağlantı aşkın bilgi, bilinç ve faaliyet aracılığıyla gelir; dolayısıyla Guru’nun talimatını uygulamaktan başka izleyeceğimiz yol yoktur.

Eğer ben ebedi yaşamın iyi olduğunu düşünüyorsam ve onu istiyorsam, eğitmenimi izlemeliyim. Eğer o mükemmel bir kul ise, söyleyeceği şeyler benim iyiliğim içindir; aksi hâlde, eğer eğitmenim mükemmel değilse, sonuç da iyi olmayabilir.

Demek ki, her yerde, Doğu ya da Batı, Güney ya da Kuzey, nerede olursa olsun, Gurudeva’yı mümkün olduğunca mükemmel şekilde izlemek gerekir. ‘İzlemek’ demek onun emri benim için yeterlidir demektir: “Bunu yap, tatmin olursun.” Ama bu noktada güçlü inanç gerekir, yoksa mükemmel şekilde izlemek mümkün olmaz.

Her şey inançla bağlantılıdır. Guru inanç boyutu ile bağlantıdadır ve öğrencisine o bağlantıyı verdiği zaman, o bağlantı da inanç boyutu kapsamındadır. Yoksa, bir sürü şey hayırlı bir sonuç ve dindar uygulamalarla dolu bir gelecek doğum sağlayabilir, ama *bhakti* o karakterde değildir.

### **bhaktis tu bhagavat-bhaktaḥ saṅgena pariḷāyate**

*Bhakti*, *ātmānın* faaliyetiyle gelişir, dolayısıyla şu anda bizim faaliyetimiz uygulamacı yaşamını izlemek olacaktır.

Śrīla Swāmī Mahārāj — Śrīla A.C. Bhaktivedānta Swāmī Prabhupāda — şöyle demişti, “İlk başta *Mahāmantra*’yı saymadan zikret; sonra sayma boncukları üzerinde sayarak söyle, ardından *Harināma* al. *Harināma* almadan önce, ilk başta altı ay ya da bir yıl uygulama yapmalısın.” Ama aslında uygulamacının gerçek pozisyonu bu değildir. Gerçek süreç şudur; mükemmel bir Guru’dan sayma boncuklarını aldığınız zaman, oradan *mantranın*—*Mahāmantra*’nın—kudretini alırsınız ve onun emri size zikretme gücü verir. Eğer o zikri kendinizi vererek uygularsanız, iyi sonuç elde edersiniz. Ama Śrīla Swāmī Mahārāj sıradan insanlara zikir tavsiye etmek istediği zaman, onların hiçbir şeyden haberleri yoktu—daha önce ‘Hare Kṛṣṇa’yi duymamışlardı bile—ne yapacaktı? Bir tür pratik gerekiyordu.

Küçük bir çocuk ilk kez birşey yazmaya çalıştığı zaman, sadece bir şekil ya da bir çizgi çizer, ardından yavaş yavaş elini daha hassas şekilde kullanma becerisi kazanır ve kısa bir süre sonra bir ‘A’nın ya da bir ‘B’nin doğru şeklini aldığını görebiliriz. Śrīla Swāmī Mahārāj Batılları bu şekilde cesaretlendirmeye çalıştı ve hiç kuşkusuz bu bir uygulama türüdür. Uygulayıcıların ruh hâline bağlıdır, onlar bazı belirgin duygulara sahip olurlarsa o zaman *Mahāmantra*’yı kursesiz bir şekilde zikretmeye hemen başlarlar ve o sırada üst düzeyden yardım gelir—Kṛṣṇa Guru formunda yardım eder.

Dolayısıyla çok faal olan ve her zaman uğraşta olmak isteyen biri için Guru'nun talimatı ona belli bir görev verir ve o görev aracılığıyla kişinin uygulama eğilimi artar, kişi *bhakti yogada* gelişir. O görevin kendisi bir anda *bhakti yoga* kategorisine girebilir. Eğer bir kişi doğru dürüst uygulama yapabilirse ve eğer içindeki özlem onu istiyorsa; o görev bir anda *bhaktiye* dönüşebilir.

Her şey adanmışın ruh hâline bağlıdır. Bazısı bağış toplamaya gider, bir başkası yemek yapabilir, bir diğeri temizlik yapabilir, ama *karmma* mı yoksa *bhakti* mi diye sorulduğunda her şey adanmışın ruh hâline bağlıdır. Eğer bir kişi Guru'sunun talimatını teslimiyet ruhuyla yerine getirirse bu *bhaktidir*, aksi hâlde dindar *karmmadır*. Eğer herhangi bir kimse Kutsal Metinlerin ve Guru'nun talimatını izlerse her zaman iyi sonuç elde eder, ancak bu *bhakti* demek değildir. İnsanlar amaçlarının bilincinde değillerse bu herkes için büyük bir zorluktur. Śrîla Guru Mahārāj her zaman 'bilinç' kelimesini vurgulamıştır—her şey bilinçte yaşıyor.

Sonuç adanmışın zihinsel durumuna bağlıdır. O hâlde kişi öncelikle kalbini temizlemeye çalışmalıdır. Kṛṣṇa *Bhagavad-gītā*'da şunu söyledi:

**yat karoṣi yad aśnāsi, yaj juhoṣi dadāsi yat  
yat tapasyasi kaunteya, tat kuruṣva mad arpaṇam**

Kṛṣṇa bizim için her şeyi netleştirdi ve bize çok kolay bir yol verdi: “Yaptığınız her şeyi ve yapmak istediğiniz her şeyi—ister yemek yemek, adakta bulunmak, ister bir yere gitmek vb. olsun—her şeyi Bana bağla, o zaman bu *bhakti* olur.” Önce ihtiyacımızın ne olduğunu ve onu elde etmek için gereken sürecin ne olduğunu kesinleştirmek gerekir. Eğer Kṛṣṇa'ya *bhakti-yoga* ile ulaşma ihtiyacı içindeyseniz, eğer yanılma ortamında kalmak istemiyorsanız ve aşkın dün-

yaya—kendi yuvamıza— gitmenin gerekli olduğunu duyumsuyorsak, o zaman bütün kalbimizle onu elde etmeye çalışmalıyız. Bunun elde edilebileceği yeri aramalıyız ve oradan aldığımız talimatı bütün kalbimizle izlemeliyiz. Herkes için esas olan budur, ama koşullar bizi pek çok şekilde, pek çok yere götürebilir. Biz kendi rotamızda kararlılıkla ilerlemeye çalışmalı ve kendimize rotadan çıkma izni vermemeliyiz. İhtiyacımız olan budur.

**Adanmış:** Mahārāj, bir sorum var. Śrīla Prabhupāda dünyayı terk ettiği zaman, öğrencilerinden çoğu onun müstesna ibadeti adına adanmışlık hizmetlerine devam ettiler ancak çok hatalar yaptılar ve hizmetleri bazen yanlış yöne gitti. Ardından, Śrīla Guru Mahārāj’ın müstesna ibadeti adına da çoğu kişiler pek çok hatalar yaptılar ve eylemleri zaman zaman yanlış yöne saptı.

Dolayısıyla, ben sizden öğrenmek istiyorum, *uttama-adhikāri* adanmışa hizmet etmek ne anlama gelir? O insanlar neden böyle hatalar yapıyorlar ve bizler doğru pozisyonu doğru olarak nasıl anlayabiliriz?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Bu bir şekilde kişinin şansından geliyor. İyi şansa sahip olan rotasından şaşmayacaktır. Gurudeva’sından ne aldıysa, onu izlemeye çalışacaktır ve çabası her zaman doğru rotada olacaktır.

Sorunuz herkes için iyi bir soru: Śrīla Swāmī Mahārāj ayrıldıktan sonra, onun bazı adanmışları neden yoldan çıktılar? Aynı şekilde Śrīla Guru Mahārāj’dan sonra da, bazıları rotadan çıkıyorlar. Ama neden?

Bu onların *sukṛtilerine*—manevi şanslarına bağlıdır. Onların Śrīla Swāmī Mahārāj’a hizmet etmiş olduklarını ya da Śrīla Guru Mahārāj’a hizmet etmiş olduklarını görüyoruz, ama aslında onlar olması gerektiği şekilde, gerçek hizmet bağlantısını elde etmemişler. Bununla beraber, o dönemde,

Śrīla Guru Mahārāj'ın ve Śrīla Swāmī Mahārāj'ın etkisiyle o yetersizliğin üzeri örtülüydü. Adanmışlar coşkuyla pek çok faaliyetler yaptılar ama aslında adanmış hizmetin ne olduğunu bilmiyorlardı. Gurudeva görünmez olduğu zaman, öğrencilerin eksikliklerini kamufle eden etkisi de onunla birlikte yok oldu. O dönemde adanmışlardan bazıları önceki karmaşık durumlarına döndüler ve akılları karıştı. Temelde bu onların kendi *karmmalarına*, iyi şanslarına ve uygulama yaşamlarının kalitesine bağlıdır—bu üçü iyi bir sonuca katkıda bulunacaktır.

Adanmışların neyi uygulamak istediklerini çok net olarak bilmeleri gerekir, o zaman rotadan sapmayacaklardır—ve bunda da kendi iyi şanslarına ve iyi faaliyetlerine gerek vardır, yoksa amaçlarına ulaşmayacaklardır. Biz neyin ne olduğunu fark edebilme kapasitesine sahip olmalıyız. Gerçek şu ki, Kṛṣṇa buradayken bile Onun Tanrı Katının Yüce Şahsiyeti olduğunu herkes anlayamadı. Śīśupāla ve Dantavakra, Kṛṣṇa ile bir arada olma şansına sahiptiler ama Onun kim olduğunu anlayamadılar. Ayrıca pek çok kişi Kṛṣṇa'yı Kurukṣetra savaş alanında gördü, ama Kṛṣṇa'nın Tanrı Katının Yüce Şahsiyeti olduğunu anlamadılar. Bu bakımdan 'görmenin' gerisinde belli bir şans devrede olmalıdır.

Śrīla Swāmī Mahārāj ayrıldıktan sonra, yanılıcı ortam çok daha büyük bir güçle geldi. Kṛṣṇa bu maddesel dünyayı terk ettiği zaman, o dönemde de yanılıcı ortam kendisini güçlü bir şekilde tekrar dayattı. Ne zaman büyük bir ruh ayrılırsa, yanılıcı ortamı tarafından belli bir huzursuzluk yaratılır ve bu da zayıf adanmışların—sadece zayıf adanmışların değil iyi işçilerin de—kalplerini yakalayıp ele geçirmeye çalışır. Onları ele geçirmeye çalışır. Ancak Guru'larına tam anlamıyla teslim olanlar o yanılıcıya tutsak olmazlar, iyi izdeşçiler de o yanılıcıya düşmezler. Kendi yollarında kararlı olmayanlar konumlarını kolayca terk ederler ve bir ölçüye kadar bu böyle olmuştur.



Biz bir *sādhu* ile yaşayabiliriz ve onun beraberliğine sahip olabiliriz, ama sadece onun yanında yaşamakla gerçek *sādhu-saṅgaya* sahip olamayabiliriz. *Sādhunun* yatağında tahtakuruları yaşayabilirler, hatta bitler *sādhu*ya o kadar yakın olabilirler ki saçlarının içinde yaşayabilirler ve kanını emebilirler, ama *sādhu-saṅga* bağlantısı içinde değildirler! Dolayısıyla, şanssız ruhlar rotadan ayrılırlar. Oysa gerçek yol çok kolay birşeydir.

Śrīla Guru Mahārāj'ın yanına ilk geldiğimde bana her zaman verdiği talimat şuydu: “Ben sana ne talimat verirsem onu uygula, zihninin dediğini uygulama.” Ama ben şöyle düşündüm: “Zihnim bana her zaman kötü tavsiyede bulunmuyor ki, arada sırada bana iyi önerilerde de bulunuyor.” Ama Śrīla Guru Mahārāj, iyi bir tavsiye olduğunu düşünsem bile, zihnimin tavsiyesini yerine getirmemem gerektiğini söyledi. “Bu demektir ki, tamamen bana güvenmelisin. Benim ihtiyaç duyduğum şey senin tam olarak bana güvenmendir, bana bağlı olmandır.” Śrīla Guru Mahārāj şu şekilde ifade etti, “Zihnin sana ne söylüyor? Onun sana bazen iyi, bazen kötü tavsiyede bulunduğunu düşünüyorsun. Ama iyi olduğu aşikar olan tavsiyeyi bile yerine getirmeyeceksin. Eğer zihinle ilişkide olursan, ona belli bir karşılık vermek zorunda kalırsın; bu bakımdan zihinle ilişki kurman gerekmez, onun yerine kendin için benden talimat al.”

Bu çok kolay bir talimat ama her zaman uygulayamıyoruz, bu yüzden bazı sıkıntılarla karşılaşıyoruz. Śrīla Guru Mahārāj'ın emrini unutunca başımıza bir sürü dert geliyor. Bunun gerisinde iki şey rol oynar: biri şanstır, diğeri ise faaliyetimiz. İyi şans gereklidir ve bu da *sevā* aracılığıyla gelir. İyi şans *sevā* yoluyla gelişir. Gerçek *sevā* yapabilen iyi bir sonuç elde edecektir. Bununla beraber, ‘*sevā*’ yapan ama durmadan kendi çıkarını düşünen kişiyi *bhakti* yok sayar, *bhakti* ona ulaşmaz. Çok uzun bir hayat sürebilir ve Gaudīya

Misyonunda uzun yıllar kalabilir, ama o gerçek *bhaktiyi* elde edemeyebilir.

Bununla ilgili birçok örnek sadece Gauḍīya Misyonunda mevcut değildir, tarihin her döneminde bu tür huzursuzluklar görülebilir. Hristiyanlıkta, Müslümanlıkta, vb. mevcuttur. Ve Hinduizmde bir sürü kanal vardır: Śrī Rāmānuja, Śaṅkarāchāryya, vb.

Rāmānujāchāryya'nın *sannyāsī* öğrencilerinin, çok büyük gibi görünen, ama aslında çok küçük olan bir konuda bir gün nasıl kavga ettiklerini anlatan ünlü bir öykü vardır. Mesele çok küçüktü, ama acımasızca kavga ettiler. Bir kişi *sannyāsilerin* giyecekleri giysilerin yerini değiştirmişti. İçlerinden biri çok huzursuz oldu ve kavga başladı. Daha sonra Rāmānuja bir *grhastha* adanmışın örneğinden yola çıkarak kişinin Guru'suna nasıl hizmet etmesi gerektiğini gösterdi. Kutsal Metinlerde bunu ve başka pek çok örneği görebiliriz. Śaṅkarāchāryya da benzer bir örnek vermiştir.

Aslında, ruhani yolculuğumuz berrak bilince bağlıdır. Guru'sundan berrak bilinç elde eden kişi rotadan ayrılmaz; yoksa herkesin belli ölçüde yoldan çıkma ihtimali mevcuttur.

Gerekli olan şey doğru bilgi çizgisinde kalmaktır. Şu güçlü inanca sahip olmalıyız, "Guru'muzu gözü kapalı izleyeceğiz." Pek çok yerden duyuyoruz, 'Guru'muzun verdiği yeterli; başkalarından tavsiye almaya gerek yok.' Ve genelde bu çok doğrudur. Eğer benim büyük bir düşüncem yoksa, büyük, geniş bir bakış açım yoksa, o zaman Gurudeva'mı çok sade bir şekilde izlemeliyim. Bu bazen çok iyi yürür, ancak her zaman da geçerli olmaz—çünkü bir Guru bir şey söylüyorsa, ya da bir öğüt veriyorsa ve orada beş öğrenci bulunuyorsa, şüphesiz, her biri onu diğerlerinden biraz farklı algılar. Her birinin zihni o düşünce üzerinde biraz farklı bir şekilde durur, böylece onlar düşünceyi beş farklı şekilde algırlar. Belki başlangıçta birbirlerinden çok da farklı de-

ğillerdi, ama farklılıklar ne kadar küçük olursa olsun, üç ya da dört kuşak geçtikten sonra daha belirgin hâle gelir. Hatta Śrī Gurudeva'nın kavramından tamamen ayrılır. Śrīmad-Bhāgavatam şöyle ifade etmiştir:

**evam prakṛti-vaicitryāt bhidyante matayo-nṛṇām  
pāramparyyena keṣāñcit pāṣaṇḍa-matayo pare**

Śrīla Guru Mahārāj bununla ilgili çok güzel bir örnek vermiştir: tez, antitez ve sentez. Guru belli bir bilgi verdiği zaman bu tezdır, ama o bilgi Gurudeva'dan çıktığı zaman, bir başka cenahtan bir antitez de ortaya çıkmak durumundadır. Tezle birlikte antitez de ona paralel olarak büyür. Her ikisi de uyum hâline gelince senteze ulaşılır. Ardından sentez tez olarak belirlenir ve ona karşı çıkmak için bir antitez gelişir. Dolayısıyla, eğer bir Guru'dan beş öğrenci duyuyorsa, beş çeşit düşünce gelişir. Düşünceleri de *sukṛtilerine* bağlıdır. Rotadan çıkmazlarsa iyi *sukṛtiye* sahip olduklarını söyleyebiliriz ve o *sukṛti* hizmetlerinden gelir. Bu bakımdan, Śrīla Guru Mahārāj şöyle dedi, “Ben sana ne talimat verirsem onu yap, zihninin dediğini yapma.”

Bu nedenledir ki Śrīla Guru Mahārāj çok şey okumamızı tavsiye etmedi. Śrīla Bhaktinoda Ṭhākur da çok okuma konusunda cesaret vermedi. Ayrıca, özellikle de *Maṭh'dakilerin* okumaya fazla zamanı olmaz. Zamanımız hep hizmet zamandır. Elimizde fazla zaman yoktur, dolayısıyla ‘diğer bilgileri’ nasıl kazanmaya çalışacağız ve o bilgileri edinmek için zamanımızı nasıl harcayabiliriz?

Bir kişi Sanskrit çalışıyor, bir kişi Bengali çalışıyor, bir başkası ise İngilizce çalışıyor — ve zaman harcıyor. Onlar “O bilgiyi aldıktan sonra hizmet edeceğim!” şeklinde, ileri tarihe yazılmış bir çek gösteriyorlar. Ama ondan önce ölmeniz ihtimal dahilindedir, öyleyse neden bu şekilde düşünmüyor-

sunuz? Bu nedenle Śrīla Guru Mahārāj bize çalışma yapma fırsatı vermedi.

Başlangıçta Śrīla Guru Mahārāj bana bir miktar şans tanıdı kuşkusuz, çünkü nitelikli değildim. Śrīla Guru Mahārāj bana öğrenme fırsatı verdi, ama bir miktar doğru bilgi bana gelince, o zaman Śrīla Guru Mahārāj bunun yeterli olduğunu söyledi: “Daha fazla okumaya gerek yok, şimdi *sevā* yap.”

Bütün kalbimizle ve ruhumuzla, mümkün olduğunca çok *sevā* yapmaya çalıştık ve zamanla gördük ki her şey kalbimizde kendisini gösteriyor. Biz Kutsal Metinlerden bilgi toplamaya çalışmıyoruz. *Śrī Brahma-saṁhitā*’yı daha birkaç yıl önce okudum, hâlbuki buraya katılalı kırk beş yıldan fazla oldu! *Brahma-saṁhitā*’yı okumam tam olarak Śrīla Guru Mahārāj’ın son günlerine rastlar.

Bir gün Śrīla Guru Mahārāj’a şu soruyu yönelttim: “Mahārāj, *jīva* ruh *Taṭasthā-śakti*’den nasıl dışarı çıkar?” Cevabı pek çok kez duymuş, ama anlayamamıştım, bu yüzden Śrīla Guru Mahārāj’a tekrar sordum: “Dünyanın yaratılışı ve *jīvaların* yaratılışı—bu ne şekilde gerçekleşir, Mahārāj? Lütfen bunu bana tekrar anlatın.”

Śrīla Guru Mahārāj dedi ki, “Oh-oh, *Brahma-saṁhitā*’yı okumadın mı?” Ben, “Hayır, Guru Mahārāj, okumadım,” dedim. *Brahma-saṁhitā*’dan pek çok *śloka* bilirdim, çünkü onları Śrīla Guru Mahārāj’dan duymuştum, ama kitabı okumamıştım. Bunun üzerine Śrīla Guru Mahārāj dedi ki, “Oku, sorunun cevabının orada birinci bölümde çok net bir şekilde açıklandığını göreceksin.” Ayrıca kısa bir açıklama da verdi.

Soru çok zordu. *Jīva*-ruh aşkındır, oysa *Māyā-śakti* maddesel şeyler üretir. O dışıl enerjinin faaliyeti her zaman maddesel dünyadadır hâlbuki *jīva* aşkındır, Kṛṣṇa da

aşkıdır. Dolayısıyla aşkın olanla maddesel olan, yaratılışı oluşturmak için ne şekilde birleşirler? Soru buydu. Ama Śrīla Guru Mahārāj şu *śloka* ile cevap verdi: *tal-liṅgam bhagavān śambhuḥ*. Kṛṣṇa bakış fırlatır ve *prakṛti* döllenir—*mayādhakṣeṇa prakṛtiḥ, sūyate sa-carācaram* (Bg.9.10). Ve orta pozisyonda, o ‘fırlatış’ Śambhu tarafından yapılır. Onun konumu budur.

Śrīla Guru Mahārāj şu talimatı verdi, “*Brahma-saṁhitā*’yı oku, her şeyin orada açıklandığını göreceksin.” Ve *Brahma-saṁhitā*’yı okuyunca, şunu görüp şaşırdım: “Ah, bütün bilgi bu kitabın içinde, oysa ben onu daha önce okumadım. Śrīla Guru Mahārāj’ın bize verdiği bilginin tamamı—her şey orada mevcut.” Sonra bana şöyle bir düşünce geldi, bu *Śrī Brahma-saṁhitā*’yı yayınlamaya çalışmalıyız ve herkeşe dağıtmalıyız.

Aslında Śrīla Guru Mahārāj, Guru ve Vaiṣṇava’lara hizmeti vurguladı, onların merhametiyle o bilgi kalbimizde kendisini gösterecektir. Biz aşkın dünyanın haberleriyle ilgili birşeyler biliyoruz, dolayısıyla şimdi bunu söyleyebiliyoruz. ‘Biliyoruz’ demek ‘hissediyoruz’ demektir. Biz belli bir hisse, belli bir duyguya sahip olduğumuzu söyleyebiliriz, uygulamayı izleyerek sizler de mutlaka o hislere sahip olacaksınız.

İnanıyorum ki herkes bazı hislere, bazı duygulara sahiptir, aksi hâlde bu çizgiye, özellikle de Śrīla Guru Mahārāj’ın *Maṭh’ma*—Śrīla Guru Mahārāj’ın çizgisine gelemezler. Adanmışlar hislere sahipler ama belki onları her zaman net bir şekilde hissedemiyorlar. Hisler zaman zaman hepimize geliyor olmalı, yoksa bu adanmışlık rotasında kalmak mümkün olmaz. Ama Śrīla Guru Mahārāj’ın öğretilerindeki temel şey Vaiṣṇava’lara hizmet etmek ve Guru’nuzu izlemektir; bu yolla her şeyi elde edeceksiniz.

Śrīla Swāmī Mahārāj'ın öğrencilerinden çoğu Misyon'unun içinde yaşadı. Śrīman Mahāprabhu'nun çizgisine geldikleri zaman kuşkusuz son derece şanslıydılar, ancak daha sonraları, faaliyetleri bazen çok sıkıntı çekmelerine neden oldu. Bazen neyin ne olduğunu bilmediler, bazen de Guru'larının doğrudan rehberliğini elde etmediler. Bazı şeyler duymuşlardı, ama bazılarını da duymamışlardı, bu yüzden doğru adanmışlık yapısını kaybettiler ve yaptıkları şey *sevā* hanesine değil *karmma* hanesine gitmeye başladı. Böylece, "Biz tatmin oluyoruz. Aşkın bilgi bu!" diye düşündüler—içlerinden bazıları Māyā tarafından kolayca kandırıldı.

Daima: "Bundan üstünü var ve ben ona ihtiyaç duyuyorum," diye düşünen, durmadan onu arayan ve elde etmeye çalışan kişi, böyle bir insan kandırılmayacaktır.

Śrīla Swāmī Mahārāj'ın zamanında, her şey onun etkisiyle sürüp gidiyordu ve o dönemde çok az kişi kendi gerçek durumunun ne olduğunu anlayabildi. O şöyle diyordu: "Ben ISKCON'um; beni izleyin," ve onlar da onu izlemeye çalıştılar ama hangi tarafı, o tarafı mı bu tarafı mı izlemeleri gerekir, bilmiyorlardı! Śrīla Swāmī Mahārāj'ın misyonu büyürken, adanmışların hizmet ruhu her zaman istikrarlı olmadı. Bu pek çoğu için büyük bir zorluktu. Bazen çok kederli idiler bazen de çok coşkulu—pek çok evre söz konusudur. Bir adanmışın geçirdiği evreler Kutsal Metinler'de verilmiştir: *utsāhamayi*, *ghanataralā*, *byūrabikalpā*, *viṣayasaṅgarā*, *niyamākṣamā*, *taraṅgaraṅgiṇī*.

Uygulama içinde olanlar başlangıçta çok fazla coşku duyumsarlar ve çok çeşitli hizmetler yaparlar, ama daha sonra hizmet hâli söner. Ardından zihinlerine bir dalga gelebilir ve o dalga nedeniyle bir kuşku hâli doğar. Ondan sonra mad-desel zevk boyutuyla belli bir bağlantı ve ona paralel olarak aşkın dünya ile bir bağlantı gelir. Sonra adeta akılları karışır.

O aşamayı aştıkları zaman önce *niṣṭhā*, kararlılık ve sonra *ruci*, tat gelir ve daha çok güç kazanırlar. O aşamada bütün engeller arkalarında kalır ve kararlılıkla ilerleyebilirler. Adanmışlığın bu evreleri Kutsal Metinlerde açıklanmıştır.

Dolayısıyla, dıştan bakıldığında bir kişinin *sevā*, hizmet yapmakta olduğunu görebiliriz, ama bu her zaman gerçek hizmet değildir. *Sevā* daha fazla *sevā* getirir, o hâlde neden daha fazla *sevā* gelmiyor? Belirtilere baktığımız zaman, bazılarının gerçek *sevā* yapmadığını söyleyebiliriz, bu bakımdan Śrīla Swāmī Mahārāj'ın ve Śrīla Guru Mahārāj'ın ayrılışlarından sonra o kişiler bazı zorluklara maruz kaldılar.

Öyleyse, konumumuz ve hizmetimiz konusunda bilinçli olmalıyız, o zaman bulunduğumuz pozisyondan sapmayız. Ama belli bir sapma olsa bile, eğer samimi isek o durumdan da kurtulabiliriz.

### **bhūmau skhalita-pādānām, bhūmir evāvalambanam tvayi jātāparādhānām, tvam eva śaraṇām prabho**

Bir bebek yürümeye çalışırken, ara sıra yere düşer, ama yerden destek alarak tekrar çabalar ve birkaç gün sonra çok kolay bir şekilde yürüyebilir. Sadece bununla da kalmaz, daha da büyüyünce çok hızlı koşabilir. Her şeyi elde eder; ama önce çaba göstermelidir, aksi hâlde birşey kazanamaz.

Bizler bu bedende yaşarken, her yerde yoldan çıkma ihtimali vardır. Eğer zihinsel ve fiziksel bedenlerimizin taleplerini dinlemezsek rotadan sapmanın saldırısına uğramayız—aksi hâlde herkes için rotadan sapma ihtimali vardır.







## İkinci Bölüm

# Śrī Purī-Dhām Yolunda

Kutsal Lütüfları

Śrīla Bhakti Sundar Govinda

Dev-Goswāmī Mahārāj'ın bir konuşması

Sizler yarın özel bir hac yerine gidiyorsunuz. Orada Jagannātha tapınağının *Pāṇḍālar* diye bilinen hizmetkârlarının çok özel bir konuma sahip olduklarını göreceksiniz. Bir deyiş vardır, 'eğer beni seviyorsan, köpeğimi sev.' Bu, eğer beni seviyorsan, sevgini köpeğime de göstereceksin; o zaman beni gerçekten sevdiğini anlarm, demektir. Lord Jagannāth *Pāṇḍālara* denetçi konumunu vermiştir, bu bakımdan onlar ne yaparlarsa yapsınlar, bize söz söylemek düşmez.

*Mahāprasāda* dünyanın her yerinde mevcuttur, ama Jagannāth-*kṣetra*'da farklıdır. Orada *Pāṇḍālar* tapınağın içine herkesin girmesine izin vermezler. Onlar, alt sınıf, ya da *mleccha* olduklarına inandıkları kimselerin tapınağa girmesine özellikle izin vermezler. Ancak *Mahāprasāda* o aynı tapınaktan dışarıya çıktığı zaman, onlar en alt sınıftan insanların, *mlecchaların* ellerinden *Mahāprasāda* yerler. Bu da onların bazı gelenekleri izledikleri anlamına gelir. Onlar Lord Jagannāth tarafından başlatılan bir geleneği izlerler.

Rāmānujāchāryya o geleneği kırmak istemişti, ama sonucu ne oldu? Rāmānujāchāryya, Lord Jagannāth'ın ibadetinin

*vidhi-mārgaya* göre yapılmasını istemişti. *Vedalar'da* bazı kurallar ve yasalar vardır, özellikle de *Manu-samhitā'da*, ve Rāmānujāchāryya, ibadetin bu kuralları ve yasaları izleyerek güvenilir bir şekilde yapılmasını istedi. *Pāṇḍaların* ibadet yapma şeklinin geleneksel yol olmadığını, kullandıkları *mantraların* doğru *mantralar* olmadığını düşündü ve ibadetin doğru şekilde yapılmasını istedi. Orada bulunan bütün alimler onun tarafından dize getirildiler. Ertesi gün, son toplantı gerçekleşecekti ve Kral, Vedik ibadet şeklinin tanıtımını yapmaya zorlanacaktı. O gece Rāmānujāchāryya uyurken, yatağı Kūrmakṣetra'ya, üç yüz mil uzağa fırlatıldı. Ertesi sabah nerede olduğunu merak etti ve Kūrmakṣetra'da olduğunu anladı. O günlerde uçak yoktu. Birinin onu kloroformla bayılıp uçakla uzağa götürmesi mümkün değildi. Ama Rāmānujāchāryya, tüm refakatçileriyle birlikte gerçekten Kūrmakṣetra'da olduğunu gördü; onları Lord Jagannāth'ın Kendisi taşımıştı. Lord Jagannāth ona gönderdiği rüyada da şöyle dedi, “Burada Bana verilmekte olan hizmet şekli devam edecek. Lütfen müdahale etme. Git buradan.”

Böylesine özel bir mekânda kalacak yer bulmak zordur. Ama Śrīla Guru Mahārāj'ın etkisi ve Lord Jagannāth'ın merhametiyle orada kalacak bir yer bulduk ve şimdi biraz daha fazla yere sahip olabildik. Artık Śrīla Guru Mahārāj'ın arzusu gerçekleşti, dolayısıyla Lord Jagannāth'ın bize karşı özel bir iyi niyet beslediğini görebiliyoruz. Önceleri, bir sürü çabaya rağmen oraya gidemedim, oysa şimdi Lord Jagannāth her fırsatta beni oraya sürüklüyor.

Yarın sizlerle birlikte gidebilecek miyim, bilmiyorum. Lord Jagannāth'a dua ediyorum, çünkü biliyorum ki sadece O götürürse oraya gidebilirim, aksi hâlde gidemem. Ama O hepinizi cezbetmiş bulunuyor. Bu yüzden hepiniz buraya geldiniz ve bu *Āśrama'nın sādhanalarına* ve adanmışlarına katılıyorsunuz, oraya gitme fırsatı elde ettiniz. Biliyorsunuz,

hayatta her durumda para gerekir. Ayakta kalmak ve günlük hayatlarımızı sürdürmek için hep para harcanır. Ancak para her şey demek değildir. Eğer param varsa gidebilirim diye bir garanti yok. Bu benim hayatımda pek çok kez ispatlanmış bir gerçektir. Hepiniz Lord Jagannāth'a dua edin ki bizleri oraya güven içinde götürsün ve her birimizin kendi *sevāmızı* yapmakta olduğumuz yere güvenli bir şekilde geri getirsin. Bugün tek duamız budur. Dua edecek başka bir ko-numuz yok.

Bizler gezip görmeye değil bir hac yerine, kutsal bir yere gidiyoruz. Oraya gitmek bizi —beden, zihin ve ruh olarak— arındıracak. Bizler deniz kıyısına gidiyoruz. Mahāprabhu şöyle demiştir, “Bugünden itibaren bu okyanus bir *mahā-tīrtha* oldu.” Bu hâliyle, okyanus büyük bir hac yeridir, çünkü bütün kutsal nehirlerin suları oraya karışır. Dahası, Śrīla Haridās Ṭhākur'un ayrılışı sırasında, Mahāprabhu kol-larında onun bedeniyle dans etti ve bedenini okyanusta yı-kayınca şöyle dedi, “Bugünden itibaren okyanus gerçekten büyük bir hac yeri hâline gelmiş oldu.” Neden?

*Śrīmad-Bhāgavatam*'da şöyle denir,

**bhavad-vidhā bhāgavatās  
tīrthī-bhūtāḥ svayam vibho  
tīrthī-kurvanti tīrthāni  
svāntaḥ-sthena gadābhr̥tā**

(*Śrīmad-Bhāgavatam*, 1.13.10)

Gadādhara'yı, Yüce Lord'u her zaman kalplerinde taşıyanlar—eğer onlar hac yerlerini arındıramazlarsa kim arındırabilir? Onlar hac yerlerinin beden almış hâlidirler ve hac-ca gitmeye ihtiyaçları yoktur.

Öyleyse neden hac yerlerine giderler? Gerçekten günahkâr olan insanlar hac yerlerini kirletirler. Herkes ve her şey belli

bir kapasiyete sahiptir. Biz de belli bir kapasiyete sahibiz, yani, günahımızın yükü öylesine büyüktür ki bir hac yeri bile bunu hazmedemez. Bir hac yerinin kirlenmesi bu şekilde olur. O zaman Yüce Tanrı'yı kalplerinde taşıyan büyük şahsiyetler orada görünürler. Kutsal suda yıkanır yıkanmaz, su sanki bir temizlik malzemesiyle temizlenmiş gibi arınır. Bu onların doğal kapasitesidir. Mahāprabhu bunun en üstün örneğini göstermiştir. Mahāprabhu Haridās Ṭhākūr'un bedenini Purī'deki okyanusta yıkadığı zaman orasının en büyük hac yeri hâline geldiğini söyledi. Haridās Ṭhākūr Lord'un adını günde üç yüz bin kere söylerdi. Yüksek sesle zikir yaptığı zaman çevresindeki canlı cansız ortamı bile arındırırdı. Onun saflığı tartışmasızdır.

Hindistan'a gelen Batılı adanmışların Jagannāth Tapınağına girmelerine izin verilmeyecek, ama onlar tekrar ve tekrar oraya gidiyorlar, çünkü Mahāprabhu'nun Jagannāth-Dhām'daki Oyunlarının cazibesine kapılıyorlar.

Mahāprabhu, bütün yerler içinde Kurukṣetra'dan farklı olmayan Jagannāth-Dhām'ı seçti. Bhaktivinoda Ṭhākūr bizler için en üstün ibadet yerinin Kurukṣetra olduğunu söylemiştir. Neden? Özlemin en büyük olduğu yer, doyumun en üstün olduğu yerdir. Eğer aç değilseniz, muhteşem bir ziyafetin bile tadına varamazsınız. Öte yandan eğer açlıktan ölüyorsanız, pirinç lapası ya da ıspanak size ambrosia gibi gelir. Çocukluğumda sıtma geçirdim ve doktorum '*poḍer bhāt*' diye bir şey tavsiye etti. *Poḍer bhātın* nasıl yapıldığını bilir misiniz? Birkaç parça tezekle yakılan ateş üzerinde biraz pirinç kaynatılır, kaynama çok uzun zaman alır. Öyle ki pirinç saatlerdir kaynıyordu ve ben ne zaman yiyebileceğim diye düşünerek kaynayan pirince bakıyordum.

Kalpten gelen bu talep bizim için en üstün olan şeydir. Buna özlem denir ve bu *rāgānugā-bhaktidir*.

**kṛṣṇa-bhakti-rasa-bhāvitā matiḥ  
kriyātām yadi kuto 'pi labhyate  
tatra laulyam api mūlyam ekalaṁ  
janma-koṭi-sukṛtair na labhyate**

*Kṛṣṇa-bhakti-rasa-bhāvitā matiḥ* türü bir adanmışlık, yani kişinin tüm bilincinin Kṛṣṇa'ya aşkla adanma nektarında yıkanması—sıradan bir adanmışlık değildir. Böylesine bir aşk talebi de küçük bir talep değildir.

Yüce Tanrı'nın Kendisi şöyle der,

**sādhavo hṛdayam mahyaṁ  
sādhūnām hṛdayaṁ tv aham  
mad-anyat te na jānanti  
nāhaṁ tebhyo manāg api**

(*Śrīmad-Bhāgavatam*, 9.4.68)

Tanrı, Durvāsā Muni'ye diyor ki, “Yapabileceğim hiçbir şey yok. Benim saf adanmışlarım Beni aşklarıyla bağladılar ve Ben de onları aşkımla bağladım. Dolayısıyla birbirimize borçluyuz. Tarafsız olamam.”

Yakın tarihte Śrīpād Keśava Mahārāj şunu söyledi: “Ben tarafsız olamam çünkü Śrīla Śrīdhara Mahārāj'dan *sannyāsa* almış bulunuyorum.” Śrīpād Keśava Mahārāj büyük saygı duyduğumuz Śrīla Śrīdhara Mahārāj'ımızın Ruhani Kardeşiydi. *Sannyāsa* almadan önce Vinoda Brahmachārī adında çok ünlü ve nüfuzlu bir *brahmacārī* idi. Bazı *brahmacārī*ler Śrīla Guru Mahārāj'ımızın Maṭh'ını devralmak istedikleri zaman bir arabulucuya gerek duyuldu. Bu nedenle Śrīpād Keśava Mahārāj'dan arabulucu olmasını rica etmeye karar verdiler. Śrīpād Keśava Mahārāj'a bu ricayla gittiklerinde, kendisi onlara şunu söyledi, “Sizler hepiniz benim Ruhani Kardeşlerimsiniz, Śrīla Śrīdhara Mahārāj da öyledir. Ama

ben birşey yaptım, ondan *sannyāsa* aldım. Başımı onun ni-lüfer ayaklarına sundum, dolayısıyla tarafsız olamam. Bu durumda nasıl arabulucu olabilirim?”

O zaman onlar şöyle dediler, “Bu durumda bilin ki orada kan dökülecek. Biz hayatımızı vermeye hazırız.”

Śrīpād Keśava Mahārāj bunu duyunca şöyle dedi, “Eğer siz hayatınızı vermeye hazırsanız, orada bulunan bir kişi de hayatınızı almaya hazır demektir, çünkü ben tarafsız olamam, kendimi çoktan Śrīla Śrīdhara Mahārāj’a satmış bulunuyorum.”

Bunun üzerine Śrīpād Goswāmī Mahārāj’a gittiler, ama amaçlarına ulaşamadılar. Śrīpād Goswāmī Mahārāj onlara açıkça şöyle dedi, “Eğer siz iki Nepalli getirirseniz ben elli Sih getiririm. Ben Śrīla Śrīdhara Mahārāj’dan *sannyāsa* aldım, dolayısıyla ona minnet borçluyum.”

Yüce Tanrı da adanmış kullarına minnet borçludur. Tarafsız olamaz.

**mayi nirbaddha-hṛdayāḥ  
sādhavaḥ sama-darśanāḥ  
vaśe kurvanti mām bhaktyā  
sat-striyaḥ sat-patim yathā**

(Śrīmad-Bhāgavatam, 9.4.66)

Kṛṣṇa der ki, “Adanmış kullarım Beni *sevā*larıyla büyülerler. Onların yegâne talebi Bana hizmettir. Onlar başka şey istemezler.” Eğer *sevā* sürecindeyken belli bir coşku ya da mutluluk hissederlerse, ihanet ettiklerini düşünürler; muhtemelen eğlence haletinde olduklarını hissederler. Bunu görmek için Kṛṣṇa onlara bol bol *sevā* verir. Onlara o kadar çok *sevā* verir ki, hizmetle sarhoş olurlar. Kṛṣṇa şöyle düşünür, “Bu da nesi? Rādhārāṇī Beni görünce vecdle doluyor? O vecdin derinliği nedir? Onu nasıl ölçebilirim? Ölçemem çünkü Ben Rādhārāṇī olamam.” Ardından şu gelir:

**śrī-rādhāyāḥ praṇaya-mahimā kīḍṛṣo vānayaivā-  
svādyo yenādbhuta-madhurimā kīḍṛṣo vā madiyaḥ  
saukhyam cāsyā mad-anubhavataḥ kīḍṛṣam veti lobhāt  
tad-bhāvādhyāḥ samajani śacīgarbha-sindhau harīnduḥ**  
(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Ādi-līlā, 1.6)

(“Śrī Rādhā’nın Aşkının o büyük ihtişamı nedir? Śrī Rādhā’nın zevk aldığı Benim olağanüstü sevgi dolu tatlılığı ve cazibem nedir? Ve Śrī Rādhā’nın, Benim tatlılığımla ve cazibemle deneyimleyerek duyumsadığı haz nedir?’ Ay—Kṛṣṇachandra—bu üç duyguyu tatma özlemiyle yanarak, Śacī annenin rahim okyanusundan doğdu.”)

Mahāprabhu, Śrīmatī Rādhārāṇī’nin en üstün *Rasa*’sı olan *Vipralambha*’yı tatmak için Kurukṣetra sayılan Jagannāth-Dhām’a gitti. Neden? Çünkü orada Śrīmatī Rādhārāṇī şöyle düşünür, “Efendim kalbimi parçalıyor.” Śrīmatī Rādhārāṇī bilir ki Kṛṣṇa Onun canı ve ruhudur. Oysa Kṛṣṇa’nın orada çocuklarıyla, dostlarıyla, akrabalarıyla ve kraliçeleriyle çevrili olduğunu ve hepsinin dört bir yanı sardığını görür. O ise soylu toplantılarda genellikle hiç ilgi görmeyen, basit bir sütçü kızdır yalnızca. Ama Ona ilgi gösterdiler, üstelik çok özel bir şekilde. Ondan, sadece Vṛndāvan’da gerçekleşen *Rāsa* dansını kendilerine göstermesini rica ettiler. Gördükleri zaman hayrete düştüler. Şöyle dediler, “Biz böylesine harikulade birşeyi hiç deneyimlemedik.” O zaman Rādhārāṇī gülmüştü. Şöyle dedi, “Ne gördünüz ki? Başsız bir beden, ölü birşey gördünüz. Gerçek şeyi görmediniz: onu sadece Vṛndāvan’da görebilirsiniz. Nerede o Yamunā? Nerede *kadamba* ağaçlarının olduğu koruluklar? Tavus kuşlarının ve papağanların neşe içinde ötüşmeleri nerede? Ve nerede kalbimizin Tanrı’sı, flüt çalan, inek güden Kṛṣṇa? Bunların hiçbirisi burada yok, o hâlde *Rāsa* dansını nasıl olur da burada görebilirsiniz? Görmüş olduğunuz gölgeden ibarettir. Eğer gerçek olanı görmek istiyorsanız, Vṛndāvan’a gitmeniz gerekir.”

Bir başka vesileyle Kṛṣṇa Uddhava'ya *bhaktinin* en üstün doyumunun ne olduğunu söyledi.

**na tathā me priyatama ātmayonir na śaṅkaraḥ  
na ca saṅkarṣaṇo na śrīr-naivātmā ca yathā bhavān**  
(*Śrīmad-Bhāgavatam*, 11.14.15)

(Sevgili Uddhava'm, Yüce Brahmā, Yüce Śiva, Yüce Saṅkarṣaṇa, şans tanrıçası Lakṣmīdevī ve hatta Benim kendi özüm bile Benim için senin kadar değerli değildir.) Ama Uddhava şahsen şöyle düşünüyordu,

**āsām aho caraṇa-reṇu-juṣām ahañ syāt,  
vṛndāvane kim api gulma-latauśadhinām  
yā dustyajañ svajanam āryya-pathaṅ ca hitvābhejur  
mukunda-padavīm śrutibhir vimṛgyām**  
(*Śrīmad-Bhāgavatam*, 10.48.61)

Uddhava Vṛndāvan'a gittiği zaman *Gopilerin* Kṛṣṇa'ya olan aşklarını, adanmışlıklarını, ona cezboluşlarını ve şefkatlerini görmekten fazlasıyla büyüldü, ardından şöyle dedi, “Her yaşamda, sadece bir tek şey arzuluyorum: Vṛndāvan'da bir toz zerresi olmak istiyorum. Sadece o da değil, o tozu kabul etmeye layık olanlardan, Vṛndāvan'ın bitkilerinden ve sarmaşıklarından biri olmak ve ebediyen burada yaşamak istiyorum. Burada Vṛndāvan ülkesinde, Kṛṣṇa Oyunlarını gerçekleştirmiştir ve Onun refakatçileri, *Gopiler* de burada gezinirler. Eğer ben ufacık bir sarmaşık olarak doğabilirsem ve böylece onların nilüfer ayaklarının tozu başımın üzerinde yer alabilirse, bu benim en üstün şansım olur.”

Kṛṣṇa'nın yücelikleri ve Ondan ayrı oluşun yoğun duygusu—*Vipralambha* işte böyledir. Mahāprabhu Śrī Nīlācala-Dhām'da bizlere *Vipralambha'nın* en üst sınırını göstermiştir.



Mahāprabhu'yu kalbinin derinliklerinde barındıran ve en yüce *sevāyī* gerçekleştiren Śrī Gadādhara Paṇḍit de orada yaşadı. Mahāprabhu *sannyāsa* aldı ve Jagannāth Puri'ye gitti ve Onun arzusuyla Lord Gopīnāth zuhur etti. Puri'ye gidince orada Lord Gopīnāth'ı göreceksiniz. Hem Mahāprabhu'nun hisleri hem de Gadādhara Paṇḍit'in hisleri Śrīla Guru Mahārāj'ımız tarafından güzel bir *ślokada* anlatıldı.

**nilāmbhodhitaṭe sadā svavirahākṣepānvitām bāndhavam  
śrīmad-bhāgavatī kathā madirayā sañjīvayan bhāti yah  
śrīmad-bhāgavatām sadā svanayanāśrūpāyanaiḥ pūjayan  
gōsvāmi-pravarō gadādhara-vibhur bhūyād mad ekā gatīḥ**

Gadādhara Paṇḍit'in nilüfer ayakları bizim yegâne hazinemizdir. O, yaşam kaynağı olan ve kendisinden sahip olduğu her şeyi alan Lord Gaurāṅga'nın gözler önüne serdiği *Vipralambha* okyanusu kıyısında yaşam sürdürdü. Mahāprabhu, Kṛṣṇa'dan ayrı olmanın acısını çekiyordu ve ayrılık duyguları öylesine yoğundu ki bazen bedeni uzuyor, bazen kol ve bacaklarını kaplumbağa gibi içeriye çekiyor, bazen eklemleri çözülüyordu.

Bu şekilde Mahāprabhu, Śrī Kṛṣṇa'nın ta Kendisi, Kṛṣṇa'dan ayrılmanın yoğun acısını yaşadı ve Gadādhara Paṇḍit'ten Kṛṣṇa ile ilgili konular duyarak hayat buldu: Bir kişi yoğun acı içindeyken ne yapar? Kederinden gözü hiçbir şey görmez ve bir parça huzura nasıl kavuşacağını bilemez, bu yüzden içki içer. Śrī Gadādhara Paṇḍit, Mahāprabhu'ya *Śrīmad-Bhāgavatam*'in baş döndürücü konularıyla hayat vererek, Ona bu tür içki sağladı. O kalbinin Efendisine böyle hizmet etti.

Peki Gadādhara Paṇḍit'in ayrılık konusundaki kendi hisleri nasıldı? O, sevgili Efendisinin karşısında durduğunu

ve çektiği yoğun acıyla zaman zaman bilincini yitirdiğini görüyor. Mahāprabhu'nun bedeninde terleme, titreme, gözyaşları, donup kalma, beden renginin değişmesi gibi ayrılıktan kaynaklanan sekiz belirti görülebiliyor, ama bu konuda yapabileceği hiçbir şey yok. Bundan dolayı büyük üzüntü duyuyor, gözlerinden hiç durmadan seller gibi gözyaşları akıyordu.

Gadādhara Paṇḍit ne zaman *Bhāgavatam* okusa, Kṛṣṇa'dan ayrı olmanın duygularıyla öylesine deli oluyordu ki, gözyaşları sayfadaki harfleri yıkayıp götürüyordu. Bunun ispatı şöyledir, Śrīnivāsa Āchāryya, *Śrīmad-Bhāgavatam* üzerinde çalışma yapmak için ona geldiği zaman, Gadādhara Paṇḍit şöyle dedi, “Sevgili oğlum, Mahāprabhu'ya *Bhāgavatam* okurken kitabımdaki bütün harfler silindi, bu yüzden şimdi sana bu kitaptan okuyamam. Lütfen bir yerlerden bir kitap bul. Mahāprabhu rüyamda bana senin geleceğini söylerek talimat verdi. Ama kitabının olması gerekiyor. Ben her şeyi ezberledim ama senin de bir kitaba ihtiyacın var.” Gadādhara Paṇḍit *Bhāgavatam*'a gözyaşlarıyla böyle ibadet etti. İbadet için herhangi bir malzemeye mi sahip olmak gerekiyor? Kişinin kendi gözyaşları en iyi malzemedir.

İşte bu Gadādhara Paṇḍit'in nilüfer ayakları bizim nihai hedefimizdir. Büyük saygı duyduğumuz Deity'lerimiz Gaura-Gadādhara'dır ve onların sergiledikleri muhteşem *Vipralambha Nilācala-Dhām*'da görüldü.

Śrī *Chaitanya-caritāmṛta*'da Kṛṣṇa Dāsa Kavirāj *Śrīmad-Bhāgavatam*'ın *ślokalarına* öylesine derin anlamlar yüklemiş ve onlardan öylesine büyük içsel zenginlik ortaya çıkarmıştır ki, bunlar bizim hayal gücümüzün ötesindedir. Mahāprabhu *Rathayātrā*'da Jagannāth'ı görünce, şöyle dua eder:

**āhuś ca te nalina-nābha padāravindam  
yogeśvarair hṛdi vicintyam agādha-bodhaiḥ  
saṁsāra-kūpa-patitottaraṇāvalambam  
geham juṣām api manasy udiyāt sadā naḥ**

(Śrīmad-Bhāgavatam, 10.82.49)

(“Ey nilüfer göbekli Tanrı’m, engin akla sahip en büyük *yogilerin* kalplerinde ebediyen meditasyon hedefi olarak kabul edilen Senin nilüfer ayakların, maddesel yaşam kuyusuna düşmüş ruhları kurtarmak için yegâne sığınaktır. O kutsal nilüfer ayaklar merhamet bahşederek sıradan ev kadınları olan bizlerin kalplerinde görünsün.”)

Ve *Chaitanya-caritāmṛta*’da şu *ślokalarla* karşılaşıyoruz:

**anyera hṛdaya—mana, mora mana-vṛndāvana,  
‘mane’ ‘vane’ eka kari’ jāni  
tāhān tomāra pada-dvaya, karāha yadi udaya,  
tābe tomāra pūrṇa kṛpā māni**

(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-lilā, 13.137)

(Chaitanya Mahāprabhu, Śrīmatī Rādhārāṇī’nin ruh hâliyle konuşarak şöyle dedi, ‘Çoğu kişi için zihin ve kalp birdir, oysa Benim zihnim Vṛndāvan’dan hiç ayrılmadığı için, zihnimi ve Vṛndāvan’ı bir kabul ediyorum. Benim zihnim zaten Vṛndāvan’dır ve Sen Vṛndāvan’ı sevdiğine göre nilüfer ayaklarını lütfen oraya koyar mısın? Bunu Senin büyük şefkatin addederim.”)

**prāṇa-nātha, śuna mora satya nivedana  
vraja—āmāra sadana, tāhān tomāra saṅgama,  
nā pāile nā rahe jīvana**

(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-lilā, 13.138)

“Sevgili Efendim, ne olur Benim gerçek teslimiyetimi duy. Benim yuvam Vṛndāvan’dır ve Ben orada Seninle beraber olmayı diliyorum. Ama eğer onu elde etmezsem, o zaman Benim için yaşamımı sürdürmek çok zor olacak.”)

**pūrve uddhava-dvāre, ebe sākṣāt āmāre,**  
**yoga-jñāne kahilā upāya**  
**tumi—vidagdha, kṛpāmaya, jānaha āmāra hr̥daya,**  
**more aiche kahite nā yuyāya**  
*(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-lilā, 13.139)*

“Sevgili Kṛṣṇa’m, önceleri, Sen Mathurā’da kalırken, Bana bilgi ve meditasyon öğretmesi için Uddhava’yı gönderdin. Şimdi Sen Kendin aynı şeyi söylüyorsun ama benim zihnim bunu kabul etmiyor. Bütün bu yüzeysel şeylere zihnimde yer yok. Sen hünerlisin ve lütüfkârsın ve kalbimi iyi biliyorsun—benimle böyle konuşmak Sana yakışmıyor.”)

**nahe gopī yogeśvara, pada-kamala tomāra,**  
**dhyāna kari’ pāibe santoṣa**  
**tomāra vākya-paripāṭi, tāra madhye kuṭināṭi,**  
**śuni’ gopīra āro bādhe roṣa**  
*(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-lilā, 13.141)*

“Gopīler mistik yogilere benzemezler. Onlar Senin ni-lüfer ayakların üzerinde meditasyon yapmaktan ve sözde yogileri taklit etmekten asla tatmin olmazlar. Gopīlere sözde meditasyonu öğretmek bir başka tür sahtekârlıktır. Onlar kendilerine mistik yoga uygulamaları yapma talimatı verilince bundan hiç hoşnut olmazlar. Aksine, Sana daha çok kızarlar.”) Gopīler ne yoğun ayrılık duygularına sahip-lermiş! “Sen kime ne anlatıyorsun?”

**deha-smṛti nāhi yāra, saṁsāra-kūpa kāhān tāra,  
tāhā haite nā cāhe uddhāra**

(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-lilā, 13.142)

*Gopiler* diyorlar ki, “İnsanlar maddesel varoluştan kurtulmak için Sana ibadet ediyorlar, ama bizim ibadet şeklimiz o değil. Biz azat edilmek istemiyoruz. Hatta bedenlerimizi bile hatırlamıyoruz. Maddesel varoluşu umursadığımız nereden çıktı? Oysa Sen bizim maddesel varoluştan azat edileceğimizi söylüyorsun!”

*Āhuś ca te nalina-nābha padāravindaṁ yogeśvarair hṛdi vicinityam agādha-bodhaiḥ:* “Bu uygulamalar sadece azat olmak isteyen kişiler içindir. Bizim yegâne hedefimiz Senin nilüfer ayaklarıdır.” *Tāhān tomāra pada-dvaya, karāha yadi udaya, tabe tomāra pūrṇa kṛpā māni.*

Nilācala-Dhām’da bu türden yoğun *Vipralambha* duyguları alabildiğine gelişmiştir.

**caṇḍidāsa, vidyāpati, rāyera nāṭaka-gīti,  
karṇāmṛta, śrī gīta-govinda  
svarūpa-rāmānanda-sane, mahāprabhu rātri-dine,  
gāya, śune—parama ānanda**

(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-lilā, 2.77)

“O da vaktini kitap okuyarak ve Chaṇḍidās ile Vidyāpati’dan şarkılar söyleyerek ve *Jagannāth-vallabha-nāṭaka*, *Kṛṣṇa-karṇāmṛta* ve *Gīta-govinda*’dan pasajlar dinleyerek geçirdi. Böylece Śrī Chaitanya Mahāprabhu, günlerini ve gecelerini Svarūpa Dāmodara ile Rāyā Rāmānanda’nın yanında üstün vecd içinde zikir yaparak ve dinleyerek geçirdi.”

İşte sizler yarın o yere gidiyorsunuz. Lord Jagannāth merhametiyle sizleri cezbetti. Hepimiz amaçlarımızın orada

gerçekleştiğini duyumsayacağız ve eğer kendimizi tevazuyla sunabilirsek, o zaman eksiksiz olacağız.

**om pūrṇam adaḥ pūrṇam idam  
pūrṇāt pūrṇam udacyate  
pūrṇasya pūrṇam ādāya  
pūrṇam evāvaśiṣyate**

*(Śrī Īsopaniṣad, Yakariṣ)*

Bizler çok küçük olabiliriz, oysa O sonsuzdur. Eğer sonsuzla bir ilişki kurabilirsek, o zaman sıfırdan sıfırı çıkardığımızda nasıl sıfır kalırsa, benzer şekilde sonsuzdan sonsuzu çıkardığımızda da sonsuz kalır. Dolayısıyla tam olabiliriz. Onun için lütfen Jagannāth-Dhām'a kalbinizde bu tür hislerle gidin.

Mutluluk ve acı her yerde var—evde de, dışarıda da. Ben kesinlikle biliyorum ki siz bu tür şeyleri fazla umursamazsınız. Ama yine de, bize bazen bu tür duygular gelir çünkü maddesel bedenlere sahibiz. Bu beden hiçbir rahatsızlığa katlanmayı sevmeyen şımarık bir çocuk gibidir. Rahata, konfora sahip oldukça daha fazlasını ister. Oysa rahat bizim düşmanımızdır. Yaşamımızda bu tür konforlara ihtiyaç yok.

Biz fil olarak, pek çok orman yedik bitirdik, açlığımız giderilmedi. Domuz olarak, dağlar kadar pislik yedik açlığımız giderilmedi. Her yaşamda rahatı aradık, ama bulamadık. O hâlde şimdi kendimizi bu tür konforlardan ayırmalı ve Lord Kṛṣṇa'yı, Zevk Okyanusunu, bütün Hazların Bedenlenmiş Hâlini aramalıyız. Kendimizi *bhakti-yogaya* inisiye ettirip kendi vizyonumuzda Ona sahip olabiliriz. Bu bizim en üstün misyonumuzun gerçekleşmesini sağlayacaktır ve bizim en büyük arzumuzun hedefi de bu olmalıdır.

Lütfen, oraya kalbinizde bu tür hislerle gidin. Eminim orada bazı sıkıntılar, rahatsızlıklar olacaktır. Oradaki

*brahmacārī* Prabhu'larımız çok saygıdeğer ve müşfiktirler, onlar size her türlü kolaylığı sağlamak için ellerinden geleni yapacaklardır, ama yine de bir parça riyazet çekebilirsiniz.

Lütfen Lord Jagannāth'a bu tür arzularla gidin, yani O, merhametiyle gözümüze görünsün ve bize Kutsal Dhām'ının tozunu bahşetsin ki oraya gidebilelim. Bizim yegâne arzumuz ve duamız budur.

**vāñchā-kalpatarubhyaś ca kṛpā-sinḍhubhya eva ca  
patitānām pāvanebhyo vaiṣṇavebhyo namo namaḥ**







## Üçüncü Bölüm

# Śrī Vṛndāvan-Dhām Yolunda

Kutsal Lütüfları

Śrīla Bhakti Sundar Govinda Dev-Goswāmī Mahārāj  
tarafından yapılan bir konuşma

Mahāprabhu ‘Vṛndāvan’ adını duyduğu zaman *Bhāva* ile, *Prema* ile vecde kapılır ve İlahi Aşkla kendinden geçerdi. Śrīla Kṛṣṇa Dāsa Kavirāj Goswāmī, Onun Vṛndāvan’daki gezilerini anlatırken şöyle dedi, “Onun ruh hâlini bile ifade edemem.”

Mahāprabhu, Lord Jagannāth’ın *Rathayātrā’sı* sırasında Purī-Dhām’da iken, Svarūpa Dāmodara şarkı söyler, Mahāprabhu da vecdle dans ederdi. Mahāprabhu Şahsen çok fazla şarkı söylemezdi, Svarūpa Dāmodara söyler, O dans ederdi.

Bir açıdan Vṛndāvan çok zor bir yerdir—giderken, ayrılırken, dolaşırken ya da yaşarken herkes çok dikkatli olmak zorundadır. Jagadānanda Prabhu Vṛndāvan’a gitmek istediği zaman, Mahāprabhu ona dört talimat verdi:

**śighra āsiha, tāhān nā rahiha cira-kāla  
govarddhane nā caḍiha dekhite ‘gopāla’**

(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Antya-līlā, 13.38)

“Eğer Vṛndavan’a gitmek istiyorsan, gidebilirsin, ama çok uzun kalma. Orada bulunan Gopāla Deity’yi görmek için bile olsa Govarddhan Tepesine tırmanma ve her zaman Rūpa ile Sanātana’nın yanında kal. Onlardan rehberlik al ve onların yanından ayrılma.” Verdiği talimatın üçü buydu, dördüncüsü ise, “*Vrajabāsi’leri* taklit etme.”

Jagadānanda Prabhu Mahāprabhu’nun iyi dostuydu, kendisi Satyabhāmā’nın bir enkarnasyonu olarak kabul edilir. O, Mahāprabhu’ya olağanüstü bağlıydı ve zaman zaman bağlılığını alışılmadık şekillerde gösterirdi. Mahāprabhu ona şu talimatı verdi: “*Vrajabāsi’leri* taklit etme ve onlarla samimi ilişkiye girme.”

Jagadānanda Prabhu Kutsal Dhām’da yaşamanın tüm yasalarını ve kurallarını biliyordu ama Mahāprabhu onun çok da nitelikli olmadığını düşünüyormuş gibi göründü. Bu nedenle ona bazı direktifler verdi, “Jagadānanda Vṛndāvan’a tek başına gitmek istiyor ama ben bunun iyi birşey olduğunu hissetmiyorum.” Bu yolla onu pek çok kez frenledi.

Sonunda Jagadānanda, Mahāprabhu’nun münzevi hâlini görmekten çok büyük üzüntü duydu. Buna tahammül edemedi, dolayısıyla Mahāprabhu’nun yanında devamlı kalmak istemedi. Onun yerine Vṛndāvan’a gitmek istedi. Bunun üzerine Mahāprabhu ona şu dört talimatı verdi ve gitmesi için izin verdi: “Gidebilirsin, ama uzun kalma çünkü her yerde yanılığının, Māyā’nın faaliyeti vardır. Māyā bu maddesel dünyada her şeyi örter. Bu Vṛndāvan, Nabadwīp ya da Purī olabilir, ama her yerde Māyā’nın belli bir örtüsü vardır ve eğer böyle yerlerde çok uzun süre kalırsan Māyā’nın faaliyetine cezbolabilirsin ve *Dhām’a* saygısızlıkta bulunabilirsin.”

Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākur *Śrī Nabadwīp-bhāvataṅga* adlı kitabında *jaḍamaya bhūmī, jala dravya yata āra*, der. Nabadwīp-Dhām’da ne görüyorsak hepsi *jaḍadır*, mad-

deseldir. Ama Māyā, merhametiyle örtüyü kaldırdığı zaman, o maddesel formun içinde *Dhām'ın* gerçek formunu göreceğiz.

*Dhām'ın* dış yüzünü görmek bile yarar sağlar, ama eğer *aparādha*, saygısızlık yaparsak, bu bizim ruhani yaşamımıza zarar verir. Ve eğer gerçek transandantal *Dhām'ı* doğru şekilde göremiyorsak, en azından bunun zıddı olan şeyi görmemeye çalışmalıyız—yani *Dhām'ı* sadece maddesel olarak görmemeliyiz.

Mahāprabhu Śrīvāsa Paṇḍit'in evinde yedi gün boyunca *Mahābhāva* deneyimledikten sonra, farklı adanmışlar Onu farklı Formlarda gördüler. Rāmachandra'nın adanmışları Mahāprabhu'yu Rāmachandra olarak gördüler, Viṣṇu'nun adanmışları Onu Viṣṇu olarak gördüler; diğerleri Onu Nṛsimhadeva Formunda gördüler, diğerleri ise Onu Viṣṇu'nun değişik enkarnasyonları olarak gördüler.

O toplantıda Mahāprabhu Mukunda Prabhu'ya yasak koydu: “Sana *darśan* vermeyeceğim.”

Mukunda göz yaşları içinde, evin dışında kaldı. Adanmışlar onu ağlarken görünce, Mahāprabhu'ya haber verdiler, “Mukunda çok üzgün, Ganj Nehrinde boğularak yaşamına son vermek istiyor. Eğer Senin Formunu göremeyecekse bedenini ayakta tutmak istemiyor. Dışarıda devamlı ağlıyor.”

Mukunda adanmışlarla Mahāprabhu'ya mesaj gönderip sordu, “Ne zaman Senin Formunu göreceğim?”

Mahāprabhu şöyle cevap verdi, “Beni milyonlarca doğumdan sonra görebilecek.”

Bunu duyan Mukunda çok mutlu oldu ve evin girişinde dans etmeye başladı, “Oh, milyonlarca doğumdan sonra Mahāprabhu'yu tekrar görebileceğim! O hâlde hiçbir sorunun yok demektir. Onun *darśanına* sahip olmak için milyonlarca doğuma katlanabilirim.”

Mahāprabhu bunu duyunca mutlu oldu ve dedi ki, “O şu anda milyonlarca doğumu çoktan aştı, artık Beni görebilir—hemen gelebilir.”

Bunun üzerine adanmışlar Mukunda’yı çağırdılar: “Ah Mukunda, gel, Mahāprabhu seni çağırıyor.”

Ama Mukunda şöyle dedi, “Mahāprabhu ‘milyonlarca doğumdan sonra’ dedi, bu durumda şimdi oraya nasıl gidebilirim? Eğer şimdi gidersem Mahāprabhu’nun gerçek Formunu göremem. Sadece milyonlarca doğumdan sonra görebilirim, şimdi değil—eğer Onu şimdi ‘görürsem’ bu Onu gerçekten görmek olmayacak, yanılgı olacak. Öyleyse neden oraya gideyim? Oraya şimdi gitmek istemiyorum.”

Gerçek bakış açısı, gerçek vizyon gerekir ve esas olan da odur. Aksi hâlde, Deity’yi, *Dhām*’ı, ya da herhangi bir şeyi görmek göz egzersizinden ibaret olur; gerçek bakış olmaz ve bundan da gerçek yarar sağlamayız. Ancak Mahāprabhu şöyle dedi, “Şimdi onun milyonlarca doğumu geride kaldı, artık gelip Beni görebilir.”

Mukunda hata yaptığı ve bu yüzden Mahāprabhu’nun ilk başta kendisini reddetmesine neden olduğu için kendi kendini çok fazla suçladı. Daha sonra Mahāprabhu ona Kendi gerçek Formunu gösterdi.

Esasında adanmışlık ve aşkın bilgi olmadan ne gerçek Vṛndāvan-Dhām’ı, ne de Efendimizin *Nāma*, *Rūpa*, *Guṇa* ve *Lilā’sını* (Ad, Form, Nitelikler ve Oyunlar) görebiliriz. Bunların hepsi aşkındır, dolayısıyla onları maddesel gözlerimizle göremeyiz—esas olan odur.

İster Vṛndāvan’a gidelim ister Nabadwīp’de kalalım aynı şey geçerlidir, ancak yine de bu yerler Kutsal *Dhām*’lardır ve iyilikler saçarlar. Eğer orada saygısızlık etmeden kalırsak onun bir damlasına dokunabiliriz. Bu yolla o *iyotinin*, o ışığın parıltısına dokunabiliriz. *Dhām* yanılgıyla örtülüdür,

ama öyle bile olsa, belli bir ışıltı vardır ve eğer orada ihanet etmeden kalırsak, *Dhām'in* parıltısı ya da ışıltısı bize erişebilir. Ama çok uzun süre kalırsak gereğinden fazla içli dışlı oluruz ve o parıltı bizden uzaklaşabilir. O parıltı ışık gibi birşeydir, ama ışıktan fazlasıdır, o aşkın dünyadır ve tam anlamıyla bilinçlidir.

Mahāprabhu bizim ders almamız için Jagadānanda'ya tavsiyede bulundu, “Vṛndāvan'da uzun süre kalma çünkü saygısızlık yapma ihtimali artar, Govarddhan Tepesine de çıkma çünkü bu Tepe Kṛṣṇa'nın formlarından biridir.”

Kutsal Metinlerde Govarddhan'ın iki formu olduğundan söz edilir: biri hizmetkâr olan formdur, diğeri ise adanmışların hizmetini kabul eden Kṛṣṇa'nın Kendi formudur. Bu nedenle Mahāprabhu Jagadānanda'ya talimat verdi, “Govarddhan Tepesine çıkma ve Vṛndāvan'da kalırken Rūpa Goswāmī ile Sanātana Goswāmī'nin yanında kal. Onların rehberliği altında hiçbir sorun çıkmaz ve saygısızlık yapma ihtimali daha az olur. Eğer onlarla kalırsan, hiçbir saygısızlıkta bulunmazsın. Rūpa-Sanātana ile kalmak da büyük sorumluluktur, ama Benim emrimle orada güvenli bir şekilde kalabilir ve onların rehberliğini alabilirsin.”

Daha sonra Jagadānanda'nın Sanātana'ya çok öfkelendiği bir Oyun gerçekleşti—ama bu onların *Lilā'sı*. Aslında Jagadānanda Prabhu Mahāprabhu'nun *pārṣadasıdır* (ebedi dostudur), ama Mahāprabhu bizlere her zaman adanmış kulları aracılığıyla ders veriyor.

Temel ilke Vṛdāvan'a gittiğimiz zaman bir adanmış kulu izlememizdir. Kendimizi doğru kavramda tutmak için bir *āśrayanın*, gerçek bir adanmışın himayesini kabul etmeliyiz, yoksa “Ben Vṛndāvan'da tek başıma *bhajan* yapacağım,” diye düşünürsek bu bizim için son derece yararsız olur.

Śrīla Prabhupāda Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākur'un öğrencilerinin pek çoğu orada *bhajan* yapmak istediler, ama

Śrīla Prabhupāda Saraswatī Ṭhākur bunu onaylamadı. Sa-  
dece onaylamamakla kalmadı, şahsen Vṛndāvan'a gittikten  
sonra, şu ifadeyi kullandı: "Çok talihsizim, orada doğru dü-  
rüst, mükemmel tek bir adanmış bile görmedim."

O sıralar Vṛndāvan'da pek çok *bābāji* vardı, içlerinden  
çoğu ünlü kişilerdi ve *siddha-mahāpuruşalar* (mükemmel  
ruhlar) olarak geniş çapta övgü toplamışlardı. Oysa, Śrīla  
Prabhupāda Saraswatī Ṭhākur ellerini alınına koyup şöyle  
dedi, "Vṛndāvan'da bir tek mükemmel Vaiṣṇava görmedim.  
Bu benim talihsizliğim."

Bu bakımdan bilgimiz konusunda temkinli olmalıyız.  
Bilgi bir tür güçtür ve akıllıca kullanılması gerekir. Bu tem-  
kinli yaklaşım bize kitaplarda verilmiştir. Ama aşkın bilgi  
başka birşeydir; bununla beraber, maddesel bilgiyi bile akıl-  
lıca kullanabilirsek belli bir yarar sağlamamız muhakkak-  
tır. Bu nedenle Mahāprabhu Jagadānanda Prabhu'ya şöyle  
dedi: "Vṛndāvan'dayken bilgini akıllıca kullan, o zaman  
yarar sağlarsın. Rūpa ve Sanātana Goswāmī'leri izle; ama  
onların uygulama yaşamlarını, *sādhanelerini* taklit ederek  
değil, direktiflerini uygulayarak."

Kutsal Metinler bize şu tavsiyede bulunurlar, "Kṛṣṇa'nın  
dediklerini yerine getirmelisin ama Onun yaptıklarını taklit  
etmeye çalışmayacaksın."

Śrīmad Bhāgavatam'ın tavsiyesi şudur, "Kṛṣṇa'yı ya  
da Onun kudretli adanmışlarını taklit etmeyi aklından bile  
geçirme. Yüce Śiva bir zehir okyanusunu hazmetti, ama siz-  
ler onu yapacak kapasiteye sahip değilsiniz. Eğer yapmaya  
çalışırsanız, ölürsünüz."

Kutsal Metinler aracılığıyla olduğu gibi, elimizde aşkın  
dünyadan çok fazla haber var, ancak onu akıllıca ve doğ-  
ru bir şekilde kullanabildiğimiz zaman yarar sağlarız, aksi  
hâlde kaybedenler oluruz. Her yerde belli bir tehlike vardır,  
dolayısıyla her zaman temkinli yaklaşım içinde olmalıyız.

Vṛndāvan-Dhām aşkıdır, yine de ‘aşkın’ sözcüğü onu gerektiği gibi tanımlamaya yeterli görünmüyor. ‘Manevi dünya’ diyebiliriz ama o da yetersizdir. Vṛndāvan-Dhām *Cinmaya-dhāma’dır, aşkıdır, bilinçlidir*, ancak ondan da fazlasıdır.

Rūpa Goswāmī o dünya ile ve o tür vecdle ilgili çok güzel bir *śloka* yazdı:

**vyatītya bhāvanāvartma yaś camatkāra-bhārabhūh  
hr̥di sattvojjvale bāḍaṁ svadate saraso mataḥ**

O, *vyatītya bhāvanā* diyor, yani o boyut bilginizin en üst derecesiyle ulaşabileceğimiz ne varsa hepsinin üzerinde ve yukarisındadır. Anlayışımızın fersah fersah ötesindedir; bizler için kavranamazdır, ama aynı zamanda öylesine hoştur ki hayal bile edemeyiz. Öte yandan bizim kendi malımızdır ve onu elde edebiliriz. Sadece elde edebiliriz değil, bir gün *mutlaka* elde etmeliyiz, aksi hâlde umudumuz yoktur. Bugün ya da yarın, ya da belki milyonlarca doğumdan sonra, ama kesinlikle elde etmeliyiz. Bizler için başka yol yoktur.

*Śrīmad-Bhāgavatam* şöyle der:

**nṛ-deham ādyam sulabham sudurllabham  
plavam sukalpaṁ guru-karṇadhāram  
mayānukūlyena nabhasvateritam  
pumān bhavābdhim na taret sa ātmahā**

(*Śrīmad-Bhāgavatam* 11.20.17)

İnsan olarak doğmuş olma şansımızı hemen şu an kullanmalıyız. Şimdi bu insan bedenine sahibiz ve Kṛṣṇa bilinci uygulamak için bu beden çok uygundur. Diğer bedenlerde örneğin ineklerde, atlarda ya da ağaçlarda bilinç yetersizdir. Bizler şanslıyız çünkü şimdi bir insan bedenine sahibiz—üstelik sadece insan bedenine değil, uygun bir yerde doğum

almış olan gelişmiş bilince sahip uygar bir insan bedenine sahibiz. Balta girmemiş orman adamları değiliz. Dolayısıyla gelişmiş bilince sahip bu insan bedeniyle, Kırşna bilinci uygulaması yapma fırsatını kullanmayan kişi intihar ediyor demektir. Bir başka şansımız daha olur mu, bilinmez, bu bakımdan bu fırsattan hemen yararlanmalıyız.

**Adanmış:** Śrīla Mahārāj, biz İngiliz uygarlığında bugüne kadar Goloka yani *Cinmaya-dhāma* hakkında hiçbir şey duymadık. İngilizcede bu şeyleri doğru dürüst anlatacak sözcük yok. Bu bakımdan onları uygun şekilde nasıl ifade edeceğiz?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Biz bir şekilde bir tasvir yapmaya çalışacağız. Genel bir direktif vermeye çalışacağız. Śrīla Rūpa Goswāmī de dizelerinde bunu yaptı:

**vyatītya bhāvanāvartma yaś camatkāra-bhārabhūh  
hrdi sattvojjvale bāḍaṁ svadate saraso mataḥ**

Bu sizin aklınızın ötesindedir, tüm uygarlığınızın, her şeyin ötesindedir. Belki kendi uygarlığımızı kusursuz ölçüde bilebiliriz, ama bu onun da ötesindedir.

**Adanmış:** Rūpa Goswāmī bunu Sanskrit ve Bengali sözcükler kullanarak ifade edebilir, Siz Kutsal Lütüfları da öyle. Oysa biz *divya* sözcüğünü nasıl tercüme edeceğiz? Eğer *ilahi* dersek, bu sadece göksel olanı kapsar; ve eğer bilinç dersek, bu sadece genel bilinçtir. Goloka için sözcük yok, *cinmaya* için de sözcük yok. İngilizceye tercüme etmemiz gerekiyor, ama uygun sözcüklerimiz yok, o zaman ne yapacağız?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Her şeyi doğru bir şekilde ifade etmek için kapasitemize göre elimizden gelen çabayı her zaman göstereceğiz.



Hislerimiz gerçek olduğunu söylese de, aslında, kendi idrakimiz bile gerçek olmayabilir. Kendi çocukluğumda Rādhā-Kṛṣṇa *Lilā* ile ilgili şarkılar duyduğum zaman, o Oyunları hayal ederken sanki kendimde değilmişim gibi otururdum. Orada neler olduğunu, Kṛṣṇa'nın neler yaptığını, dostlarının neler yaptığını ve daha pek çok şeyi gözümde canlandırırdım. Şimdi farklı düşünüyorum, ama o dönemde gördüğüm şeyin gerçek olduğunu düşünmüştüm. *Ve Goṣṭhya-lilā* (Kṛṣṇa'nın sığırtmaçlık Oyunları) şarkılarını duyduğumda ya da bazen söylediğimde, tam anlamıyla cezbolurdum—yalnız cezbolmakla kalmaz tamamen büyülenirdim. O yanılığa yenik düşüp kendimi de inek gütmek için o grupla gidiyormuş gibi tasavvur ederdim. Bu kuşkusuz iyilikle dolu birşey, ama şimdi bunun bir tür yanılısama olduğunu anlayabiliyorum ve Śrīla Guru Mahārāj'ın lütfuyla buna çok fazla kapılmaktan korundum. Böylece bana hiç kötü tepki gelmedi.

Şimdi o ülkenin tamamına uzaktan ibadet ediyorum, ama o dönemde ben gerçekten de o *Lilā'nın* bir parçası olduğumu düşünüyordum ve yoğun olarak da öyle hissediyordum. Şimdi ise bunun belli bir değeri olduğunu, ama gerçek şey olmadığını anlayabiliyorum. Dolayısıyla ortada pek çok şey olabilir ama her şey maddesel anlayışla karışıktır.

Śrīla Guru Mahārāj ve Śrīpād Jājāvar Mahārāj karşılıklı konuşurlardı ve bazen o konuşmalar çok ağır olurdu. Śrīla Guru Mahārāj her zaman bilinç çizgisini savunurdu oysa Śrīpād Jājāvar Mahārāj her zaman her şeyi analiz eder ve sınıflandırırdu—her şeyi analitik bakış açısıyla görürdü. Analiz etmek, çözümlmek her zaman kötü olmayabilir; ama bilinç boyutunda kalmak istediğiniz zaman, ve eğer orada kalabilerseniz, o zaman her şeyi görebilirsiniz, aksi hâlde göremezsiniz. Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākur şöyle der:

**vicakṣaṇa kari', dekhite cāhile  
haya ānkhī agocara**

Herhangi birşeyi analiz etmek isterseniz, o şey gözünüzün önünden kaybolur. Bakmak, incelemek ve analiz etmek için o konuyu gözünüzün önüne getirdiğinizde, konu kaybolacaktır. Eğer o yaklaşım içinde olursanız, çok zorlanırsınız. Ama eğer gerçek bilinç boyutunda kalırsanız her şey gözlerinizin önüne serilir.

İki tür görüntü vardır—gerçek görüntü ve yanıltıcı görüntü. Maddesel bilincin bulunduğu yerde, birşey görünüyordur, ama onun yanılgı olduğunu söyleyebiliriz. O yanıltıcı görüntü bazen *yogilerin* gücünü uygulayarak ya da uyuşturucu kullanarak elde edilebilir, ama hepsi yanıltıcıdır. *Yogiler* duyuları kontrol ederek belli bir bilinç boyutunda kalabilirler ancak bu gerçek Kṛṣṇa bilinçli boyut değildir.

**yamādibhir yoga-pathaiḥ, kāma-lobha-hato muhuḥ  
mukunda-sevayā yadvat, tathātmādhā na śāmyati**  
(Śrīmad-Bhāgavatam 1.6.35)

Yoga uygulaması yoluyla—*yama*, *niyama*, *āsana*, *prāṇāyāma*, *dhāraṇā*, *dhyāna*, *vb.* — görebileceğimiz şey de gölgedir, gerçek şey değildir. Yoga yoluyla, olsa olsa sadece Paramātmā'nın ışığını görebiliriz ve Onunla belli bir bağlantı kurabiliriz. Ama o yöntemle Kṛṣṇa'nın Oyunlarını ve Kṛṣṇa'nın dünyasını elde edemeyiz.

Śrī Brahma-saṁhitā'da şöyle denir:

**premāñjana-cchurita-bhakti-vilocanena  
santaḥ sadaiva hṛdayeṣu vilokayanti  
yam śyāmasundaram acintya-guṇa-svarūpaṁ  
govindam ādi puruṣaṁ tam ahaṁ bhajāmi**

“Kalbim *Kṛṣṇa-prema* ile dopdolu olunca ve gözlerim adanmışlık aşkıyla süslenip o aşkın bakışı kazanınca, o zaman kalbimde ve her yerde o Vṛndāvan Oyunlarını görebileceğim.”

Adanmışlık ihtiyaçtır. Śrīla Rūpa Goswāmī kişinin her şeyi hissetmesinin ve görmesinin yalnızca adanmışlıkla mümkün olabileceğini açıkça söyler.

Bazen adanmışlar Śrīla Guru Mahārāj’a sorarlardı, “Hare Kṛṣṇa *Mahāmantra*’yı zikrederken ne düşünmem gerekir? Deity’yi mi, adanmışları mı, yoksa onları çevreleyen şeyleri mi düşünmeliyim?”

Śrīla Guru Mahārāj şu cevabı verirdi, “Hayır, hiçbir şey düşünmeyin—sadece ‘Lütfen Formunu göster’ diye Śrī *Nāma*’ya dua edin ve saygısızlıkta bulunmadan zikir yapın. O aşkın *Nāma-prabhu* kalbinizde görününce, bedeniniz de *cinmaya-deha*, aşkın olacaktır.”

Kutsal Metinler, adanmışlık yaşamının nasıl uygulanacağı konusunda bize birçok direktifler verirler. Bunlar belli bir şeyi yapabilen bir uzmanın verdiği talimat gibidirler. Elektronik konusunda uzman olan bir kişi her gün birkaç tane kayıt cihazı veya radyo yapabilir. Bu onun için çok kolaydır. Niteliklidir, onun için nasıl yapılacağı konusunda başkalarına talimat verebilir: “Eğer şöyle şöyle yaparsan, sen de nitelikli hâle gelirsün ve çok kolay birşey olduğunu görürsün.”

Kutsal Metinler de bize benzer şekilde yaklaşır. Vyāsadeva ve diğer *ṛṣiler* ile *muniler* çok childirler ve şöyle derler, “Eğer bu şekilde uygulama yapmaya çalışırsan, çok kolay olur.” Ama aslında o boyuta gitmek çok zordur. Bir sürü sıkıntı, bir sürü saygısızlık ve başka engeller olduğunu görüyoruz.

Jeneratörü devreye sokmaya çalışırken, önce mili elle çevirmek gerekir. Çok fazla güce ihtiyaç vardır, külfetlidir

ve zordur, ama jeneratör bir kez çalışmaya başladı mı, mükemmel güç üretebilir — belki bin kilovat ya da daha fazlasını sağlar. Oysa ilk başta, güç yaratmak için mili elle devreye sokmaya çalışınca, bunu yapmak zordur. Benzer şekilde, şimdi içinde bulunduğumuz aşama bizim için, hiç kuşkusuz, zordur, ama bir kere harekete geçtik mi kolaylaşır. Uygulama aşamasında kişi birşey hisseder: belli bir mutluluk, saflık, coşku ve pek çok şey.

Birinci sınıf aşama, en üstün aşama, Kṛṣṇa bilinci boyutunda sarsılmadan kalabildiğimiz zamandır ve bu aşama *paramahansa* mertebesidir. Pek çok yerde, her şeyin Kṛṣṇa'dan geldiği ve her şeyin Kṛṣṇa'ya ait olduğu kayıtlıdır. Tam anlamıyla o bilinçte olmak *paramahansa* mertebesidir. O bilinç geldiği zaman her şeye kolayca uyum sağlayacağız. Her türlü ortam içerisinde, her şeyi hoşgörüle karşılayabileceğiz.

Kṛṣṇa Pañca-Pāṇḍavaları krallıklarına yerleştirence Kuntidevī'ye şöyle dedi, “Artık burada her şey yoluna girdi. Burada mutlu mutlu yaşayın. Ben Dvārakā'mı, krallığımı görmeye ve orada işlerin nasıl yürüdüğüne bakmaya gidiyorum.” Kṛṣṇa atlı arabayla gitmeye hazır ve herkesin karşısında dururken, Kuntidevī Ona yaklaştı ve şöyle dua etti:

**vipadaḥ santu tāḥ śāsvat  
tatra tatra jagad-guro  
bhavato darśanam yat syād  
apunar bhava-darśanam**

(Śrīmad-Bhāgavatam 1.8.25)

“Benim sevgili Kṛṣṇa'm, Sen şimdi bizim çok mutlu olduğumuzu düşünüyorsun, ama aslında bu doğru değil. Çok üzgünüz çünkü Sen Dvārakā'ya dönüyorsun. Ben bu krallığı istemiyorum. Sen burada kalsan her şeyden vazgeçebilirim;

ama şimdi kalmayacağı belli, bu nedenle o tehlike dolu günler tekrar gelsin ve şimdiki bu ‘mutlu’ günler çekip gitsin diye dua ediyorum! O tehlikeli dönemleri istiyorum çünkü tehlike sırasında Senin varlığına sahip oluyoruz ve Senin varlığın bütün iyilikleri de beraberinde getiriyor. Kim Senin yüzünü görse bu maddesel dünyada bir daha doğum almaz.”

Esas olan nokta şudur, başlangıçta adanmışlık yaşamımıza başladığımız zaman belli zorluklarla karşılaşmamız kaçınılmazdır, ama bir kere koşmaya başlayınca çok kolay gideriz. Kışna bilincini uygulamanın çok kolay birşey olduğunu hissederiz. İnançlı boyuta yerleşince hiçbir sorunuz olmaz. Sadece inançlı boyutta kalmak gerekir, o zaman arabamız dört nala gider. Bununla beraber, başlangıç kısmı zordur çünkü ruhumuz *ahānkāra* ile örtülüdür, bu yüzden *ahānkāra* ile ruhu birbirinden ayırt edemeyiz. Dolayısıyla, doğru şekilde ayırt etmek için, başlangıç aşamasındaki arınma uygulamalarına yoğunlaşmak gereklidir.

**ahānkāranivṛttanām, keśavo nahī dūragah**  
**ahānkāra-yutānām hi, madhye parvvata-rāśayah**  
*(Brahma-vaivartta Purāṇa)*

Engel egomuzdur, *ahānkāradır*. *Ahānkāra* sahte ego demektir, ancak bu çok kesin bir tanım değil. *Ahānkāra* belli türde bir dünya demektir—içindeki pek çok şeyle bütün bir dünya demektir. “Annem, babam, erkek kardeşim, karım, evim, bahçem, her şeyim.... Ve: Ben bunu yapabilirim, ben şunu yapabilirim, ben bunu yaptım; benden önce babam bunu yaptı, şunu yaptı...” *Ahānkāra* dünyası çok büyük bir dünyadır! Sadece egodan ibaret değildir; sadece ‘ego’ demek yeterli olmaz, *ahānkāra* genişleyen bir dünyadır. Eğer kendimizi o egoist dünyadan uzaklaştırabilirsek, bir anda inançlı boyuta yerleşebiliriz ve ondan sonra hiçbir sorunumuz kalmaz. Bu bakımdan *paramahansa*

mertebesini, önceki benzetmemizde, çalışmaya çoktan başlamış ‘jeneratör’ boyutu olarak anlattım. Śrīla Prabhupāda Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākur davranışıyla, yazılarıyla ve konuşmasıyla *paramahansa* sınıfının fiilen nasıl olduğunu bize öğretmek için bu dünyaya geldi.

Maddesel yasaya göre pek çok şey hatalı olabilir, ama her şey Kṛṣṇa’ya aittir. *Śrīmad Bhagavad-gītā’da* (18.17) Śrī Kṛṣṇa Arjjuna’ya şöyle der:

**yasya nāhaṅkṛto bhāvo, buddhir yasya na lipyate  
hatvāpi sa imāṅl lokān, na hanti na nibadhyate**

“(Mutlak’a karşı olmaktan kaynaklanan) Bencillikten özgür olan ve aklı (dünyevi faaliyetlere) bağımlı olmayan kişi—bütün dünyadaki her bir canlı varlığı öldürse bile, hiç öldürmüş olmaz, ne de bir katilin akıbetinin acısını çeker.”)

Kṛṣṇa’nın dikkat çektiği nokta şudur, aşkın dünyanın o inançlı boyutunda kalırsanız hiçbir günah size dokunmaz.

Uygulamacının yaşamına birçok işaret gelir. İlk işaret coşkudur—ve Śrīla Swāmī Mahārāj’ın ilhamı ile, yeni gelen pek çok kişi vaazlarında çok hevesliydi. “Gurum vaaz vermem gerektiğini söyledi ve her şeyin Kṛṣṇa’ya ait olduğunu söyledi, her şey Kṛṣṇa’nın malıdır ve bizler de Kṛṣṇa’nın hizmetkârlarıyız bu nedenle her şeyi kullanmalıyız.” Bu şekilde büyük coşkuyla Batıda vaaz verdiler. Maddesel yasalarımıza göre, örneğin, bir otelden eşya almak çirkindir, saygısızlıktır, ama içlerinden bazıları bunu umursamadılar. Şöyle düşündüler, “Asıl *onlar* saygısızlık yapıyorlar çünkü şu zihniyete sahipler, ‘Bu benim malım, benim otelim.’ Ama asıl *onlar* hırsız, *biz* hırsız değiliz.”

Śrīla Swāmī Mahārāj hiç kuşku yok ki, Kṛṣṇa bilinci ile ilgili gerçek anlayışı verdi ve eğer biz yüzde yüz saf isek o zaman hiçbir problemimiz olmaz. Ama yüzde yüz saf

değilsek ve herhangi bir taklit eğilimi varsa, bazı problemler gelebilir. Taklidi fark etmek zordur—ve neyin taklit neyin saf olduğunu fark edemiyorsak, problemlerle yüzyüze geliriz. Bu nedenle neyin taklit neyin saf olduğunu ayırt etmek gerekir.

Śrīla Swāmī Mahārāj Kṛṣṇa bilinci dalgasını bütün dünyaya yaydı, şimdi ise Śrīla Guru Mahārāj'ın anlayışını vaaz etme zamanı gelmiş bulunuyor. Benim umudum çok derin bir umut—ben her zaman çok büyük umutlar besliyorum—ve Kṛṣṇa bilincinin bütün dünyaya ne şekilde yayılmakta olduğunu görmek beni her zaman şaşırtıyor.

Mahāprabhu dedi ki:

**pr̥thivīte āche yata nagarādi-grāma  
sarvvatra pracāra haibe mora nāma**

*(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Ādi-līlā 17.203)*

“Benim Kutsal Adım dünyanın her kentinde ve her köyünde vaaz edilecek.” Bunun sadece birkaç yıl içinde gerçekleşmiş olması bir mucizedir. Eğer düşünürsek bunun nasıl mümkün olduğuna inanamayız. Śrīla Swāmī Mahārāj Amerika'daki ilk yılında çok büyük çaba gösterdi, ama hiçbir başarı elde edemedi. Jeneratörün çalışması için bir yıl boyunca çok fazla çaba gösterdi; ama çalışmaya başlayınca, bütün dünya bir anda Kṛṣṇa bilinciyle aydınlandı.

Belki zaman zaman bazı suçlar işliyor, saygısızlıklar yapıyoruz, hatta belki de zamanın yüzde kırkını saygısızlık yaparak geçiriyoruz. Bu bizim doğuştan gelen hakkımız! Bu maddesel dünyada doğum almış olduğumuz için, elimizde olmadan kusurlu işler yapıyoruz. Ama bizi şaşırtan ve tahmin edemediğimiz şey, dünyada onca saygısızlık varken Kṛṣṇa bilincinin bütün dünyaya nasıl olup da yayıldığıdır. Śrīla Swāmī Mahārāj'ın vaazının sonuçlarını görünce büyük coşkuyla doluyoruz.

Śrīla Prabhupāda Bhaktisiddhānta Saraswatī Ṭhākur da Kṛṣṇa bilincini yaymak için çok çaba gösterdi. Gauḍīya Maṭh ilk defa faaliyete başladığında, bütün taklitçi *sampradāyalar* çok korktular ve Śrīla Bhaktisiddhānta Saraswatī Ṭhākur'un misyonunu öldürmek istediler, onu da öldürmek istediler, ama başarılı olmadılar. O çok çaba gösterdi ve Hindistan'da altmış dört merkez kurdu, ayrıca adanmış kullarını Hindistan dışına, Almanya'ya, İngiltere'ye ve Amerika'ya gönderdi. O şekilde çaba gösterdi ancak denizaşırı vaazlarda o kadar da başarılı olamadı. Ayrılışından sonra misyon bazı huzursuzluklara sahne oldu, ama öğrencilerinden bazıları, örneğin Śrīpād Bon Mahārāj ve Śrīpād Goswāmī Mahārāj vaaz vermek için çok çaba gösterdiler.

Śrīpād Goswāmī Mahārāj, Śrīla Prabhupāda Saraswatī Ṭhākur tarafından Londra'ya gönderildi. Bir dönem hiç parası yoktu, meteliksizdi. Bir ocağı vardı ve yemek pişirmek için dört peni koyması gerekiyordu, ama o kadar parası bile yoktu. "Ben şimdi ne yapacağım?" diye düşündü. Az sonra temizlikçi ona bir zarf verdi ve masanın altında, ya da kapıda bulduğunu söyledi, "Lütfen ne olduğuna bir bakın," dedi. Śrīpād Goswāmī Mahārāj zarfı açtı ve içinde 1300 pound tutarında bir çek gördü. Şaşırıp kaldı!

Daha önce Baroda Mahārāj'ına bir mektup yazmıştı: "Parasızlık yüzünden çok büyük sıkıntı içindeyim, lütfen bana başış olarak birşeyler gönderin" — ve şimdi o para gelmişti. Onu acilen ilgilendiren şey kahvaltıydı, yoksa gıda almadığı için hastalanacaktı, ama çeki nasıl paraya dönüştürecekti? O sabah, banka açılır açılmaz çeki bozdurmaya gitti, ancak hesabı olmadığı için banka memuru kimlik istedi: "Siz Bay Goswāmī'siniz, öyle mi? Bunu kanıtlayabilir misiniz?" Kimliğini kanıtlayacak herhangi birşeyi yoktu ve Hintli olduğu için belki de bunun çok fazla bilincinde değildi. Gelgelelim, önceki gün bir toplantıya katılmış ve fotoğrafı o



günkü gazetede yayınlanmıştı. Birden gazetenin tezgahın üzerinde durduğunu gördü ve banka memuruna gösterdi, “Ben o toplantıya katıldım, bakın fotoğrafım şurada.” Bunun üzerine adam parayı ona hemen verdi!

Her neyse, Śrīpād Goswāmī Mahārāj Londra’da çok çaba gösterdi ama fazla başarı sağlayamadı. Belki İngiliz toprağına bir miktar tohum ekti, ama hatırı sayılır birşeyler elde etmekte başarılı olmadığı fazlasıyla doğrudur. Śrīpād Bon Māhārāj da Almanya, Fransa ve Amerika’da çaba gösterdi ama o da başarılı olamadı.

Yıllar sonra, Śrīla Swāmī Mahārāj denedi ve başarılı oldu. Hindistan’da vaaz vermeyi de denedi ancak fazla başarılı olmadı, ama her zaman niyeti, vaaz vermek amacıyla Batı’ya gitmek olmuştu ve sonunda bunu yaptı. O öyküyü biliyorsunuz: bir yıl boyunca orada birşeyler oluşturmak istedi. Sonra Kṛṣṇa’nın ve Nityānanda Prabhu’nun merhame-tiyle çabası yükselişe geçti ve ışığı böylesine kısa bir sürede bütün dünyaya yayıldı. Çok şaşıyorum ve kalbim sevinçle doluyor. “Bu nasıl mümkün oldu?” diye düşünüyorum.

Budizm, ‘Śaṅkarizm’ ya da başka herhangi bir ‘izm’ görüldüğü zaman, insanlar tarafından kabul edilmeleri çok uzun sürdü. Ya da bazen belli bir kavramın yayılmasında ve geniş çaplı olarak vaaz edilmesinde bir kralın ya da özel bir olayın etkisi yardımcı olurdu. Hangi yoldan olursa olsun, bu genellikle çok uzun zaman alırdı. Oysa Śrīla Swāmī Mahārāj Kṛṣṇa bilincini beş on yıl içinde bütün dünyaya yaydı. Ve Mahāprabhu bunu önceden haber verdi:

**pr̥thivīte āche yata nagarādi-grāma  
sarvvatra pracāra haibe mora nāma**

Bunu gördüğümüz zaman kalplerimiz mutlulukla do-luyor ve şöyle düşünüyoruz, “Burada aşkın birşey mevcut

olmalı!” Görebiliriz ya da göremeyiz, bu ayrı konu, ancak mevcut olduğunu hissedebiliriz.

Bu bakımdan, ben adanmışlarda hemen kusur aramıyorum. Doğulu ve Batılı adanmışlar ne yapıyorlarsa çok güzel bir şekilde yapıyorlar diye düşünüyorum. Hemen Śrīla Swāmī Mahārāj’ı ve Śrīla Guru Mahārāj’ı hatırlıyorum ve şöyle hissediyorum, “Belki bir parça hatalı yapıyorlar, ama bu sorun değil.”

Ben Kṛṣṇa’nın ve Mahāprabhu’nun arzuları şu anda nedir, bilmiyorum, ancak gerçek Kṛṣṇa bilinci, hiç kuşku yok ki, yayılmış bulunuyor, dolayısıyla şartlanmış ruhlar için gerçek ve değerli hizmet fırsatı var. Ve bir şekilde daha da fazla yayılması gerektiğini düşünüyorum, böylece bu yolla herkes yarar sağlayacak.

Bu dünyada pek çok Āchāryya görüyoruz. Belki hepsi mükemmel değiller ama bir şekilde çaba gösteriyorlar ve hiç olmazsa acemilik eğitimi, ilk eğitim veriyorlar. Tahıl yetiştirirken öncelikle toprak sürülmeli, ardından tohum ekilmeli, sonra sulama vb. işler yapılmalıdır. O nedenle diyebiliriz ki çalışmalar çok güzel gidiyor.

Bir savaş olduğu zaman, birçok asker ölür. Dahası, çok sayıda kadın, çocuk, mal varlığı ve diğer şeyler yok olur. Savaşta bu kaçınılmazdır, böyle olmak durumundadır. Aynı şekilde bu da bir tür savaştır—Māyā ile, Durgā ile yapılan savaştır. Bir başkaldırıdır. Śrīla Swāmī Mahārāj, Śrīla Guru Mahārāj ve diğerleri tarafından devrimci bir ortam yaratılmıştır. Dolayısıyla bazıları ölecekler ya da zarar görecekler, incinecekler ama Durgā’nın hapisanesinin kapıları kırılmış bulunuyor. Aksi hâlde, dünyanın dört bir yanındaki insanlar nasıl ‘Hare Kṛṣṇa’ söyleyebilirlerdi? Devrim çoktan patlak verdi, savaşta bazıları yara alacak bazıları ölecek, ama kapı kırıldı ve mahkûmlar Vaikuṅṭha’ya koşuyorlar.

Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura, Kṛṣṇa ve Rādhārāṇī'nin Oyunlarını çok saygılı bir şekilde tasvir etti. En üstün hedefimizin ne olduğunu onun yazılarından anlayabiliriz. İçinde bulunduğumuz şu an pek çok kişi değişik şekillerde bazı zorluklarla karşılaşılıyor olabilir, ancak bu özel bilgi, bu Kṛṣṇa bilinci, Māyā'nın etkisi altında uyumakta olan mahkûmlara ulaşacaktır.

Mahkûmlar uyuyorlardı ama bu bilinç sayesinde uyukudan uyandılar, hapisanede bir isyan başladı, kaçıyorlar. Bu bizim zamanımızda olduğu için çok şanslıyız ve bunu görüyoruz. Geçmişte de olabilirdi, gelecekte de olabilirdi ama devrimin şimdi gerçekleştiğini gördüğümüz için çok şanslıyız. Biz çok şeyler gördük, Generallerle ve askerlerle bir arada olduk—bu da bizim şansımız. Şimdi hedefimize doğru uyumlu bir şekilde ilerleyebilirsek bu hepimiz için gerçekten de çok verimli olacak. Hare Kṛṣṇa.





## Dördüncü Bölüm

# Kutsal Dhāma İçinde

Govarddhan'da yapılan tanıtım ve hoşgeldiniz konuşması

Śrīla Ragunātha Dāsa Goswāmī her zaman Girirāja Govarddhan'a dua ederdi: *nija-nikaṭa-nivāsaḥ dehi govardhana tvam*. Rūpa Goswāmī Prabhu da şöyle dedi:

**vaikuṅṭhāj janito varā madhu-purī tatrāpi rāsotsavād-  
vṛndāraṇyam udāra-pāṇi-ramaṇāt tatrāpi govarddhanah  
rādhā-kuṇḍam ihāpi gokula-pateḥ premāmṛtāplāvanāt  
kuryyād asya virājato giri-taṭe sevāmī vivekī na kaḥ**

İlk başta Vaikuṅṭha-Dhām'ın çok üst bir yer olduğunu görebiliriz, ama onun da üzerinde, ondan daha önemli olan yer Mathurā'dır—*janito varā madhu-purī*. Neden? Çünkü Kṛṣṇa orada doğdu, bu Onun oradaki *Lilā'sıdır*. Oysa Nārāyaṇa doğum almaz. O bir doğuma sahip değildir, babası ve annesi yoktur, ama Kṛṣṇa'nın babası ve annesi vardır—bu Onun *Lilā'sı* içindedir. Ve *vaikuṅṭhāj janito varā madhu-purī tatrāpi rāsotsavād...* Mathurā'dan da iyisi Kṛṣṇa'nın *Gopīlerle* Oyunlarının geçtiği Vṛndāvan'dır. Ve o yerin de üzerinde en üstün yer, Śrī Govarddhan vardır—Śrīla Prabhupāda Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura şöyle der; *giridhārī-gāndharvvikā yathā krīḍā kaila*.

En fazla saygı uyandıran yer, Govarddhan'ın eteğindeki Rādhā-kuṇḍa'dır; orada Kṛṣṇa ve Rādhārāṇī en üs-

tün *Prema-lilā'larını* gerçekleştirirler. Biraz akılı olan, Govarddhan'da kalmaya çalışmalıdır; ve eğer mümkünse, Rādhā-kuṇḍa'da kalabilir. Yine de herkes Rādhā-kuṇḍa'da kalamaz, ama Govarddhan'ın nilüfer ayaklarında kalabilir.

Śrīla Prabhupāda Saraswatī Ṭhākur, Govarddhan'ın nilüfer ayaklarında kalabileceğimizi ve her gün Rādhā-kuṇḍa'ya gidip Rādhā-kuṇḍa'ya ve Śyāma-kuṇḍa'ya hizmet edebileceğimizi söyledi. Adanmış kullar Govarddhan'da kalacaklar ve *Gopī-bhāva'ları* içinde, yani bir *Gopī'nin* aşkın hizmet ruhu formunda hizmet sunacaklardır.

*Gopiler* de Govarddhan'da kalırlar. *Sakhī'ler* ve *Mañjarī'ler* de Govarddhan'da kalırlar ve her gün Rādhā-Kṛṣṇa'ya olan hizmetleri için Rādhā-kuṇḍa'ya giderler. Gece hepsi birden Rādhā-Kṛṣṇa ile kalmazlar; sadece birkaçı kalır, diğerleri ise Govarddhan'a döner ve sabah üçe kadar geceyi orada geçirirler. Sonra saat dörtte Rādhā-kuṇḍa'daki *sevālarına* tekrar başlarlar ve bütün bir günü orada geçirirler. Rādhā ile Kṛṣṇa uyurken yeniden Govarddhan'a dönerler. O süre içerisinde sadece Rūpa Mañjarī gibi az sayıda hizmetli Rādhā-Kṛṣṇa'ya hizmet amacıyla, Onların nilüfer ayaklarına masaj yapmak ve Onlara yemek vermek için orada kalır.

Gece vakti Onlar *Lilā'larıyla* meşguldürler, *Mañjarī'ler* de buna yardım ederler, ama *Sakhī'ler* o yere giremezler. O sırada oraya sadece *Mañjarī'ler* girebilirler. Bazen Kṛṣṇa yorgundur ve bir bardak suya çok fazla ihtiyaç duyar, ama o sırada kimse içeriye giremez—sadece *Mañjarī'ler* girebilirler. Bu çok üst birşey ve bizlerin konuşacağı bir konu değil, ama bunlar oluyor.

Bizlere gelince, bizler Govarddhan'ın nilüfer ayaklarında kalacağız ve Kṛṣṇa'ya, daha doğrusu Śrīmatī Rādhārāṇī'ye dua edeceğiz. Govarddhan'da bulunan grubun tamamı Rādhārāṇī'ye hizmet eder—aslında onların Kṛṣṇa ile hiçbir

bağlantıları yoktur. Onlar Govarddhan'dan Rādhā-kunḍa'ya ve Śyāma-kunḍa'ya giderler ve pek çok düzenleme yaparlar. *Aṣṭakāliya-lilā* orada gerçekleşir, başka herhangi bir yerde değil, ve müstesna bir şekilde Rādhā-Kṛṣṇa'ya hizmet etmek isteyen kişi bu Oyunları düşünmelidir. Ama biz şimdi bu tür şeyleri düşünmüyoruz — maddesel bedenimizle ve zihnimizle bunları düşünemeyiz.

**dhāmera svarūpa      sphuribe nayane  
haiba rādhāra dāsī**

Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura, aralıksız zikir yaparken beden bilincini unutacağımızı, o zaman Śrīmatī Rādhārāṇī'nin hizmetkârı olan esas formumuzun ortaya çıkacağını söyledi. Bu çok üst bir şey; ancak böyle şeyleri hemen dikkate almaya çalışmamız kaçınılmaz olur. Biz 'Vṛndāvan,' diyoruz, ama Vṛndāvan onunla bağlantılı olan bütün yerlerin birleşimi demektir — Vṛndāvan odur.

**jaya rādhe, jaya kṛṣṇa, jaya vṛndāvan...  
śyāma-kunḍa, rādhā-kunḍa, giri-govarddhan  
kālindī jamunā jaya, jaya mahāvan...**

Bütün bu yerler ve daha da fazlası Vṛndāvan'a dahildir. Ve bu Vṛndāvan köyünde, Kṛṣṇa çok farklı *Lilā*'larla meşguldür. Bu yerde Kṛṣṇa'nın *Lilā*'sı birçok alanda devam etmektedir. Biz burada Vṛndāvan'dayız ve 'Śrīla Śrīdhara Swāmī Sevāśram'ımız için bir yer bulabilmek amacıyla dua ediyoruz. Rādhārāṇī'nin bize nerede bir yer vereceğini bilmiyoruz, ama buna yaklaşmak sadece duayla mümkündür. Bizler sadece dua edebiliriz: "Lütfen, bir parça giriş izni ver."

Aslında giriş iznini Rādhārāṇī vermez. İçeriye kabul *Sakhī*'ler tarafından, yani Rādhārāṇī'nin kız arkadaşları tarafından lütfedilir. Bizler özellikle Lalitādevī'nin gru-

buna dahiliz ve o grupta *Mañjarī* servisinin başı Rūpa Mañjarī'dir, Lalitādevī ise Sahibemizdir. Duamız onun bizi alması ve bizi hizmetle görevlendirmesidir. Çok umutluyuz çünkü Lalitādevī'nin ruh hâli çok açıktır, adeta Nityānanda Prabhu'nun yaklaşımı gibidir. O herkese karşı çok sevgi doludur ve bütün *Sakhī*'lerin başıdır.

*Aṣṭa-Sakhī*'ler yani başlıca sekiz *Gopī* şunlardır: Lalitā, Viśākhā, Citrā, Campakalatā, Tuṅgavidyā, İndurekhā, Sudevī ve Raṅgadevī. Lalitādevī o grubun lideridir. Özel bir grubu vardır ve onlar aracılığıyla Rādhārāṇī'nin hizmetinin yürütülmesini düzenler. Spiritüel formumuzun baş Öğretmenidir. Bizler şimdi maddesel bedenler içindeyiz, bu yüzden onu düşünmeyeceğiz, yine de yaşamımızın hedefi odur. Dolayısıyla ona bütün saygımızla ibadet etmeliyiz ve *Dhām* içerisinde saygısızlık yapmamalıyız.

Vṛndāvan-Dhām'da kalmak çok zordur. Rādhā-Kṛṣṇa'ya karşı müstesna bir hizmet ruh hâli içinde olmalıyız, o ruh hâli burada bize bir yer sağlayabilir. Lalitādevī'nin merhametiyle ve Śrīla Guru Mahārāj'ımız ve Rūpa Goswāmī aracılığıyla o yeri elde etmek mümkündür. Ve eğer her şeyi böyle görmeye çalışırsak, karşımıza hiçbir sorun çıkmaz.

Śrīla Guru Mahārāj'ın lütfuyla, Vṛndāvan-Dhām'a ulaştığımız için son derece şanslıyız. Aslında Vṛndāvan aşkın dünyadadır ve o aşkın boyuta maddesel bedenimizle ulaşamayız. Ancak burada Mahāprabhu'nun ve Śrīmatī Rādhārāṇī'nin merhametiyle özel bir kolaylığa sahibiz. Bizler ağzı sımsıkı mühürlenmiş bir bal kavanozundan bal almaya çalışan arılar gibiyiz; ama onlar o aşkın dünya ile bağlantı kurmamız için bize belli bir fırsat verebilirler. Kavanoz sağlamdır ve arılar mührü açıp bal alamazlar. Bu sadece bir örnek, ama yine de, bundan durumumuzun neye benzediğini anlayabiliriz. Arılar kavanozun dışındalar, bizim durumumuz da buna benziyor—ama aynı zamanda bala yakınız!



Vṛndāvan-Dhām'a Rādhārāṇī'nin merhametiyle girebiliriz. Oysa O, Śrī Kṛṣṇa'nın hizmetiyle meşguldür ve bizimle ilgilenecek zamanı yoktur, ama Onun en zarif, en yakın ve en üst refakatçisi Lalitādevī'nin merhameti sayesinde, içeriye girme şansı elde edebiliriz. Lalitādevī *Sakhī* grubunun yani Rādhārāṇī'nin arkadaşlarının lideridir; çok merhametlidir ve bize Vraja-Dhām'a, Vṛndāvan-Dhām'a giriş izni verebilir.

Ancak burada bir soru var. Onu istiyor muyuz, istemiyor muyuz? Vṛndāvan-Dhām'ı duyuyoruz, ama maddesel duyularımızla ve maddesel hislerimizle duyuyoruz. Bununla beraber, ondan belli bir öz geliyor ve biz şu ifadeyi kullanıyoruz, “Biz Vṛndāvan-Dhām'ı seviyoruz.” Ancak, *Śrī Harināma Mahāmantra* gibi Vṛndāvan-Dhām da aşkındır. Eğer oraya girmek istiyorsak yakın dostları aracılığıyla, Śrīmatī Rādhārāṇī'nin özel merhametine muhtacız ve onu sadece olağanüstü özlem duyma ruh hâliyle elde edebiliriz.

Śrīla Rūpa Goswāmī şöyle dedi;

**kṛṣṇa-bhakti-rasa-bhāvitā matih  
kriyatām yadi kuto 'pi labhyate  
tatra laulyam api mūlyam ekalaṁ  
janma-koṭi-sukṛtair na labhyate**

(*Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Madhya-līlā 8.70*)

Lord'a iyilikle dolu pek çok hizmette bulunabiliriz ama bu, Vṛndāvan-Dhām'a hizmet etmek için gerekli olan gerçek özlemin nedeni olmaz. Bizler Vraja-Dhām'a yakın olanların yakınlığına sahip olmalı, Kṛṣṇa'nın Līlā'sını duymalı ve *śravaṇam, kīrttanam, viṣṇoḥ-smaraṇam, pāda-sevanam*, vb. ile meşgul olmalıyız. Adanmışlık yolumuzdaki o tür faaliyetle bize ilham gelebilir ve Śrīmatī Rādhārāṇī'nin nedensiz merhametiyle o tür bir adanmışlık özlemi kalbimize girebilir; *kṛṣṇa-bhakti-rasa-bhāvitā matih*. Bu maddesel dünyada bu çok enderdir, ancak yaşamımızın en üstün hedefi odur. Bizim ona ihtiyacımız var. Maddesel bedenimiz vasıta-

sıyla, o vecd dolu *Lilā*'ya yaklaşamayız, ama Usta'larımızın öğreti çizgisi sayesinde, *Guru-paramparā* aracılığıyla biraz olsun anlayabiliriz.

**īśvaraḥ paramaḥ kṛṣṇaḥ  
sac-cid-ānanda-vigrahaḥ  
anādir ādir govindaḥ  
sarvva-kāraṇa-kāraṇam**

(*Śrī Brahma-saṁhitā* 5.1)

“Yüce Tanrı, gerçeğin, bilincin ve sevincin kaynağı Govinda, Kṛṣṇa'dır. O başlangıçsızdır, varolan her şeyin kaynağıdır ve bütün nedenlerin nedenidir.”

Onun pozisyonu budur.

**nāma cintāmaṇiḥ kṛṣṇaś caitanya-rasa-vigraha  
pūrṇa śuddho nitya-mukto bhinnatvān nāma nāmiṇoḥ**

Kutsal Ad ve Kṛṣṇa birbirlerinden farksızdır. Her ikisi de aşkındır, bu nedenle maddesel bilgimizle ve maddesel faaliyetimizle o vecde yaklaşamayız. *Upaniṣadlar*'da şöyle denir:

**nāyam ātmā pravacanena labhyo  
na medhayā na bahunā śrutena  
yam evaiṣa vṛṇute tena labhyas  
tasyaiṣa ātmā vivṛṇute tanūm svām**

(“Yüce Tanrı ne vaazla, ne engin zekâyyla, ne de *Vedalar*'a vakıf olmakla elde edilebilir. Onu yalnızca bizzat Kendisi tarafından seçilen kişi elde edebilir. Böyle bir kişiye O Kendi Formunu gösterir.”)

Üst mertebeden nedensiz merhamet gelip düşmüş bir ruha dokunduğu zaman, o kişi anlayabilir: “Bana birşey dokunuyor, o şey çok üstün ve iyilikle dolu.” Örneğin yanımdan

bir karınca geçse ve ben ona dokunsam, karınca kendisine dokunulduğunu anlayabilir. Her şey benim kontrolümdedir, onun değil. Parmağımı çekince şöyle düşünür, “Oh, gelen ve bana dokunan her ne ise şimdi gitti.” Bu durumda kendi şahsiyetini dayatma ihtimali yoktur, durumu kontrol edecek özgür iradesi yoktur.

Krşna buna benzer. O Aşkın Bilginin Kendisi aşağı inip bize dokunduğu zaman, o an, bunu anlayabiliriz, aksi hâlde anlama ihtimalimiz yoktur. Bu mekanik birşey değildir. Bir ihtimal mevcuttur — *yam evaiṣa vṛṇute tena labhyas* eğer biz katışıksız mükemmel adanmışlığımızla Śrī Krşna'nın nilüfer ayaklarına sığınırsak, o zaman Krşna bize karşı merhametli olmak durumundadır; ve bu da bize bir parça umut verir. Her şey Krşna'nın tatlı iradesine bağlıdır, ancak bu yolla belli bir konuma ulaşabiliriz ve aşkın dünyaya girebiliriz.

Neden ibadet etmek vb. başka tür faaliyetler yapıyoruz? Bizim uygulamamız kendimiz dahil her şeyi Krşna'nın nilüfer ayaklarına adamaktır. Bu şekilde uygulama yapmaya çalışıyoruz.

Ama Krşna *Bhagavad-gītā*'da şöyle dedi:

**sarvva-dharmmān parrityajya, mām ekaṁ śaraṇaṁ vraja  
ahaṁ tvāṁ sarvva-pāpebhyo, mokṣayiṣyāmi mā śucaḥ**  
(*Bhagavad-gītā* 18.66)

“Her türlü dini tamamen reddederek, sadece Bana sığın. Ben seni bütün günahlardan özgür kılarım. Umutsuzluğa kapılma.”

**yat karoṣi yad aśnāsi, yaj juhoṣi dadāsi yat  
yat tapasyasi kaunteya, tat kuruṣva mad-arpaṇam**

(“Ey Arjjuna, Kuntī'nin oğlu, genel veya kutsal metinlere dayalı hangi tür eylem yaparsan yap; ne yersen ye; adak

olarak ne sunarsan sun; bağış olarak ne verirsen ver; ve ne tür riyazet uygularsan uygula ya da hangi yemine bağlı katarsan kal, yaptığın her şey Bana bir sunu olmalıdır.”)

Bunun gibi pek çok *śloka* var. Bir diğeri ise şöyle:

**daivī hy eṣā guṇamayī  
mama māyā duratyayā  
mām eva ye prapadyante  
māyām etāṁ taranti te**

“Doğanın üç hâlden oluşan Benim bu uhrevî, doğaüstü, dışsal kudretimi aşmak elbette zordur. Bununla beraber, sadece Bana sığınan ve tamamen Bana teslim olanlar, başa çıkılması neredeyse imkânsız olan bu yanılığın kesinlikle aşabilirler.”

Kṛṣṇa nilüfer ayaklarına tam teslimiyet ister, eğer biz bunu yaparsak O bütün sorumluluğumuzu üstlenir ve bizi aldığı zaman bedenlerimiz aşkın hâle gelir.

**dikṣā-kāle bhakta kare ātma-samarpaṇa  
sei-kāle kṛṣṇa tāre kare ātma-sama**

**sei deha kare tāra cid-ānanda-maya  
aprākṛta-dehe tānra caraṇa bhajaya**

(*Śrī Chaitanya-caritāmṛta*, *Antya-lilā* 4.192 & 193)

Şartlanmış ruh Śrī Kṛṣṇa'nın nilüfer ayaklarına sığınınca, Kṛṣṇa onu alır ve ne eksiği varsa giderir. Onu o aşkın pozisyonda mükemmel yaparak, gerekli olan ne varsa ona verir. Esas olan şey adanmışlıktır. Tam anlamıyla teslim olmuş bir ruh kendisi için sorumluluk taşımaz.

**mānasa, deho, geho, yo kichū mor  
arpilūṁ tuwā pade, nanda-kiśor**

**sampade bipade, jīvane-maraṇe  
dāy mama gelā, tuwā o-pada baraṇe...**

(Śaraṇāgati)

Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākur der ki, “Neye sahipsem, her şeyi Kṛṣṇa’nın nilüfer ayaklarına sunuyorum. Neye sahibim bilmiyorum, ama ne varsa lütfen onu Kendi hizmetin için al, bugünden itibaren kendim için hiçbir sorumluluk taşımıyorum. Bu bedeni ayakta tutarsın ya da tutmazsın, bu Senin meselen benim değil. Ben sadece Senin kutsal nilüfer ayaklarına hizmet etmeye çalışacağım.”

Şartlanmış ruh Kṛṣṇa’nın nilüfer ayaklarına sığınınca, Kṛṣṇa o şartlanmış ruhu Kendi malı sayar.

**rakṣa karabi tuhuṅ niścaya jāni  
pāna karabuṅ hām yāmuna-pāni**

Bhaktivinoda Ṭhākur Śaraṇāgati’de şöyle dedi, “Bizi korumak durumundasın. Bu senin görevin, biliyorum, dolayısıyla ne korkum olabilir? Kālīya Gölünün kirli sularına korkusuzca atlayabilirim—her şeyi yapabilirim.”

Burada esas olan şeyi görebiliriz: Kṛṣṇa’ya inanç. İnançlı dünya, gerçek aşkın dünya odur. O dünyada inanç ana dayanaktır—ana temeldir. Biz orada tam inancımızla yaşadığımız zaman, hayattaki en üstün yararın en üstün sonucuna ulaşacağız.

Şu örneği duymuşsunuzdur. Eğer bir polis memuru hırsızları kovalarken yanlışlıkla birini öldürürse, eylemlerinin bütün sorumluluğunu, hatta yaptığı yanlışları, devlet üstlenir, polis memuru değil. Onun sorumluluğu sadece hırsızları yakalamaktır—görevi budur. Bu temel noktadır.

Teslimiyetten sonra, yaptığımız şeylerin sonucu Kṛṣṇa’ya gider, bize gelmez, ama o teslimiyet mükemmel olmalıdır. Şartlanmış ruhun ilk niteliği budur. Sonrasında, her şey

Kṛṣṇa'ya bağlıdır; şartlanmış ruhun sorumluluğunu hangi şekilde üstleneceğini sadece O bilir.

Kṛṣṇa'nın Oyunları ve adanmış kulları vasıtasıyla Kṛṣṇa'nın neyi isteyip neyi istemediğini anlayabilirsiniz. Eğer o bilgiyi kazanmak için çaba gösterirseniz ve adanmışlığınızı o ortamda sürdürürseniz, hiçbir yönden korkunuz olmaz.

Bu tavsiye, ilk ve ikinci eğitimimiz kategorisine girer. Ama en üstün konum, Śrīmatī Rādhārāṇī'nin refakatçilerinin merhametiyle gelir. Eğer olağanüstü özleme, hasrete sahipsek, o zaman bize gelecektir. Kimin özlemi özel bir niteliğe—*Madhura-rasa* özlemine—sahipse onu elde edecektir. Bu doğrudur. Bizi bir parça şanslı kılan yalnızca o *Līlā*'ya duyulan özlemdir.

Śrīla Dāsa Goswāmī'nin oyunlarında bunu görebiliriz:

**āsābharair-amṛta-sindhu-mayaiḥ kathañcit  
kālo mayātigamitaḥ kila sāmpratam hi  
tvam cet kṛpam mayi vidhāsyasi naiva kim me  
prānair vraje ma ca baroru bakārināpi**

Śrīla Raghunāth Dāsa Goswāmī yaşamını, yaklaşık seksen yılı, bu özel özlemlerle Vṛndāvan-Dhām'da geçirdi. Bu özlem hâlinin *jiva*-ruha nasıl gelebileceğini—ve ne kadar mükemmel bir şekilde gelebileceğini, kendi konumu ve *līlāsı* vasıtasıyla gösterdi.

Śrīman Mahāprabhu bu maddesel dünyada *Mahābhāva* da dahil, her türlü *Bhāvayī* gösterdi. Bunu tattı, Kṛṣṇa da tattı, seçkin ruhlar ise hem bunu hem de Mahāprabhu'nun donanımını ve yakın dostlarını görebilirler. Seçkin ruha göre, her şey ona hedefine doğru nasıl yol alacağını gösterir.

Dāsa Goswāmī şöyle dedi, “Ben sadece Senin merhame-tini bekliyorum. Ey Rādhārāṇī, eğer Sen merhamet etmezsen, sanırım Vṛndāvan-Dhām'daki hayatım boşa geçmiş

demektir. Hatta, Kṛṣṇa'nın merhametini bile istemem. Eğer orada Senin merhametin yoksa Kṛṣṇa'yı ne yapayım. Sen Kṛṣṇa'nın Yüce Hizmetkârisin ve ben sadece Senin rehberliğim altında o hizmeti isterim. Senin bağlantın olmadan hizmet almayacağım, biliyorum, bu yüzde yüz kesin.

“Kṛṣṇa'nın pek çok formu vardır, oysa: “*Rādhā-saṅge yadā bhāti, tadā 'madana-mohitaḥ'*” Sen Kṛṣṇa ile beraberken, Kṛṣṇa'nın mükemmel vecd formu içinde olduğunu görebiliyoruz. Onun için, Senin merhametine ihtiyacım var. Bütün vaktimi Senin merhametin için harcadım. Benim yegâne duam şudur, ‘Lütfen başımın üzerine merhametini bahşet.’ Ben Senin nilüfer ayaklarına hizmet etme ihtiyacı içindeyim. Sen olmadan Kṛṣṇa'nın beraberliğini istemem; Kṛṣṇa'ya bu türlü bir hizmetin değeri yok. Senin hizmetin olmadan Kṛṣṇa mutlu olmaz ve ben de Senin hizmetini yapmak istiyorum.”

Kṛṣṇa *śāstrada* şöyle der:

**...mad bhaktānām ca ye bhaktās, te me bhaktatamāḥ matāḥ**

(“Benim sevgili Partha'm, Benim kulum olduğunu iddia eden aslında Benim kulum değildir. Sadece Benim adanmış kulumun kulu olan kişi Benim gerçek kulumdur.”)

*Śrīmad-Bhāgavatam*'da, *Śrīmad Bhagavad-gītā*'da ve diğer yerlerde bu noktayı ifade eden pek çok *śloka* görebiliriz.

Bu nedenle Śrīla Dāsa Goswāmī der ki: “Kṛṣṇa adanmış kullarının beraberliğinden çok hoşnuttur; dolayısıyla ben Senin merhametine muhtacım, benim tek umudum budur. Bu bir gün elime geçmelidir. Ama bütün ömrümü burada Rādhā-kunḍa'da geçirdim ve hâlâ ona sahip değilim!” Śrīla Dāsa Goswāmī böyle dua ediyor. Onun tutkusu sadece Śrīmatī Rādhārāṇī'ye hizmet etmektir. Ve Śrīmatī Rādhārāṇī'nin yakın dostlarının özel merhameti sayesinde bizler o türlü bir özlem elde edebiliriz.

Śrīla Narottama Ṭhākura bir şarkıda şöyle yazdı: *nitāiyer koruṇā habe, braje rādhā-kṛṣṇa pābe*. Nityānanda Prabhu bizim oraya girmemize izin verebilir, O bize pasaportu verebilir. Ancak o dünyaya, o inanç dolu hizmet dünyasına girmemiz için gereken vizeyi sadece Śrīmatī Rādhārāṇī'nin dostları verebilirler. Bunun için Śrīla Guru Mahārāj'ımıza dua ediyoruz. O Śrīmatī Rādhārāṇī'den farkı olmayan temsilcidir.

**ācāryyaṁ māṁ vijānīyān, nāvamanyeta karhicit  
na marttya buddhyāsūyeta, sarvva deva-mayo guruḥ**  
(Śrīmad-Bhāgavatam 11.17.27)

Kṛṣṇa'nın Kendisi Guru formunda görünür, ama biz Guru'nun gerçek formunu görünce, o zaman onun Śrī Kṛṣṇa'nın En Üstün Hizmetkârı olduğunu anlayacağız.

Śrīla Viśvanāth Chakravartī Ṭhākur *Gurvvaṣṭaka'sında* şöyle der:

**yasya prasādād bhagavat-prasādo  
yasyāprasādān na gatiḥ kuto 'pi  
dhyāyan stuvāṁs tasya yaśas tri-sandhyāṁ  
vande guroḥ śrī-caraṇāravindam**

**nikuñja-yūno rati-keli-siddhyai  
yā yālibhir yuktiḥ apekṣaṇīyā  
tatrāti-dākṣyād ati-vallabhasya  
vande guroḥ śrī-caraṇāravindam**

Bu *ślokalardan* Śrī Gurudeva'nın pozisyonunu anlayabiliriz. Śrīla Prabhuṇāda Sarasvatī Ṭhākur dedi ki, eğer daha üst bir idrake sahip olursak, Gurudeva'yı Śrīmatī Rādhārāṇī olarak yani Śrī Kṛṣṇa'nın En Üstün Hizmetkârı olarak görebiliriz. O bakışı kazanmak için Śrīla Guru Mahārāj'ın



merhametine muhtacız. Bu türlü bir merhamet olmadan Güzel Gerçekliğin bahçesine—o aşkın dünyaya giremeyiz.

Śrīla Guru Mahārāj'ın lütfuyla bizler burada toplandık ve Gurudeva'nın nilüfer ayaklarının merhametini istiyoruz. Eğer Śrīla Guru Mahārāj mükemmel merhamet dalgasıyla kalplerimize dalarsa, o zaman o aşkın dünyaya giriş izni kazanmamız kaçınılmazdır.

Śrīla Guru Mahārāj pek çok kez *Kṛṣṇa-līlāyī* açıkladı ve övdü ve her seferinde bize bir miktar ipucu verdi: bir Lalitādevī'de var olan hizmet ruh hâlini izlemeliyiz.

Lalitādevī'nin hizmet ruh hâli günde yirmi dört saat aralıksız hizmettir ve bu türlü bir ruh hâli, grubunun tamamına yayılır. Sadece yayılmakla kalmaz, bütün gruplar da Lalitādevī'nin hizmetiyle aydınlanırlar. Dolayısıyla, onların merhametini almak gerekir ve bu da sadece Śrīla Guru Mahārāj'ın lütfuyla mümkündür—başka yolla mümkün değildir. Bunun nedeni onun *Rūpanuga Sampradāya*'yı Elinde Tutan pozisyonunda olmasındandır. O Lalitādevī'nin en üstün hizmetkârıdır ve o hizmetkâr Śrīmatī Rūpa Mañjarī'dir.

Śrīman Mahāprabhu *Sampradāya*'sının sorumluluğunu Śrīla Rūpa Goswāmī'ye verdi. Bizim bağlantımız bu şekildedir ve bir gün onların hizmeti için olan ilahi beklentimizi gerçekleştirmemiz gerekir. Bizim yegâne umudumuz budur.





## Beşinci Bölüm

# Ruhani Mücevherler Ülkesi

Śrī Vṛndāvan-Dhām'da daha neler var...

Maṭh'ımıza dünyanın her köşesinden adanmışlar geliyor ve birlikte yaşıyoruz. Gelen kişiler Bengali, İngilizce ya da Hindi bilmiyorlar, ama her zaman yumuşak başlılar, hizmet etmeye çalışıyorlar ve ediyorlar da. Bu nasıl mümkün oluyor? Bu sadece Śrī Guru'nun nedensiz lütfuyla gerçekleşebilir.

Śrīla Guru Mahārāj kendi bilincini, Śrīla Rūpa Goswāmī çizgisiyle gelen kavramı yaydı, sizler de o hizmet çizgisinde uğraş verme şansını elde ediyorsunuz. Hepiniz İngilizce bile konuşamıyorsunuz, ama hizmet yapıyorsunuz. Bunu görmek bazen bana bir mucize gibi geliyor. Sadece şefkat, sevgi ve hizmet ruhu bize yardım edebilir ve sizler de buna sahipsiniz. Bu sizin özelliğiniz ve size hizmet etmek—o da benim özelliğim. Bu şekilde aramızda hiçbir problem olamaz.

Biz her zaman Śrīla Guru Mahārāj'ın arzusuna ve ruh hâline hizmet etmeye çalışıyoruz, buraya onun için geldik. Śrīla Guru Mahārāj son olarak bana şöyle dedi, “Gelecekte çok fazla *maṭh* yapmaya çalışma. *Maṭh* yönetmek çok zordur ve zamanının tamamı yönetimle geçer. Dolayısıyla, sadece Purī-Dhām'da bir *māth* yap ve eğer mümkün olursa, adanmışlar için Vṛndāvan-Dhām'da bir *bhajan āsrama* kurmaya çalışabilirsin.” Onun arzusu buydu. Ve şimdi—

Purī, Vṛndāvan ve Nabadwīp-Dhām’da bu gerçekleşti. Tüm adanmışlarla birlikte Śrīla Guru Mahārāj’ın istek ve arzusunun yerine getirmeye çalışıyorum.

Ben Śrīla Guru Mahārāj’ı tanıyorum, ona güveniyorum ve inanıyorum ve onun nedensiz merhametiyle burada adanmışlar için bir *bhajan āśrama* kurmaya çalışabiliriz ve kurmalıyız da. Śrīla Guru Mahārāj *math* demedi, “*Bhajan āśrama*” dedi.

Kim Vṛndāvan’a gelirse, bir miktar *sevā* yapmaya çalışmalıdır. *Bhajan* demek, *sevā*, hizmet demektir. Biz burada ticaret yapmıyoruz. Vṛndāvan’a, Guru’ya ve Vaiṣṇava’ya hizmet etme ruh hâli bize gelince, Rādhā-Kṛṣṇa’ya hizmet yaklaşımı bize gelince, işte o zaman Vṛndāvan’da kalmaya çalışacağız. Kim bu ruh hâline sahipse, Vṛndāvan’da kalabilir ve o tür adanmış için bizim burada bir *bhajan āśrama* yapmamız gerekir.

Bazen birkaç adanmış Vṛndāvan’da kalma niyetinde olabilir, ama onlar Vṛndāvan’da bal kavanozunun dışındaki arı gibi kalıyorlar. Ne yapıyorlar? Kısa bir süre önce bir adanmış beni görmeye geldi, şimdi burada Vṛndāvan’da yaşıyor, ama ne yapıyor? Bir inek aldı ve ailesine bakıyor—Bengal’deyken yaptığının aynısını yapıyor. Ruh hâli, yaklaşımı iyi çünkü Vṛndāvan’ın çok uğurlu bir yer olduğunu düşünüyor, ancak onun Vṛndāvan ile ilgili anlayışı çok dar.

Vṛndāvan sonsuz büyüklüktedir ve onu aklımızla idrak etmemiz imkansızdır. Biz sadece maddesel örtüyü görüyoruz ve aşkın Śrī Vṛndāvan-Dhām dünyasına kabul edilmiyoruz. Kabul edilmeye ihtiyacımız var ve bir gün o gerçek bakış açısını elde etmeyi umut ediyoruz.

**mātala harijana kīrtana-raṅge  
pūjala rāga-patha gaurava-bhaṅge**

Bu *slokayı* örnek alarak Vṛndāvan'a uzaktan ibadet edeceğiz. *Śrī Brahma-saṁhitā*'yı okuyan kişi Vṛndāvan-Dhām hakkında birşeyler bilebilir. Aslında Vṛndāvan-Dhām şudur:

**goloka-nāmnī nija-dhāmnī tale ca tasya  
devī maheśa-hari-dhāmasu teṣu teṣu**

(“Önce Devī-dhāma vardır, sonra Maheśa-dhāma gelir, Maheśa-dhāma'nın üzerinde ise Hari-dhāma vardır; ve hepsinin de üzerinde Onun kendi yuvası, Goloka bulunur.”)

Ve:

**śriyaḥ kāntāḥ kāntāḥ parama-puruṣaḥ kalpataravo  
drumā bhūmiś cintāmaṇigaṇamayī toyam amṛtam  
kathā gānaṁ nāṭyaṁ gamanam api vaṁśī priyasakhī  
cid ānandaṁ jyotiḥ param api tad āsvādyam api ca  
sa yatra kṣirābdhiḥ sravati surabhīyaś ca sumahān  
nimeṣārdhākhyo vā vrajati na hi yatrāpi samayaḥ  
bhaje śvetadvīpaṁ tam aham iha golokam iti yaṁ  
vidantas te santaḥ kṣiti-virala-cārāḥ katipaye**

(*Śrī Brahma-saṁhitā*, 5.56)

(“İlahi Şans Tanrıçaları'nın  
Sevgili oldukları,  
ve Kṛṣṇa'nın, En Üstün Erkeğin  
Tek Aşık olduğu o yerde;  
bütün ağaçlar İlahi dilek ağaçlarıdır,  
toprak Aşkın Mücevherlerden yapılmıştır  
ve su nektardır;  
her sözcüğün bir şarkı,  
her devinimin dans olduğu o yerde,  
flüt en sevgili yoldaştır,  
güneş ışığı ve ay ışığı İlahi Vecddir,

ve varolan her şey İlahi ve eğlencelidir;  
 orada milyarlarca Surabhī ineğinin memelerinden  
 ebediyen koca bir süt okyanusu akar  
 ve İlahi zaman geçmiş ve geleceğin esaretinden  
 bir an bile

acı çekmeden ebediyen oradadır...

ben o Üstün Aşkın Mekân Śvetadwīp'e  
 hayranım.

Aslında birkaç saf kul dışında

bu dünyada kimse o yeri bilmez—

ve onlar da onu Goloka olarak bilirler.”)

İşte Vṛndāvan'ın, gerçek Vṛndāvan'ın açıklaması budur.

Ayrıca *Brahma-saṁhitā*'da (5.29), Lord Brahmā şöyle der:

**cintāmaṇi-prakarasadmasu kalpavṛkṣa-  
 lakṣāvṛteṣu surabhīr abhipālayantam  
 lakṣmī-sahasra-śata-sambhrama-sevyamānaṁ  
 govindam ādi puruṣaṁ tam ahaṁ bhajāmi**

(“Milyonlarca dilek ağacıyla çevrili olan,  
 sayısız dilek cevherinden yapılmış Mekânlarda  
 durmaksızın süt veren ineklere bakıcılık yapan  
 ve yüz binlerce Lakṣmī tarafından  
 büyük Sevgiyle aralıksız hizmet sunulan  
 İlksel Tanrı Govinda'ya ibadet ederim.”)

Śrī *Brahma-saṁhitā*'da Vṛndāvan-Dhām'ın, Goloka-Dhām'ın çok güzel bir açıklaması verilmiştir. *Cintāmaṇi-prakarasadma-su kalpavṛkṣa*. Vṛndāvan'daki evlere baktığımızda onların *cintāmaṇiden* yapıldığını şu anda göremeyiz, ama aslında aşkındırlar ve gerçek Vṛndāvan bütünüyle *cintāmaṇiden* yapılmıştır. *Prakarasadmasu kalpavṛkṣa*. *Sadmasu* bütün evler demektir, *kalpavṛkṣa* ise dilek ağaçları demektir. Eğer neem ağacından mango gibi bir meyve ister-

seniz, neem ağacı size mango verir, buna *kalpavṛkṣa* denir. Ama şu anki bakışımızla gördüğümüz o değildir!

Biz, kuşkusuz, orasının çok uğurlu bir yer olduğunu ve bu maddesel dünyanın üzerinde bulunduğunu düşünüyoruz ancak maddesel bilgimizle onu hissedemiyoruz. O uğurlu yeri yüceltiyoruz, dolayısıyla bazen bize bir ışık gelebiliyor. Kuşkusuz, orasının diğer yerlerden daha iyi olduğunu düşünüyoruz; ancak gerçek Vṛndāvan'ı görmüyoruz. Oysa biz o gerçek Vṛndāvan'a muhtacız ve oraya kabul edilmeye ihtiyaç duyuyoruz.

**cintāmaṇi-prakarasadmasu kalpavṛkṣa-  
lakṣāvṛteṣu surabhīr abhipālayantam  
lakṣmī-sahasra-śata-sambhrama-sevya mānaṁ  
govindam ādi puruṣaṁ tam ahaṁ bhajāmi**

(Śrī Brahma-saṁhitā, 5.29)

Bu bağlamda, Śrīla Swāmī Mahārāj'ın kızkardeşi Pishima tarafından verilen bir cevabı hatırlayabiliyorum. Pishima'nın Śrīla Guru Mahārāj'a çok fazla saygısı ve sevgisi vardı, o da Pishima'yı öğrencisi gibi severdi. Pishima çok sert bir kadındı ve Lord Kṛṣṇa'nın büyük bir kuluydu, bu nedenle herkes ona saygı gösterirdi ve görüşüne çok büyük değer verilirdi.

Bir gün bazı meraklı *sannyāsiler* ona şu soruyu sordular, “Nabadwīp, Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh nasıl yönetiliyor? Yedikleri yemek güzel mi yoksa yiyecekleri yok mu?”

Pishima şöyle cevap verdi, “Ah o *Maṭh* çok yüce, tahmin bile edemezsiniz. Rādhā-Govindasundar'ın bahçesine ve verandasına Lakṣmīdevī şahsen göz kulak oluyor! Oradaki Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh'ın gerçek durumu budur.”

Śrīla Guru Mahārāj bunu duyunca, şöyle dedi, “Oh, Pishima bunu çok güvenli bir şekilde ifade etmiş! Eğer,

‘Lakṣmīdevī, Śrīdhara Mahārāj’ın *Maṭh*’ının bahçesine şahsen göz kulak oluyor,’ demiş olsaydı, ihanet okyanusuna düşmem kaçınılmaz olurdu, oysa o, ‘Lakṣmīdevī, Rādhā-Govinda’nın bahçesine göz kulak oluyor,’ dedi ki, bu iyi birşey. Buna saygı gösterebiliriz, onun bu görüşüne saygı gösterebiliriz.”

*Lakṣmī-sahasra-śata-sambhrama-sevyamānaṁ*. Bizim aşkın bedenimizin ruh hâli budur: biz Kṛṣṇa’ya hizmet için her zaman hazırız ve Manevi Öğretmenimizin emrini bekliyoruz.

Aşkın bedenimiz Kṛṣṇa’nın on iki tapınağını belirten *tīlak* işaretiyle çok güzel süslenmiş ve iyi kalpli Tulasī-mālā ise boynumuzda. Göğsümüzde Hare Kṛṣṇa *Mahāmantra* var. Biz Manevi Öğretmenimizin rehberliğinde o bedenle Kṛṣṇa’ya hizmet edeceğiz. Bu bizim *dhyānamuz*, meditasyonumuz ve biz bunu istiyoruz. Biz maddesel tarzda uygulama yapıyoruz, ancak Gurudeva’nın merhametiyle ve adanmışlığımız sayesinde mutlaka hizmet elde edeceğiz. Bizim yegâne umudumuz budur ve bu da Śrīla Raghunāth Dāsa Goswāmī ile Śrīla Rūpa Goswāmī tarafından gösterilmiştir.

Size Śrīla Dāsa Goswāmī’nin olağanüstü *ślokasını* zaten söyledim, *āśābharair-amṛta-sindhu-mayaiḥ kathañcit...* Śrīla Rūpa Goswāmī yine çok yüksek olan bir başka *śloka* daha verdi. Şöyle dedi,

**viracaya mayi daṇḍam dīnabandho dayām vā  
gatiḥ iha na bhavataḥ kācid anyā mamāsti  
nipatatu śata-koṭīr nirbharam vā navāmbhas  
tad api kila payodaḥ stūyate cātakena**

“He Dīnabandho, He Kṛṣṇa, ben Senin nilüfer ayaklarına tam anlamıyla teslim oldum. Senin merhametin olmadan hiçbir şey istemiyorum—benim yaşamımın durumu budur. Başkalarını övmeyeceğim ve başka kanaldan gelen herhangi



birşeyi de istemiyorum. Ben sadece Senin, Kutsal Lütuflarının merhametini istiyorum.” Śrīla Rūpa Goswāmī de bir adanmışın kalbini bu şekilde açıkladı.

Śrīla Rūpa Goswāmī pek çok kitap yazdı. Biz şartlanmış ruhlara pek çok şey verdi. Her durumda, faaliyetimiz Guru’nun, Vaiṣṇava’nın ve Bhagavān’ın hizmeti için olmalıdır ve birgün o aşkın bakışa sahip olmalıyız. Bu türlü bir bakış vasıtasıyla her şeyi—Kṛṣṇa-Dhām’ı, Vraja-Dhām’ı, Vṛndāvan-Dhām’ı görebileceğiz. Orada, *Vrajabāsi*’lerin ve Śrī Rūpa, Śrī Sanātana, Śrī Raghunātha ve diğer Goswāmī’lerin merhametini elde edeceğiz. Onların merhametiyle Efendileri Śrī Śrī Kṛṣṇachandra’nın ve Śrīmatī Rādhārāṇī’nin hizmetini elde etmeliyiz. Bu bizim tek umudumuz ve yaşamımızın tek hedefidir.





## Altıncı Bölüm

# Hizmet, Hizmet, Tatlı Hizmet

**Adanmış:** Şunu fark ettim, Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākur ve Śrīla Bhaktisiddhānta Saraswatī Prabhupāda, Vaiṣṇava'ların *brāhmaṇalardan* üstün olduğunu göstererek *brāhmaṇaları* dize getirmeyi görev bildiler. Kaya gibi *brāhmaṇalar* toplanılarda yenilgiyi kabul ettiler, ama sonra hepsi unuttular. Bunun nedeni, bunun gizli bir hazine olması ve sadece kendini idrak etmiş ruhtan alınabilir olması mıdır? Durum böyle değilse, onlar yenik düştükten sonra Vaiṣṇava'ların salt 'brāhmaṇism'den üstün olduklarını mutlaka hatırlarlar ve onu izlerlerdi.

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Evet. Ayrıca gerçek şu ki birçok kişi Kṛṣṇa'nın *Viśvarūpa'sını* gördü. Karṇa, Duryodhana, Duḥśāsana, hepsi Kṛṣṇa'nın *Viśvarūpa'sını* gördüler ve ağızları açık kaldı. Gördükleri karşısında şaşkına döndüler ama bunun sihir olduğunu: Kṛṣṇa'nın sihri olduğunu düşündüler. Dhṛtarāṣṭra da büyük bir hevesle onu görmek istedi. *Mahābhārata'da* şöyle dedi, "Ey Kṛṣṇa, herkes Senin *Viśvarūpa'nı* görüyor, ama ben göremiyorum çünkü gözlerim yok. Lütfen bana beş on saniye için göz ver, çünkü onu görmek istiyorum."

Kṛṣṇa cevap verdi, "Benim sana göz vermem gerekmez. Ben söylersem, görürsün." Sonra Dhṛtarāṣṭra, Kṛṣṇa'nın harikulade Evrensel Form'unu gördü. Ardından Kṛṣṇa'nın önünde eğildi. Ama daha sonra her şeyi unuttu.

Kısa bir süre önce, bir adanmış bana önemli bir soru içeren bir mektup yazdı. Şunu sordu, “Gurudeva’nın pozisyonu nedir?”

Kutsal Metinde görürüz: *sākṣād-dharitvena samastā-sāstrair*—Gurudeva Kṛṣṇa’dan farksızdır. Ama Kutsal Metinler’in başka yerlerinde şöyle denir: *ācāryyam mām vijānīyān, nāvamanyeta karhicit*. Kṛṣṇa şöyle der, “Ben Guru’yum. Kendimi Guru formunda gösteririm.”

Ve bir başka yerde Gurudeva’nın pozisyonunun *Sākṣād-Baladeva* olarak verildiğini—Baladeva’dan farksız olduğunu görürüz. Gurudeva Nityānanda Prabhu’dan farksızdır; Nityānanda Prabhu ise Baladeva’dan farksızdır. Adanmış kişi Gurudeva’sına Baladeva olarak—Nityānanda Prabhu olarak ibadet eder.

Yine bir başka yerde Kutsal Metinler, Gurudeva’nın Śrīmatī Rādhārāṇī olduğunu söyler. Baladeva’nın bir *Mañjarī* formuna: Anaṅga Mañjarī formuna sahip olduğunu da göz önünde bulundurabiliriz.

O hâlde gerçek nedir ve onu nasıl uyumlu hâle getirmelidir? O adanmışın sorduğu soru buydu.

Her şeyi uyumlu hâle getirmek gerekir, o zaman neyin ne olduğunu anlayabiliriz. Önce Kṛṣṇa’nın konumunun ne olduğunu anlamak gerekir. O Tanrı Katının Yüce Şahsiyetidir. İlk konum budur.

Gurudeva’nın konumunu idrak etmeye çalıştığımız zaman, ilk önce esas aydınlığı—yani her şeyin ondan yayıldığını göreceğiz. Her şeyin Ondan yayıldığı Şahsiyet Kṛṣṇa’dır. Ancak Kṛṣṇa tek başına değildir. O *svāśakti śaktimānadır*—Kṛṣṇa Enerjisiyle beraberdir. Kṛṣṇa ve Enerjisi oyun oynamaya geldiklerinde, Onun formu Rādhā-Kṛṣṇa’dır. Bu

sadece belli bir süre için gerçekleşmez, ebedidir. Bu dün gerçekleşti ama önceki gün Kṛṣṇa yalnızdı, denemez. Hayır. Her şey ebedidir ve aşkındır, dolayısıyla her şey bilinçte yaşar, o bilinç Kṛṣṇa bilincidir ve Kṛṣṇa Tanrı Katının Yüce Şahsiyetidir. Dikkate almamız gereken ilk şey budur.

Ayrıca bir başka yerde şunu görürüz:

### **yadyapi aṣṛjya nitya cic-chakti-vilāsa**

Hiç kimse Onun Oyunlarını yaratamaz, Kṛṣṇa da Kendi Oyunlarını yaratmaz. Onun Oyunları ebedidir, dolayısıyla onları kimse yaratmadı. Yüce Şahsiyet Enerjisi ile birlikte ebedidir ve o Enerji bazen Kṛṣṇa'ya bağlıdır, bazen de bağlı değildir. Bağlı değilken de Kṛṣṇa tam enerjiye sahiptir.

**Adanmış:** Son cümleyi anlamak çok zor.

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Bir enerji vardır, bir de enerji kaynağı vardır. Eğer enerjiyi, enerji sahibinden, enerji kaynağından ayırırsanız enerji kaynağı hâlâ enerjiye sahip midir?

**Adanmış:** Evet.

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Enerji, enerji kaynağından ayrılabilir bile enerji kaynağında tam enerji vardır ve o *acintya*, kavranılamaz diye adlandırılır.

**Adanmış:** O, Kendinde bir eksilme olmadan genişler, başka formlara yayılır, *vaibhava-vilāsa* gibi *amśa* uzantıları da bu ilkeyi mi izlerler?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Evet. Śrīla Kṛṣṇa Dāsa Kavirāja Goswāmī tarafından bir örnek verilmiştir: eğer bir mumdan bir başka mum yakılrsa, o ikinci mum tam güce sahiptir ama ilk mum hiçbir kayba uğramaz.

**rādhā-kṛṣṇa eka ātmā, dui deha dhari´  
anyonye vilase rasa āsvādana kari´**

**sei dui eka ebe caitanya gosāñi  
rasa āsvādite doñhe hailā eka ṭhāñi**

(Śrī Chaitanya-caritāmṛta, Ādi-lilā 4.56 & 57)

Rādhā ile Kṛṣṇa, Enerji ile Enerji Kaynağı birbirinden ayrılamaz, ama oyun oynamak istedikleri zaman ayrı olarak devinebilirler. Kṛṣṇa tam ve mükemmel enerji ile doludur, Onun Dişil Enerjisi de tam ve mükemmel enerji ile doludur! Ana fikir budur.

Kṛṣṇa Oyun istediği zaman, enerjisinin ilk tezahürü Baladeva, Mūl-Saṅkarṣaṇa'dır. Baladeva Kṛṣṇa'dan ortaya çıkar—*prābhava-vilāsa*. Rādhārāṇi'den otomatik olarak Yogamāyā gelir. Yogamāyā ve Mūl-Saṅkarṣaṇa aynı anda ortaya çıkarlar.

Yogamāyā, bir hakem gibi, oyun alanının sorumluluğunu üstlenir. Kṛṣṇa'yı hoşnut edecek şekilde yasaları ve kuralları vb. yapar ve o dişil enerjinin iradesiyle her şey bu doğrultuda bir anda gözler önüne serilir.

Kṛṣṇa oyun oynamak istediği zaman, her şey Yogamāyā tarafından bir anda var edilir ve düzenlenir. Baladeva yönetim sorumluluğunun tamamını üstlenir ve Yogamāyā'ya sorumluluk verir. Enerji Kaynağından Saṅkarṣaṇa gelir, Rādhārāṇi'den ise Yogamāyā gelir.

**Adanmış:** Saṅkarṣaṇa Balarāma'nın adlarından biri midir?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Evet: Mūl-Saṅkarṣaṇa—ilk Saṅkarṣaṇa.

**Adanmış:** Ve daha sonra pek çok başka Saṅkarṣaṇa mı tezahür eder?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Evet: Catur-vyūha. Kṛṣṇa'nın pek çok uzantısı vardır, Rādhārāṇī'nin de pek çok uzantısı vardır—*prābhava-vilāsa, vaibhava-vilāsa*, vb., ama daha üst boyutta Rādhā-Kṛṣṇa, Saṅkarṣaṇa ve Yogamāyā oyun oynarlar. Bu dördü orada rol alırlar.

**Adanmış:** Catur-vyūha'lar Goloka Vṛndāvan'da değiller mi?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Hayır, Vaikuṅṭha'dalar. Goloka Vṛndāvan bu maddesel dünyaya inince ve parlaklığını gösterince, o Oyunlar Vaikuṅṭha'da ya da herhangi bir yerde gözler önüne serilebilirler. Onlar böylesine bir kudrete sahiptirler; ve her şey mükemmeldir, *pūrṇadır. Vedalar'da* şöyle yazılmıştır,

**om pūrṇam adah pūrṇam idam, pūrṇāt pūrṇam udacyate  
pūrṇasya pūrṇam ādāya, pūrṇam evāvaśīsyate**

Kṛṣṇa mükemmeldir, Rādhārāṇī de mükemmeldir. Enerji, Enerji Kaynağından dışarıya çıkınca, o Enerji de mükemmeldir. O boyutun oyunu hiç bitmeyen tez, antitez, sentez döngüsü ile gelişir.

**Adanmış:** Orada bile mi? Śrīla Guru Mahārāj bütün sorunların yukarıdan başladığını söyledi.

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Ama orada hiçbir şey kötü ya da yanlış değildir. Herşey, ister enerji sahibi ister enerjinin kendisi olsun, Yüce Enerji ile Enerji Kaynağına, Rādhā-Kṛṣṇa'ya doyum sağlamak için ibadette bulunur.

Biz Enerji Kaynağına doyum sağlamaya çalışıyoruz ve en ileri pozisyonda, Kṛṣṇa'ya doyum sağlama çabasında, Rādhārāṇī'nin en üstün enerji olma pozisyonunu elinde tuttuğunu görebiliyoruz.

**Adanmış:** Nityānanda Prabhu'nun bile Kendisini bir *Mañjarī* olarak, Anaṅga Mañjarī olarak yaymak istemesinin nedeni bu mudur: O, Enerjiden geliyor, ama Enerji Kaynağına hizmet vermek istiyor?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Evet: Nityānanda Prabhu'nun Kendisi, Mūl-Saṅkarṣaṇa, Balarāma olarak, *Madhura-rasa'dan* zevk alır. Ama Kṛṣṇa'yı hoşnut etmek için zevk alır.

**Adanmış:** Balarāma'nın *Rāsa*-dansı Kṛṣṇa'nın *Rāsa*-dansından daha farklı bir ruh hâlinde midir?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Evet. Kṛṣṇa Balarāma'nın kalbinde yaşıyor. Balārāma *Rāsa-līlā* ile meşgul iken, Kṛṣṇa'nın *Rāsa-līlā'sı* kalbinde oyun oynuyor.

Bir başka örnek de şudur, bir insan beden olarak yaşlanabilir ama ruh hâli bakımından zihni genç kalabilir. Yaşlı bir adam, genç bir adam gibi hareket edecek fiziksel kapasiteye sahip olmayabilir, ama zihniyeti genç bir adamınki gibi kalır—hatta bazen genç bir adamınkinden çok daha canlı bir zihniyet taşıyabilir!

O arzulama enerjisi Kṛṣṇa'nın Oyununda bir konuma sahiptir ve *Gopī* formundadır. Saṅkarṣaṇa Kṛṣṇa'yı *Madhura-rasada* hoşnut etmek istediği zaman, bunu bir erkek bedeni formunda yapamaz. Bu nedenle dönüşmeli ve Śrīmatī Rādhārāṇī'nin rehberliği altına girmelidir.

Orada Gurudeva'nın formunu da keşfedeceğiz. Gurudeva ne yapıyor? Kṛṣṇa'ya hizmet ediyor. O, Kṛṣṇa'yı hoşnut etmek için, bizi kurtarmak üzere bize bir ip verir ve bizi bir çiçek sunusu olarak Kṛṣṇa'nın nilüfer ayaklarına götürür.

Baladeva ilk Guru'dur. Baladeva'yı görebilsek, Onun ilk Guru olduğunu ve bizi alıp Kṛṣṇa'nın nilüfer ayaklarına sunmak istediğini anlarız. Baladeva'nın Gurudeva olduğunu görürüz.



Kṛṣṇa'nın Enerjisini gördüğümüz zaman, O Dişil Enerjinin en üstün olduğunu ve Kṛṣṇa'nın zihnine en üstün doyumunu sağladığını anlarız. O Kṛṣṇa'yı en uç noktaya kadar tatmin eder. Adanmışlar bunu gördükleri zaman böyle bir hizmet fırsatı elde etmeye çok fazla özlem duyarlar. Hemen hizmet ihtimalini araştırırlar ve *Sakhī'lerle Mañjarī'leri* izlerler ve bu şekilde hizmetleri Rādhārāṇī'ye gider.

Kṛṣṇa'ya en üstün doyumunu Śrīmatī Rādhārāṇī verir. O *Madhura-rasa* okyanusunun sahibesidir. O servetin sahibesidir, dolayısıyla, Kṛṣṇa'ya en üstün şekilde doyum sağlamak isteyen herkes, hatta Baladeva bile, Onun rehberliği altına girmelidir. Ancak Rādhārāṇī hiç kimseye hiçbir şeyi doğrudan vermez çünkü zamanı yoktur. O Kṛṣṇa'nın tatmin edilmesi için her an faaliyet içindedir ve hiç durmadan Kṛṣṇa'nın hizmeti için malzeme ister. Onun ihtiyaçlarını karşılayanlar *Aṣṭa-Sakhī'lerdir*. *Sakhī'ler* sadece hizmet için türlü nesnelere sağlamakla kalmazlar, pek çok şeyler de yaparlar. Çok güzel yiyecekler hazırlarlar. Sunu için patatesten binlerce ve binlerce çeşit yiyecek yaparlar. Böylece Rādhārāṇī'yi hoşnut etmek için pek çok şey yaparlar, Rādhārāṇī de Kṛṣṇa'ya bunlarla ibadet eder.

Bazen Kṛṣṇa çok yaramazdır ve *Sakhī'lerle* buluşmak ister, ama onlar Kṛṣṇa ile doğrudan bağlantı istemezler. *Sakhī'ler* o türlü bir zihniyete sahip değildirler; onların yegâne kaygısı Kṛṣṇa'nın tatmin edilmesidir. Onlar Kṛṣṇa'nın Rādhārāṇī ile mükemmel şekilde tatmin olduğunu bilirler ve her türlü ihtiyacı karşılarlar. Ancak Rādhārāṇī, oyunun mutlu ve değişken olması için *Sakhī'leri* Kṛṣṇa'ya sunar. Kṛṣṇa'nın doğrudan beraberliğine sahip olsunlar diye onları öne iter. *Sakhī'ler* de Kṛṣṇa'yı değil, Rādhārāṇī'yi hoşnut etmek için Kṛṣṇa'nın oyununa katılırlar. Kṛṣṇa'nın *Vṛndāvan-līlāsı* bu şekilde sürüp gider.

Aşkın hizmet yaşamının kendisine tam doyum sağlamasını isteyen kişi dışı konumunu benimsemelidir. Aslında bütün *jīva*-ruhlar doğal yapıları gereği dışıdırler çünkü *śaktidirler—jīva-śaktidirler*. Dışı formu alarak Rādhā-Kṛṣṇa'nın *Līlāsına* katılmak için büyük arzu duyarlar. Her zaman *Sakhī'lerin* ve *Mañjarī'lerin* merhameti için dua ederler. Kṛṣṇa onların yönetmeni, efendisi değildir, bir oyuncu, bir katılımcıdır. *Sakhī'ler* yönetmen pozisyonunu alırlar. Onlar Kṛṣṇa'nın hangi yoldan hoşnut edileceğini bilirler ve ona göre düzenlemeler yaparlar. *Sakhī'ler* Rādhārāṇī'nin rehberliğine başvururlar ve Kṛṣṇa'yı buna göre hoşnut etmeye çalışırlar. Onlar Rādhārāṇī'nin müstesna hizmetkârlarıdır; mutludurlar ve Kṛṣṇa da onlarla o şekilde mutludur.

**Adanmış:** Rekabet var mıdır?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Kendileri için rekabet yoktur, hizmet rekabeti vardır. Bazen *Bhāva'nın*, kutsal duyguların içinde antitez de olabilir. Kṛṣṇa Vṛndāvan'ı terk edince Rādhārāṇī bayılmıştı.

Vecd Oyununun bir bütün olarak doyum sağlaması için, bazen antitez ortaya çıkar ve bu Kṛṣṇa ile Rādhārāṇī'yi çok daha fazla tatmin eder. Rādhārāṇī Kṛṣṇa'yı karşısında görünce, bir Kṛṣṇa görür ve o bir Kṛṣṇa'yı tatmin etmeye çalışır. Ama Kṛṣṇa Ondan saklanınca, Kṛṣṇa'yı her yerde görür ve her yerde Onu tatmin etmeye çalışır. O ruh hâline *Viraha* denir.

Biz Guru'nun pozisyonunu pek çok şekilde görebiliriz, ama bu tümüyle Kṛṣṇa'nın oyunu içindedir. Kṛṣṇa, Eşlerin Enerjisi ve Enerji Kaynağı anlamına gelir ve bu bütünsel Kṛṣṇa'dır. Kṛṣṇa işte o boyuttan aşağıya iner ve *ācāryyam mām vijānīyān*, “Ben Guru'yum,” der.

Kṛṣṇa “Ben senin Guru'num,” dediği zaman, bu mükem-

mel Kṛṣṇa kavramı değildir. Onun pek çok enkarnasyonu vardır: O *Yuga-avatāralar* olarak gelir, ayrıca Kendisini bir öğretmen olarak gösterir, örneğin Kṛṣṇa Kauravaların ve Pāṇḍavaların öğretmeni olmuştu. Kṛṣṇa birçok ruh hâline ve çeşitliliğe sahiptir ve Kṛṣṇa'nın bir çeşitliliği Onun Guru oluşudur, bu nedenle O şöyle der, “*Ācāryyam mām vijānīyān, nāvamanyeta karhicit.*”

Anlamı şudur, “Sen Guru'nun nilüfer ayaklarına sığıncınca, seni yanılığ ortamından kurtarmak ve aşkın dünyaya götürmek için karşında Guru formunda beliren kişinin, Benim Şahsım olduğunu düşüneceksin.” Orada tezahür ettiğini gördüğümüz Kṛṣṇa formu böyledir: *Āchāryya* formudur.

Kṛṣṇa'nın bütün yönleri gerçektir. Gerçeklerden biri Kṛṣṇa'nın şartlanmış ruhları kurtarmak için *Āchāryya* olarak görünmesidir. O bu şekilde görüldüğü zaman şartlanmış ruhlara karşı çok merhametlidir. Kṛṣṇa onların ıstırap dolu durumlarına tahammül edemez bu nedenle onları talih-siz durumlarından kurtarmak için *Āchāryya* olarak görünür: *ācāryyam mām vijānīyān.*

Ama aşkın hizmet dünyasındaki özgür ruhlar hizmet etmeye çalışınca, onlar da kendilerine ait bir yönetmene, bir efendiye sahip olacaklar ve onu Enerji Kaynağı çizgisinde Balarāma, Nityānanda olarak göreceklendir. Eğer o çizgiyi izlerlerse, o anlayış içindeki Kṛṣṇa'ya gideceklerdir. Nityānanda Prabhu ve Baladeva, Guru'ları olarak orada olacaktır. Bu anlayış, Kṛṣṇa'nın Enerjisi ile birlikte var olduğu o en üstün mükemmellikteki en uç boyuttan gelir. Bundan bir basamak aşağıda Mül-Saṅkarṣaṇa'nın formu vardır ve bu da Lord'un Oyunu için tezahür eder. O mekânda pek çok Guru formu vardır. Onun oyunu, Onun *Cicchakti'si* ve *Jivaśakti'si* ile, negatif bir şekilde de *Māyā-śakti* ile birlikte sahnelenir.

Bir basamakta da Yogamāyā vardır. Mül-Saṅkarṣaṇa'nın

iradesiyle bütün aşkın dünya Yogamāyā'nın elindedir. O Kṛṣṇa ile ilgili tam bilince sahiptir, dolayısıyla Kṛṣṇa'nın oyunu için Onu tatmin etmek amacıyla gereken her şeyi yapar. Ağaçları, tavuskuşlarını, geyikleri, çiçekleri ve her şeyi; bunların hepsi Yogamāyā'nın enerjisinin uzantılarıdır.

**Adanmış:** Yogamāyā orada *Gopī* olarak forma sahip midir?

**Śrīla Govinda Mahārāj:** Evet. Vṛndādevī Yogamāyā'nın uzantısı ve temsilcisidir. Śrīla Viśvanāth Chakravartī tarafından yazılan *Aṣṭakālīya-līlā* adlı şarkının ilk dörtlüğünde bundan söz edilir.

*Jīva*-ruh bir *Gopī* formu kazandığı zaman, *Mañjarī*'lerin rehberliği altında efendilerini tatmin etmeye çalışır ve anlar ki Kṛṣṇa'ya Mükemmel Doyum Sağlayan Rādhārāṇī'dir. Onlar Rādhārāṇī'nin rehberliğinde Kṛṣṇa'yı tatmin etmeye çalışırlar. Kṛṣṇa'nın hizmetinde olan en üstün Guru, Rādhārāṇī'dir.

Biz *Rūpānuga Sampradāya*'dan geliyoruz: Rūpa Goswāmī'nin izdeşçileriyiz. Aslında gerektiği şekilde izlediğimizi düşünmüyoruz, ama izdeşçi olmaya çalışıyoruz. Görebildiğimiz yegâne hedef Rādhārāṇī'nin nilüfer ayakları doğrultusundadır. Rādhārāṇī son derece merhametlidir ve Kendisini pek çok şekilde tezahür ettirebilir, dolayısıyla karşıma—Gurudeva formunda—çıkabilir. Onun görmek istediği şey bizim hizmet ruhumuzdur.

Śrīla Guru Mahārāj'dan 1947 yılında Kusum Sarovar'da duyduğum bir öykü var. O yeri gördüğüm zaman, Śrīla Guru Mahārāj bana Rādhārāṇī'nin bir gün beraberinde *Sakhī*'leri ve *Mañjarī*'leriyle oraya çiçek toplamaya geldiğini söyledi. Büyük bir grup hâlinde gelmişler ve çiçek toplamışlar. Birden Rādhārāṇī on bir yaşlarında bir kız görmüş ve “Ah, ne kadar güzel bir kız. Ne zaman katıldı?” demiş.

Lalitādevī cevaplamış, “Rūpa Mañjarī onu kendi

köyünden getirdi, ben de onu Rūpa Mañjarī'nin grubuna verdim. Siz Majestelerine Rūpa Mañjarī aracılığıyla hizmet ediyor.”

Śrīmatī Rādhārāṇī şöyle demiş, “Çok güzel bir kız ve çok sevā yapabilir.” Ve Rādhārāṇī hizmet faaliyetlerine devam etmiş.

Ben bu öyküyü Śrīla Guru Mahārāj'dan duydum ve bu örneği unutamıyorum. Herhangi bir kişinin karşısına bir anda böylesine bir şans çıkabilir ve Rūpa Goswāmī bizi o şekilde alabilir. Lalitadevī de çok merhametlidir ve bir anda bize merhametini bahsedebilir.

Rādhārāṇī pek çok *Sakhīye* sahiptir ancak sekizi en önde gelir. Binlerce *Sakhī* vardır ve kendi gruplarına sahiptirler. Binlerce *Mañjarī* grubu vardır. Öncelikle şunu hatırlamalıyız ki bu konu aşkın evrenle ilgilidir. Aşkın evren bir saniye içinde bin yojanas\* ya da daha fazla genişleyebilir.

Daha önce zihnimde bir soru vardı ve Śrīla Guru Mahārāj'a sormuştum, “Rādhā-kuṇḍa burada, oysa Varṣānā kilometrelerce uzakta, bu durumda Rādhārāṇī buraya her gün nasıl geldi ve Varṣānā'dan Kusum Sarovar'a çiçek toplamaya nasıl gitti?”

Śrīla Guru Mahārāj şöyle açıkladı, “Burası aşkın dünyadır, burada Kṛṣṇa'nın Oyunları için, Onun hoşnut edilmesi için her zaman genişleme ve daralma vardır. Bu Rādhārāṇī'nin isteği doğrultusunda olur ve Yogamāyā her şeyi düzenler. İhtiyaç doğduğu zaman, mesafe çok kısalmır. Ve ihtiyaç olduğu zaman, Yamunā kıyılarının genişlemesinde olduğu gibi, mesafe çok uzar. Kṛṣṇa'nın hizmeti için, Onu tatmin etmek üzere her şey bir anda uygun forma bürünür.”

Bir açıdan bakıldığında, yüce Guru Baladeva formunda-

\* Vedik ölçü birimi. 1 yojanas = yaklaşık 8 mil.

dır. Genel olarak bakıldığında, Kṛṣṇa Kendi hizmet yolunu gösterir ve Guru olur. Kendisini maddesel dünyada Guru formunda gözler önüne serer. Onun Guru olarak pozisyonu aynı zamanda adanmış kulların kalplerindedir. En mükemmel şekliyle, Kṛṣṇa'ya en uç hizmet çeşitliliğinin olduğu yer, *Madhura-rasa'dır*. O boyutta Kṛṣṇa'ya en üstün şekilde Mükemmel Doyum Sağlayan Rādhārāṇī'dir. Ve bizim çizgimiz ve yaşam hedefimiz odur.

Biz sadece bunun bir gün Gurudeva'nın merhametiyle geleceğini umuyoruz. Oraya kabul edilip edilmememiz grup liderimin, Gurudeva'nın isteğine bağlıdır.



# *İlahi Rehberlik*

## *İkinci Kısım*

Kutsal Lütufları  
Śrīla Bhakti Sundar Govinda  
Dev-Goswāmī Mahārāj'ın  
Mektuplarından Alıntılar





*Bütün Övgüler Śrī Guru ve Gaurāṅga'nın olsun*

## Elde Yontulmuş Mücevherler

Kutsal Lütufları Śrīla Bhakti Sundar Govinda  
Dev-Goswāmī Mahārāj'ın mektuplarından alıntılar

**Soru:** Aşağıda özetle şu sorularım var:

- 1) İniye olmuş bir öğrenci için geçerli olan standart davranışın korunması ve yakın geçmişte Śrīla A.C. Bhaktivedānta Swāmī Prabhupāda tarafından belirlendiği şekliyle öğrencilerden en az on altı round zikir yapılarının istenmesi ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
- 2) Öğrencilerin Lord'a hizmetlerinin daimi kılınması için Gurudeva, Śrīla Prabhupāda tarafından tasarlanan ISKCON'da, yani adanmışlardan oluşan bir ailede adanmışlıkla hizmet etmek şeklindeki Gurudeva'nın emri konusunda doğru anlayış nedir?
- 3) Eğer ISKCON gibi bir kuruluşun bazı uyuşmazlıkları, tutarsızlıkları varsa, sürekliliğini sağlamak ve olgunlaşması için zaman tanımak gerekmez mi?
- 4) Şu anda sizin adınıza çalışan adanmışlar, yerleşik ancak yeni başlamış adanmışları Kutsal Adın yüceliklerini yayma konusunda Śrīla Prabhupāda'ya ve onun hizmetkârlarına hizmet etme ve ISKCON vasıtasıyla spiritüel gelişme kaydetme konusunda cesaretlendirmek yerine, akıllarını çelerek ISKCON'dan uzaklaştırıp sizin hizmetinize mi çekmeye çalışmalılar? Ve bu tür faaliyetler sizin çalışanlarınız tarafından teşvik edilmeli mi, edilmemeli mi?

- 5) Śrīla Prabhupāda tarafından sunulan kitaplar, ilk inisiyasyonu yeni almış öğrencileriniz de dahil, sizin hizmetinizde olanlar tarafından dağıtılmalı mı? Bu kitapları okumak ve hatta onları Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh tarafından yayınlanan kitaplarla yan yana dağıtmak yerine, Śrīla Prabhupāda'nın önemini *sankīrtana* hareketinin gücüne indirgemekten daha başka ne türlü kaçınabiliriz?

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Manevi Öğretmenlerimiz Śrīla Guru Mahārāj'in ve Śrīla Swāmī Mahārāj Prabhupāda'nın anıları adına lütfen tevazulu *daṇḍavat praṇāmlarımı* kabul edin....

Sorularınız çok açık ve yerinde ve şu anda onları cevaplamaktan mutluyum, ama gerçekleri (ve sorularınızda doğrudan sormadığınız halde bazı gerçekleri) anlamak için önce kendimizi bir parça tarafsız konumda tutmamız gerekir.

Aslında, Śrīla Bhaktisiddhānta Saraswatī Ṭhākura'nın zamanında bağımsız vaaz verme kapasitesine mükemmel sahip olan pek çok nitelikli öğrenci vardı. Ben pek çok kaynaktan hem bunu, hem de bir kere bile birlik olmadıklarını duydum. Śrīla Prabhupāda Saraswatī Ṭhākura bunu çok iyi biliyordu, bu nedenle belli bir kişiyi halefi olarak adlandırmadı. Bununla beraber, ayrılışından bir gün önce öğrencilerinin özel bir toplantısında, “*Śrī Rūpa Mañjarī Pada*” adlı *kīrtana* Śrīla Guru Mahārāj'dan duyarak, arzusu ile ilgili ipucunu gösterdi ve adanmışlara şu talimatı verdi: “Misyonla ilgili çalışmanın yönetimi için on iki kişiden oluşan bir Yönetim Kurulu oluşturmalısınız ve o Yönetim Kurulu'nun sekreteri, yaşadığı sürece şimdiki sekreter Kuṅja Babu olmalıdır.”

Başka talimat da verdi, ama Gauḍīya Misyonunun *Āchāryya'sı* olarak kimseyi doğrudan tayin etmedi.

O dönemde Śrīla Guru Mahārāj kuşkusuz çok yüceydi ve Kṛṣṇa bilincinin yenilmez bir vaiziydi ama yapısı nedeniyle

kendisini devamlı geri planda tutardı. Dahası Vaiṣṇava'lara büyük coşkuyla hizmet etmek isterdi ama kendisi hiçbir şekilde Guru pozisyonu almak ya da Yönetim Kurulu üyesi olmak istemedi. Ayrıca yapısı ve ruh hâli nedeniyle Yönetim Kurulunda asla öne çıkmaya çalışmadı. Manevi uygulama yaşamında kendisine en baştan beri yardım eden birkaç özel Ruhani Kardeşine: Śrīpād Vāsudeva Prabhu, Śrīpād Bhakti Sudhākar Prabhu (Profesör N.K. Sānnyāl), Śrīpād A.V. Bhakti Sāraṅga Goswāmī, Śrīpād Keśava Mahārāj, Śrīpād Mādhava Mahārāj ve diğerlerine karşı kendisini borçlu hissetti.

Aslında Śrīla Guru Mahārāj, Vāsudeva Prabhu'yu kendisi *Āchāryya* yapmadı, ayrıca bunu yapacak herhangi bir yetkili konumda da değildi, ama Vāsudeva Prabhu, Śrīla Saraswatī Ṭhākur'un öğrencilerinden oluşan o özel grup tarafından Gauḍīya Maṭh'ın *Āchāryya'sı* ilan edilince, Śrīla Guru Mahārāj kabul etti ve *Āchāryya* olma sorumluluğu kendisine düşmediği için bir anda büyük rahatlama hissetti. Dahası, Śrīpād Keśava Mahārāj Yönetim Kurulunda onun adını şiddetle önerdiği zaman, ondan da akıllıca kaçındı çünkü aslında Śrīla Guru Mahārāj yönetime karışmak istemiyordu, o sadece mütevazı bir vaiz ve tüm Vaiṣṇava'ların dostu olarak kalmak istiyordu. Misyonunun durumunu gören Śrīla Saraswatī Ṭhākur, Misyonunun gelecekteki *Āchāryya'sını* seçmesi için, daha önce de, tamamen Kṛṣṇa'ya güvenmişti. Aslında o dönemdeki durum buydu.

Śrīla Swamī Mahārāj'ın bir mektubunu okumuştum, kendisi mektupta Śrīpād Vāsudeva Prabhu'yu tayin ettiği için Śrīla Guru Mahārāj'ı belli ki suçluyordu, ama bu onun kendi düşüncesi idi — ve Gauḍīya Maṭh'ın bazı adanmışlarının düşünceleri idi — üstelik bir parça gerçek payı da var. Ancak Śrīla Guru Mahārāj yönetimle ilgili güçlü bir karar vermek isteseydi, o zaman Śrīpād Vāsudev Prabhu kolay

kolay ön plana çıkamazdı. Ama Śrīla Guru Mahārāj kayıtsız bir yapıya sahipti ve yönetime karışmak istemedi. Fakat daha sonra Śrīla Guru Mahārāj'ın Āchāryyalık için en uygun kişi olduğu, bütün adanmışların gözleri önünde ortaya çıktı, ancak adanmışlar düşüncelerinde çok geç kalmışlardı. Vāsudev Prabhu ve Sundarānanda Prabhu, Bhakti Sudhākar Prabhu ve diğerleri Vāsudev Prabhu'nun Āchāryyalık pozisyonunu muhalif gruba karşı savunmaya—ve bunu şiddet uygulayarak ağır bir şekilde yapmaya çalışınca, Śrīla Guru Mahārāj uzak durmak istedi ve mutsuz bir şekilde misyonu terk etti. Ondan sonra kendi *bhajan* yaşamında tek başına kalmak istedi. Durum budur, ancak Śrīla Guru Mahārāj Gauḍīya Misyonundan çıkınca, o dönemde önde gelen adanmışların %50 sinden fazlası da o Misyondan çıktılar. Biz bunu hem onun kutsal Manevi Kardeşlerinden hem de Śrīpād B.S. Siddhāntī Mahārāj'dan duyduk.

Śrīla Swāmī Mahārāj'ın ve diğerlerinin düşüncesi buydu ve Śrīla Guru Mahārāj'ın pozisyonu hakkında bu şekilde düşünen Śrīla Swāmī Mahārāj mektubunda, Śrīla Śrīdhar Mahārāj eğer Vāsudeva Prabhu'yu desteklememiş olsaydı, Vāsudeva Prabhu'nun o pozisyonu elde edemeyeceğinden söz etmişti. Bu Vāsudeva Prabhu'nun Āchāryyalığı için dolaylı destek olmuştu.

Śrīla Swāmī Mahārāj Śrīla Guru Mahārāj'ın Ruhani Kardeşiydi, ona saygı hudutları içinde son derece yakındı ve onun bunları söylemeye hakkı olduğunu düşünüyorum, ni tekim söyledi de, ancak *biz* bunu sadece, onun kendi misyonunu mükemmel hâle getirmek amacıyla kendi öğrencileri için yaptığı bir netleştirme ifadesi olarak göreceğiz.

Hiç kuşku yok ki Śrīla Swāmī Mahārāj Āchāryyalık pozisyonunu Śrīla Guru Mahārāj'a vermek istedi. Ve Śrīla Guru Mahārāj Gauḍīya Misyonundan ayrılınca, ilk vaaz davetini, kendisine olan saygısının ve dostluğunun göstergesi olarak, Kalkūta'da bulunan Śrīla Swāmī Mahārāj'dan aldı.

Śrīla Swāmī Mahārāj, Śrīla Guru Mahārāj'ın önderliğinde bir başka misyon başlatmak istedi—bunu pek çok kez gördük. Şunu ifade edebiliriz ki, onun son önerisi, Śrīla Śrīdhar Mahārāj'ı Jhansi'deki “Adanmışlar Birliği”ne Başkan olarak götürmek istemesidir.

Aslında ikisi de misyoner Āchāryyalık almak için çok hevesli değillerdi, ama daha sonra bu her ikisine de otomatik olarak geldi ve o koltuğa bütün kalpleriyle hizmet ettiler, öğreti zincirinin geleceği adına o koltuğu tam anlamıyla korumak için büyük çaba gösterdiler.

Onun mektubunun Śrīla Guru Mahārāj'a bir eleştiri olmadığını biliyorum, aksine Śrīla Swāmī Mahārāj'ın o mektupta Śrīla Guru Mahārāj'a atıfta bulunarak ifade ettiği şeyler sadece adanmışları uyarmak içindi. Bunu Gauḍīya Misyonunun geçmişte kalmış bir resmi olarak değerlendirebiliriz ve Śrīla Swāmī Mahārāj o resmin bir tekrarını istemedi.

Benim yorumum onların bir öğrencisi olarak yapılmış değildir, sadece tarafsız tarihtir. Aslına bakılırsa bizim o tarihi konuya girmeye hakkımız yok. Mektubunuzda dediğiniz yüzde yüz doğrudur: “Biz Yüce Tanrı Śrī Kṛṣṇa'nın düzenlenmesini tam olarak bilemeyiz, ancak samimiyetsizliğin karşılığının düşüş olacağını uygulamada gerçekten de görüyoruz. Ama, bu tür uyuşmazlıklara ve sorunlara yol açabilen neden Gurudeva'nın suçu olmaktan çok öğrencilerin samimiyetsizlikleridir.”

Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun zamanında Onun arzusu herkesin en az bir lakh (yüz bin) *Harināma* söylemesiydi. Bazı adanmışlar o şekilde söylediler, ama çoğu böyle yapamadılar. Śrīla Saraswatī Ṭhākur da her gün bir lakh *Harināma* söylemenin çok iyi olduğu, ama en az on altı round söylemenin şart olduğu konusunda talimat verdi. Ancak Gauḍīya Misyonu bütün Hindistan'a yayılınca ve ülkenin dört bir yanından öğrenciler gelince, onun değerlendirmesine göre herkes günde en az dört round eksiksiz

söylemeliydi.

Śrīla Swāmī Mahārāj Batı Dünyası ile ilgili her şeyi fark etti ve yakın inceleme sonucu onların adanmışlık yapılarını görüp şu direktifi verdi, “Herkes, her gün on altı round söylemelidir.” Bununla beraber, herkes bunu uygulayamıyor, dolayısıyla Gurudeva’ya verdikleri sözden dönüyorlar.

Śrīla Guru Mahārāj bunu lâıykıyla değerlendirdi ve kendi Gurudeva’sının asgari talimatını izleyerek, “Eğer on altı round ya da daha fazlasını söylemek mümkün olmuyorsa, Hare Kṛṣṇa *Mahāmantra*’yı tam konsantrasyonla en az dört round söylemeliyiz,” şeklinde ifade etti ve *sevāya* — yani Śrī Guru ve Vaiṣṇava’ların hoşnut edilmesi yoluyla Lord’a hizmet etmeye — çok daha fazla önem verdi.

*Nāma-saṅkīrtan* saygısızlık etmeden mükemmel şekilde yapılırsa *Harināma*’ya doğrudan hizmettir. Şu *ślokayı* bilirsiniz:

**ataḥ śrī-kṛṣṇa-nāmādi na bhaved grāhyam indriyaiḥ  
sevonmukhe hi jihvādau, svayam eva sphuraty adaḥ**

Śrī *Harināma* Kendisini Vaiṣṇava’ların hizmeti yoluyla ifşa edecektir, Śrīla Prabhupada Saraswatī Ṭhākur da Guru-Vaiṣṇava’ya bu türlü hizmetin daha önemli olduğunu vurguladı. Onun en az dört round zikir yapma talimatı, hizmetkârların sınır koymadan mümkün olduğunca fazla zikir yapmaları gerektiğine işaret eder. Ayrıca Śrīla Guru Mahārāj her yerde şöyle dedi, “Bizim niteliğe ihtiyacımız var, niceliğe değil.” Ve Śrīla Saraswatī Ṭhākur’un *Patrāvalī*’sinde (Śrīla Saraswatī Ṭhākur’un Mektupları), Śrīla Guru Mahārāj’a yazdığı mektuptan anlıyoruz ki o Śrī Guru-Vaiṣṇava’nın hizmetine daha fazla önem verdi, çünkü onlar bu tür hizmetle zikirlerinde kalite niteliği elde ederler. Ama eğer bir kişi kaliteyi korurken miktarı da artırabilirse

bu çok, ama çok iyidir.

Konuya bir başka açıdan da bakabiliriz. Gurudeva *Harināma* inisiyasyonu verirken, öğrenci o sırada and içer, “Evet ben bu belli sayıdaki roundları (dört, on altı, altmış dört, vb.) söyleyeceğim,” ama ettikleri yemini tutma konusunda başarısız olmak Guru’ya ihanet kategorisine girecektir. Bu bakımdan günde en az dört round olması adanmışları bir miktar ferahlatır. Genel olarak bakıldığında Kutsal Lütüfları’nın hepsi, verdikleri talimatı ortama, duruma ve adanmışların kapasitesine göre uyarlama hakkına sahiptirler. Her şey bir yana, en önemli nokta Hare Kṛṣṇa’yı—saygısızlık yapmadan, içtenlikle ve sevgiyle—mümkün olduğunca fazla söylemeliyiz ve Guru-Vaiṣṇava’ya ve onların *Mahāprasādam’ına* bütün kalbimizle hizmet etmeliyiz.

Dört direktife gelince, biz Hindistan’da onlardan hep söz ediyoruz, ama son dünya turumda bazen onlardan söz etmedim—Batıda herkesin dört direktif konusunda bilinçli olduklarını düşünüyorum. Ayrıca, bana gelen kişiler, doğrudan gelmezler, bazı Vaiṣṇava’lar aracılığıyla gelirler. O Vaiṣṇava’lar onları önerirler, bu demektir ki ben onlar hakkında hiçbir şey bilmem ama önerilen samimi arayışçılara hizmet inisiyasyonumu veririm. (Aslında direktifler dört değil, beştir ve dört direktif beşincinin içinde otomatikman mevcuttur. Yine de yeni gelen masum kişilere elbette dört direktifi uygulamalarını tavsiye etmeliyiz.)

Ancak burada (herkesle paylaşılacak bir konu olmamasına rağmen) unutmamamız gereken yaşamsal bir nokta var, Kṛṣṇa’nın gerçek ve müstesna kulunun konumu kuralının üzerindedir ve bu gibi kullar her türlü yerden gelebilirler. Bir başka açıdan ise, büyük Vaiṣṇava’ların merhameti herhangi bir kişiyi bir anda iyi bir adanmış yapabilir. Bu bağlamda *Śrīmad-Bhāgavatam* ve *Śrīmad Bhagavad-gītā’nın ślokaları* üzerinde konuşabiliriz, *jāta-śraddho mat-*

*kathāsu... ve: api cet sudurrācāro...* Dolayısıyla her şeyi uyum sağlayacak şekilde değerlendirmeye çalışmalıyız aksi hâlde kusurlu duruma düşebiliriz.

### **yasmin śāstre-purāṇe va haribhaktirna dṛśyate śrotayam naivatat śāstram yadi brahmā svayam vadet**

“*Kṛṣṇa-bhakti*’yi ve *Kṛṣṇa*’nın *Bhaktā*’larını yüceltmeyen hiçbir kutsal metni duymayın. Hatta Lord Brahmā karşınızda otursa ve başka türden bir kutsal metin okusa bile dinlemeyin!” Śrīla Swāmī Mahārāj bu nedenle ISKCON’u kurdu. O, ISKCON’un saf bir adanmışlık topluluğu yeri olmasını istedi. Bizler özellikle *Vaiṣṇava-aparādha*’dan uzak durmalıyız.

Bu dünyada her zaman belli bir eksiklik, bir kusur olmak durumundadır ama eğer ISKCON en azından %60 saf kalırsa, o zaman adanmışlar orada dikkatlice hizmet edebilirler. ‘Dikkatlice’nin anlamı şudur, adanmışlar iyi arkadaşlar edinmeye ve *Vaiṣṇava*’lar ile *Kṛṣṇa-bhaktileri* aşığılama veya onlara saygısızlıkta bulunma konusunda en ufak bir eğilimi olanlardan uzak durmaya dikkat edeceklerdir.

Bana gelince, ben Śrīla Guru Mahārāj’ıma bir söz verdim ve en azından şunu diyebilirim ki onun arzusu doğrultusunda uygulama yapmak ve vaaz vermek için yüzde yüz çaba gösteriyorum.

Hedefimize doğru ilerlerken hasta ya da yaralı biriyle karşılaşırsak ve yardım rica ederlerse, doğal olarak insani yardım doğrultusunda biz de bir miktar destek vermeye çalışacağız.

Bir ISKCON *Āchāryya*’sı maddesel insanların bile yapmayacağı bazı faaliyetlerde bulunduğu zaman, bunu nasıl kabul edebiliriz? Ve samimi arayışçı, o *Āchāryya*’ya ne şekilde sadık kalabilir? Bu tür arayışçılar ISKCON’dan maddesel şeyler istemiyorlar. Onların *Kṛṣṇa* bilinci tohumlarına



ve iyi Vaişnava'ların beraberliğine ihtiyaçları var.

Onlar tohumların kalbe mutlulukla ekilmesine ve Kṛṣṇa bilincini uygulamak için giderek daha fazla ilham almaya ihtiyaç duyuyorlar, böylece iyi ISKCON adanmışları olarak kendi örnekleriyle başkalarına da ilham verebilirler. Ancak biz ISKCON içindeki liderlerden pek çoğunun çok mekanik ve maddesel bir şekilde hareket etmiş oldukları gerçeğini göz ardı edemeyiz.

Benden ISKCON Misyonuyla ilgili çok zor bir soruya cevap vermeme bekliyorsunuz. O eski günlerde, Śrīla Swāmī Mahārāj şu anki saygın 'Uluslararası Kṛṣṇa Bilinci Topluluğu'nu kurduğu zaman, Misyonu onun ilahi beraberliği sayesinde devamlı olarak doğru besleniyordu. Belki her şey tam anlamıyla mükemmel gitmiyordu ama genel olarak diyebiliriz ki onun Misyonu, Batı dünyasının Kṛṣṇa bilincini mutlu bir şekilde uygulaması için yegâne umuttu. Onun ayrılışından sonra sevgili Misyonda bazı huzursuzlukların ortaya çıktığı doğrudur ve bu çok da rastlanılan bir şeydir. Her yerde her misyonda ulu güneş batacağı zaman, misyonun tamamını belli bir yanılğı ortamının etkilemeye çalışacağı beklenmelidir. Śrīla Swāmī Mahārāj'ın zamanında yanılğının etkisi yoktu diyemem, ama onun ilahi enerjisi sayesinde her şey bir anda uyumlu hâle getirilirdi.

Herkes kendi Misyonunu mükemmel yapmaya çalışacaktır ve düşüncem odur ki bu dünyada bulunan bütün iyi ve büyük *Āchāryya'lar* kendi Misyonlarını mükemmel yapmaya çalıştılar ve bütün enerjilerini o uğurda harcadılar. Ve hiç kuşku yok ki hepsi de bütün *jīva*-ruhların iyiliğini istediler.

Bence ISKCON Misyonu diğer misyonlardan tamamen farklıdır: biz onu şartlanmış ruhların en üstün yararı için Kutsal Lütufları Śrīla A.C. Bhaktivedānta Swāmī Mahārāj aracılığıyla Tanrı vergisi bir organizasyon olarak kabul ede-

biliriz. Śrīla Guru Mahārāj şöyle dedi, “Śrīla Swāmī Mahārāj bir *Śaktyāveśa-avatāra*’dır, öyle olmasaydı hiç kimse beş yılda bütün dünyada böyle bir misyon oluşturamazdı.” O çok kısa sürede geniş kitlelere yaşamın en üstün hedefini: Śrīman Mahāprabhu çizgisinde Kṛṣṇa’nın saf adanmışlığını elde etme şansını verdi.

Śrīla Swāmī Mahārāj zamanında, dünyanın herhangi bir köşesinde Hare Kṛṣṇa *Mahāmantra* söyleyen ve saf adanmışlık yaşamı uygulayan pek çok kişiden ne zaman bir haber gelse, Śrīla Guru Mahārāj’ın yüzündeki büyük coşkuyu görürdüm ve kendisi Śrīla Swāmī Mahārāj’ın ilahi faaliyetlerini ve yüceliklerini herkesin önünde açıkça överdi. Śrīla Swāmī Mahārāj ne zaman gelse ve Śrīla Guru Mahārāj’a misyon haberlerini rapor etse, yüzündeki benzer ifadeyi görürdüm. Her ikisi de çok yüceydi ve gerçek Kṛṣṇa bilincini yaymak olan başlıca görüşme konuları çok yüksekti ve uyum içindeydi.

Śrīla Swāmī Mahārāj bütün dünyada Kṛṣṇa bilincini devam ettirmek ve yaymak için kendi Misyonuna—“G.B.C.” denilen—birkaç tane lider seçti ve onlarla gurur duydu. O sıralar benim düşüncelerim ISKCON’dan farksızdı ve adanmışların ruh hâllerini görmek beni çok mutlu ediyordu. Herkesle yaklaşma şansım olmadı—buna imkân da yoktu—ama karşılaştığım kişilerde gördüğüm Kṛṣṇa bilincinin derinliği beni şaşırtmıştı. Aslında, Śrīpād Bhāvānanda Mahārāj, Śrīpād Tamal Kṛṣṇa Mahārāj, Śrīpād Achyutānanda Prabhu, vb. de dahil olmak üzere, onlardan bir sürü güzel izlenim ve coşku elde ettim. ISKCON topluluğu içinde hâlâ pek çok dostum var ve ruh hâlleri de çok iyi. Vaaz ve uygulama yaşantısı içindeler ve onlara büyük saygı duyuyorum.

Ama Śrīla Swāmī Mahārāj ayrıldıktan sonra o toplulukta çok şeyler olduğunu biliyorsunuz. Sadece bununla da kal-

madı, adanmış büyük büyük şahsiyetlerden pek çoğu talih-siz formlarını gösterdiler ve bu da onların izdeşçileri için ve Śrīla Swāmī Mahārāj'ın izdeşçilerinden çoğu için üzücü oldu, benim için de çok üzücü oldu. Akılları karışan bu kişiler ruhani yaşamları uğruna hevesle güvenli bir sığınak aradılar, ancak o toplumdaki diğer kişilere artık tam olarak güvenemiyorlardı. Aynı zamanda Kṛṣṇa bilincini de terk etmek istemediler çünkü Śrīla Swāmī Mahārāj tarafından ekilen tohum kalplerinde yaşıyordu.

Śrīla Swāmī Mahārāj sıklıkla şöyle derdi, “Ben ISKCON’um.” Bu demektir ki Kṛṣṇa bilincinin bütün varlığı—oluşturduğu Topluluk—onunla yaşıyordu, o vaaz yaşamına gelen herhangi bir huzursuzluğa katlanamıyor, bu türlü huzursuzlukları hangi yolla olursa olsun ortadan kaldırmaya çalışıyordu. Ama Kutsal Lütuflarının ayrılışından sonra, ego formundaki yanılğı dalgası bir anda kötü etki yaymaya çalıştı. Pek çok kişinin bundan etkilendiğini biliyorsunuz. O hastalıklı insanların gücüyle birçok iyi ruh kovuldu ve Śrīla Guru Mahārāj insani yardım olarak onlara bir parça umut ve himaye sağlamaya çalıştı. Ben şu anda onun kutsal makamına sınırlı kapasitem el verdiğince hizmet etmeye çalışıyorum.

Aslına bakılırsa Śrīla Swāmī Mahārāj ISKCON topluluğunu, Kṛṣṇa bilinci doğru gözetim altında uygulanabilsin diye organize etti ve bütün şartlanmış ruhların yegâne yaşam hedefi de odur. Bu sadece Kutsal Lütufları'nın vaazı değil, Śrīman Mahāprabhu'nun, Onun dostlarının ve Ondan sonraki öğretisi zincirinin de vaazıdır. Kuşkusuz bu yaklaşım Śrīla Swāmī Mahārāj vasıtasıyla dünyada ve özellikle de Batıda büyük ölçüde kendisini göstermiş bulunuyor, ama Śrīla Saraswatī Thākur'un ve bizim Śrīla Guru Mahārāj'ımızın birçok öğrencisi Kṛṣṇa bilincini kendi kapasitelerine göre anlatmaya ve uygulamaya devam ettiler.

Her yerde görüyoruz ki, onların her biri Śrīman Mahāprabhu ile aynı vaaz yöntemine ve ruh hâline sahip değildir: *tṛnād api sunīcena taror api sahiṣṣunā, amāninā mānadena...* ve hepsi de *Vaiṣṇava-aparādha*'dan tam anlamıyla kurtulmuş değildir. Dolayısıyla her toplulukta pek çok zorluk ortaya çıkar, hatta bizim topluluğumuz bile bundan tam olarak kurtulmuş değildir.

Bizim kendimize ve başkalarına iyilik yapmamız gerekir. Biz maddesellik idealini terk etmek istiyoruz, adanmışların beraberliğinde, saygısızlıktan uzak *Mahāmantra* söyleyerek ve vaaz vererek, bize en üstün yararı sağlayan—aslında yaşamımızın hedefi olan—aşkın hizmet boyutuna ulaşmak için çaba göstermeliyiz. Saygısızlıktan uzak zikir yapmak son derece gereklidir ve eğer o duygu bize ulaşmazsa gereken yararlı sonuçlar elimize geçmez. Ben bunun şimdi bizler için çok önemli olduğunu hissediyorum.

Śrīla Guru Mahārāj'dan İngilizce bir deyim duydum, “Ünvan, altın para üzerindeki damga gibidir, esas olan altının kendisidir.” Aslında bir kuruluş ya da *sampradāya* altın paranın değerini gösteren damga gibidir ama gerçek değer—nerede olursa olsun—altının kalitesindedir, aksi hâlde ona sadece kendi belli ülkesi için geçerli olan parasal değer verilir.

Bir başka şekilde şöyle diyebiliriz, “*svadeśe pūjyate rājā bidvān sarvvatra pūjyate.*” Nitelikli insanlar her yerde değere sahiptirler, ama eğer bir Kral nitelikli değilse, sadece kendi krallığında saygı görür. Dahası, vitrinlerde sergilenen güzel tasarlanmış pek çok üniforma görebiliriz. Oysa biz hedefimize doğru ilerlemeliyiz ve eğer bunun önemini bütün kalbimizle anlayabilirsek onu arkamıza yaslanıp bekleyemeyiz. Eğer hem insanı hem de tasarlanmış üniformayı elde edebilirsek, bu bizim için çok iyi birşeydir.

Ben bütün ortamlarla uyum içinde olmaya çalışıyorum ve başkalarına saygısızlık etmesi ya da huzursuzluk vermesi

için asla hiç kimseye tavsiyede bulunmuyorum. Ben herkesi dostum yapmaya çalışmak istiyorum ve bağlantıda olduğumuz kız kardeşlerimizin hayır dualarını istiyorum. Bilmeden onlara karşı herhangi bir saygısızlıkta bulunursam, affetmeleri için dua ediyorum. Eğer bu ruh hâli ile ilerleyebilirsem *Vaiṣṇava-aparādha*'dan uzak kalırım.

Goswāmī'lerin yazılarında her şey çoktan verilmiş, ama onları izleyen *Āchāryya*'lar o aynı hazineyi isteklilerin alma kapasitesine göre dağıttılar. İster Doğuda olsun ister Batıda, bu süreç hep devam edip gidiyor ve bu yolla yüz binlerce insan geldi. Śrīla Saraswatī Ṭhākur bile bize çok şey vermedi—çünkü yeterli niteliğe sahip değiliz. Dahası, Śrīman Mahāprabhu'nun Kendisi de böyle şeyleri vermedi, çünkü bunlar kitlelere dağıtmak için değil. Bu bakımdan onlar sonuç olarak kuşkusuz Kṛṣṇa bilinciyle ilgili her şeyi verdiler, ama herkese değil. Ayrıca herkes bunu alacak yeterliğe sahip değildir. Bu nedenle şöyle denir,

**antaraṅga laiṃ kare rasa-āsvādan  
bahiraṅga laiṃ kare nāma-saṃkīrttana**

Bazen Śrīla Guru Mahārāj'ın ve benim öğrencilerimin, anlayışlarını ağır bir şekilde vaaz ettiklerini, neredeyse “kaş yaparken göz çıkardıklarını” duyuyorum ancak *benim* vaazım bu değil. Benim vaazım alçakgönüllü, hoşgörülü olmak ve diğer kişileri onurlandırmaktır, Mahāprabhu'nun öğretileri de bu şekildedir. Benim herkese duam gerçek yarar sağlamaları ve uyum içinde ilerlemeleri için bütün geçmiş *Āchāryya*'larımızın öğretilerini ciddiye almalarıdır. Herkes Kṛṣṇa bilinci için gelmiş bulunuyor ve o kavrama inançları var. Onların uzaklaşmalarını görmek çok acı veriyor. Ben onlara yardım etmek istiyorum ve eğer bir kimse yardım için bana yaklaşırsa, kapasiteme göre onlara yardım etmeye çalışmak benim görevim.

Sorularınızın cevaplarını özetlemek gerekirse:

- 1) Adanmışların davranışları ve *Mahāmantra* zikri için Śrīla Swāmī Mahārāj'ın Batı Dünyasında koyduğu standart ile ilgili olarak denebilir ki, o standart herkese yarar sağlamalıdır. Ama en az dört round zikir yapma hakkındaki özel husus da Śrīla Saraswatī Ṭhākūr'un ve Śrīla Guru Mahārāj'ın merhametini bize hatırlatması açısından uygundur.
- 2) Śrīla Gurudeva'nın emirleri öğrenci için üstün direktiflerdir ve öğrenci onu tereddüt etmeden izlemelidir. ISKCON, Kṛṣṇa bilincinin uygulanması için var olan bir topluluktur ve Śrīla Swāmī Mahārāj'ın zamanında tartışma söz konusu değildi, bir başka deyişle o "Ben ISKCON'um" derdi. Kutsal Lütuflarının ayrılışından sonra topluluk aynı niteliğe sahip anlayış içinde var olabiliyorsa o zaman adanmışlar, eğer fırsat bulurlarsa, hiç tereddütsüz orada hizmet etmeye çalışacaklardır.
- 3) Ruhani yaşamda olgunluğun ve ilerlemenin sınırı yoktur, ama başlangıç evrelerinde belli direktifler vardır.
- 4) Śrīla Rūpa Goswāmī şöyle dedi,

**kṛṣṇa-bhakti-rasa-bhāvitā matiḥ, kriyatām yadi kuto 'pi labhyate  
tatra laulyam api mūlyam ekalaṁ, janma-koṭi-sukṛtair na labhyate**

Eğer bir kimse büyük özlem ruhuyla *Rāgānuḡā* sevgi dolu *bhaktiyi* aramak için içtenlikle çabalıyorsa, onları cesaretlendirmeliyiz, ancak hiçbir şekilde başkalarının misyonlarına ya da doğal adanmışlık ortamına huzursuzluk vermemeliyiz.

Śrīla Guru Mahārāj doğayla sempati alışverişi içinde bulunmamızı ve hiçbir huzursuzluğa neden olmamamızı söyledi. Ama ruhani gelişim yolundayken birilerinin

sıkıntıda olduğunu ve yardıma ihtiyaç duyduklarını, ya da araçlarının tamir istediğini ya da gidecekleri yere kadar arabamıza binmek istediklerini, ya da herhangi bir şekilde zor durumda olduklarını ve kurtulmak için yardıma ihtiyaç duyduklarını görürsek, onlara sevgi dolu arkadaşlar olarak yardım etmeye çalışacağız. Aslında hepimiz Śrīman Mahāprabhu ve *Rūpānuga Sampradāya* çizgisindeki ruhani gelişmeye ihtiyaç duyuyoruz, dolayısıyla sahip olduğumuz hizmet enerjisi ruhuyla, birbirimize o çizgi doğrultusunda yardım etmeye çalışacağız, ancak asla başkalarının hizmet faaliyetlerini ya da misyonlarını huzursuz etmeye çalışmayacağız.

5) Ve son sorunuza cevap olarak: Kalkūta, 7 Sitakan-ta Banerjee Lane'den kapı kapı dolaşarak *Back to Godhead* dergisinin belki de ilk toplu dağıtımını yapanın ben olduğumu iddia edersem ve eğer B.B.T. bize o hizmeti yapma fırsatı verirse, Śrīla Swāmī Mahārāj'ın kitaplarını dağıtmanın bizim için zorluğu nerede? Diyebilirim ki başta Śrīla Guru Mahārāj ve Śrīla Swāmī Mahārāj olmak üzere herkes kitaplarının yan yana dağıtıldığını görmekten sanırım çok mutlu olur.

Şahsınızı örnek olarak gösterebilirim. Siz bana düşünceli, samimi sorularla yaklaştınız ve doğal olarak ben de gereken cevabı ve belirleyici ilkeleri kapasiteme göre vermeye çalışıyorum, ama İngilizcem çok yetersiz. Düşüncelerimi İngilizce dili aracılığıyla tam olarak ifade edemiyorum ve sanırım cevabım daha fazla soruyu davet edecek. Yani, her şey yeterli bir şekilde ifade edilmedi, sadece kalbimdekileri kısaca ifade etmiş oldum.

Aslında samimi arayışçıların ve sorusu olanların hiçbirini görmezden gelemem.

Ama Şahsınızı kendim gibi düşmüş ruhlara karşı merhametli ve nitelik sahibi bir Vaişnava olarak görüyorum.

Umarım bu mektup Kṛṣṇa bilincini kararlılıkla uygulamanızda yardımcı olur.

Tekrar tevazulu *daṇḍavat praṇāmlarımla*,

Sevgilerimle,  
Swāmī B.S.Govinda

*P.S. Zamanım çok az. Eğer daha fazla soru sormak isterseniz, lütfen beni görmeye çalışın. O zaman birlikte oturup konuşabiliriz.*

**Soru:** Kısa süre önce Śrīla B.R. Śrīdhar Mahārāj'ın kitaplarıyla karşılaştım ve onları adanmışlık yaşantım için büyük ilham kaynağı olarak görüyorum. Bununla beraber, Śrīla A.C. Bhaktivedānta Swāmī Prabhupāda'nın öğrencileri olan bazı arkadaşlarım bu kitapları okumam ve sizin öğrencilerinizle biraraya gelmem konusunda cesaretimi kırıyorlar. İkimem içindeyim ve yardımınızı rica ediyorum.

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Birkaç yıldır adanmış durumdasınız ama Śrīla Swāmī Mahārāj Prabhupāda ile Śrīla Guru Mahārāj arasındaki samimi ilişkinin farkında mısınız, bilmiyorum. Ben Śrīla Guru Mahārāj ile yaklaşık 42 yıl şahsen bir arada oldum ve onun bütün o farklı adanmışlarla olan ilişkilerini gördüm. O sürenin on yılı boyunca Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh'ın Kalkūta şubesi, Śrīla Swāmī Mahārāj'a ait binada, evinin bitişiğindeydi. Kendisi düzenli olarak Śrīla Guru Mahārāj'la saatler süren görüşmeler yapmaya gelirdi. Ayrıca, o dönemde, Śrīla Guru Mahārāj'ın talimatıyla, Śrīla Swāmī Mahārāj'dan *Bhagavad-gītā* öğrendim. Dahası Śrīla Swāmī Mahārāj bu dünyadaki son günlerine kadar Śrīla Guru Mahārāj'ın ISKCON Misyonunun başı olmasını istedi. Aslında adanmışların bilmedikleri



çok şeyler var, dolayısıyla zaman zaman bazı yanlış anlamlar ortaya çıkıyor.

Her neyse, Śrīla Guru Mahārāj'ın lütfu sayesinde Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh'ın pozisyonu çok nettir. Śrīla Guru Mahārāj'ın her zamanki dileği diğer kişilerin misyonlarını rahatsız etmemektir, ancak bizim misyonumuz manevi arayışçılar için 'insani yardım' kapsamındadır. Siz onun kitaplarını okuyorsunuz ve onun adanmış kullarıyla yakınlık kuruyorsunuz, bu demektir ki, onun üstün ruh hâlini, yaklaşımını anlayabilirsiniz.

**Soru:** Benim yönetme konusundaki yeteneğime çok fazla inanç duyuyorsunuz, ama ben sizin emrinizi yerine getirmenin nasıl mümkün olacağını bilemiyorum ve eğer devam edersem durumun daha da kötüleşeceğinden korkuyorum. Lütfen Mahārāj, beni bu görevden alın ve başkasını tayin edin, ben de o adanmışa hizmet etmeye çalışayım. Eğer sizin arzunuz benim devam etmem doğrultusunda, bir kere daha denemem gerekir ancak derin hayal kırıklığı yaşıyorum ve çaresizlik hissediyorum.

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Uygulamacı yaşamımızda, şu an için huzursuzluk veren bir sürü şeyin yanısıra hayal kırıklığı da ortaya çıkacaktır, ancak derin hizmet niyetimizle ve inancımızla, Śrīla Guru Mahārāj'ın merhameti sayesinde, hepsi yok olacaktır. Kışın, bazı günler sisli olduğu için, her sabah güneşi net olarak görmeyiz, ama bu yüzden görevimizi durdurmayız. Śrī Kṛṣṇa *Śrīmad Bhagavad-gītā*'da şöyle dedi:

**mātrā-sparśās tu kaunteya, śitoṣṇa-sukha-duḥkha-dāḥ  
āgamāpāyino 'nityās, tāms titikṣasva bhārata**

Gerekli olan tek şey hoş görme, tahammül etme kapasitemizdir. Ve bu da bir tür sınavdır. Eğer kendi yaşam öykümü

düşünecek olursam, ben hizmet yaşamımın hemen her gününü endişe içinde geçirdim. Ama bundan mutluyum, bu demektir ki, Kırşna beni endişeli yaparak Kendi ilahi hizmeti için enerjimden birşey alıyor. İyi bir çocuk, çok çalıştıktan sonra sınavda başarısız olursa, babası ne yapar? Onu evden mi kovar, yoksa ona daha fazla şevk vermek için takviye mi eder? Bunu hatırlamamız gerekir.

**alabdhe vā vinaṣṭe vā, bhakṣyācchādāna-sādhane  
aviklava-matir bhūtvā, harim eva dhiyā smaret**

Bu bakımdan Śrīla Guru Mahārāj'ımızın arzusunu gerçekleştirmek adına ruhani yaşamlarımızın en üstün çıkarı için iki kat enerji ile çaba harcamalıyız.

Görevim her ne olursa olsun tamamen bana aittir—berbat etsinler diye hizmetimi hiç kimse ile paylaşmam. Eğer bana gelen görevi sadece benim yapabileceğimi biliyorsam, o zaman yapmalıyım. Guru-Gaurāṅga'ya hizmetin zorluğunu kabul edebilen kişiler, Efendilerinin lütfuyla, kendi kapasitelerinin ötesinde bile olsa pek çok şey yapabilirler. Dolayısıyla endişe etmeyin.

Bengali şiiirinden şu dizeyi anımsayabiliyorum, şöyle diyor, bütün dünya ağlamaklı bir ruh hâliyle hizmeti terk etse bile, ben kaçmayacağım, aksine çaba göstereceğim. Śrīla Guru Mahārāj Ravindranath Tagore'nin şu öyküsünü çok fazla okurdu:

**yadi tora dāka śune keu nā āse tabe esalā calore**

Eğer kimse sizinle gelmezse, bir asa bile olmadan, tek başınıza ilerlemelisiniz. Hizmete yaklaşımınızda tutarlı olmanız gerekir. Hizmet çok üst birşeydir, yetki alanımın dışında olsa da, dikkatinizi çekmek için, Śrīla Guru Mahārāj'ı

anarak, tevazuyla şunu söyleyebilirim: “Śrīmatī Rādhārāṇī Kṛṣṇa için olan Kendi ilahi, müstesna hizmetinden herhangi bir ekibe pay vermeye tahammül edemez.” Sanırım hatırlamanız için bu kadarı yeterli....

...Bizler Kṛṣṇa'nın hizmeti için, bu çok ender insan bedenine, akla, enerjiye ve pek çok niteliğe sahibiz, bu bakımdan, maddesel olanın bir parçasına karşılık, hizmet-odaklı aklımızı katletme iznini kendimize veremeyiz.

Sevgili Prabhu, herhangi bir yanılı ortamı ile ilgili endişeniz olmasın. Śrīla Guru Mahārāj'ın her zaman bizimle olduğunu, bizi izlediğini ve bize göz kulak olduğunu düşünmelisiniz. Onun ilahi merhametiyle en sonunda muzaffer bir hizmet konumu elde edeceğimiz kesindir.

Biz çok şanslıyız, çünkü Śrīla Guru Mahārāj'ın ve Śrīla Swāmī Mahārāj'ın ilahi hizmet yaşamıyla aydınlandık. Śrīman Mahāprabhu'dan sonra, Śrīla Bhaktisiddhānta Saraswatī Prabhupāda zamanına kadar böylesine bir adanmışlık dalgası gelmedi. O dalga, yanılı ortamını başarıyla ezmek için, Śrīla Swāmī Mahārāj ve Śrīla Guru Mahārāj tarafından dünyanın dört bir yanında estirildi; ve şimdi bütün dünya “Hare Kṛṣṇa” söylüyor. Kṛṣṇa bilincini ne yapıp edip yerleştirdiler, ancak yaşamları boyunca karşılıklarına ne kadar çok engel çıktığını düşünecek olursak, kendi üzüntümüzü ve zorluklarımızı unutmamız gerekir. Śrīla Dāsa Goswāmī, içinizdeki düşmanlardan—*kāma*, *krodha*, *lobha*, *moha*, *mada*, *mātsarya*— dolaylı çok huzursuz durumda olduğunuz zaman, yüksek sesle koruyucunuzun: Vaiṣṇavalār'ın adını zikredin, derdi. Ruhani yaşamınızın korunması için onlara dua edin ve eğer samimi iseniz, onlardan kesinlikle yardım alırsınız. Bu durumda ben sadece şunu diyebilirim, “Devam edin, devam edin, devam edin ve zamanı gelince sisli gökyüzü görüş alanınızı terk edecektir.”

**Soru:** Bir başka tapınağın kitabında, birleşmenin ayrılıktan daha üstün olduğunu okuduk ve orada yapılan açıklamaları anlama konusunda problem yaşıyoruz. Geçmişte Śrīla Swāmī Mahārāj Prabhupāda'nın ve Śrīla Guru Mahārāj'ın kitaplarında, devamlı olarak, Kṛṣṇa bilincindeki en üstün ruh hâlinin *vipralambha*, ayrılık olduğunu okumuştuk. Bu ifadeler birbiriyle nasıl bağdaşır?

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Benim duygum odur ki bin doğum geçse bile, o ifadeyi yazan kişiler *vipralambha*-nın ne olduğunu ve ne içerdiğini asla anlayamayacaklar. Mahāprabhu, Śrīmatī Rādhārāṇī'nin Kṛṣṇa'dan ayrı olma ruh hâlini olağanüstü yoğun bir şekilde tadarak, Gambhīrā'da on iki yıl kaldı, *Kṛṣṇa-premanın* en üstün ifadesi de odur. Böylesine üstün bir ifade *vipralambha* sayesinde geldi, aksi hâlde *Kṛṣṇa-prema* tatmak mümkün değildir. Bunun ne kadar derin olduğu hakkında bir parça fikir sahibi olabiliriz, çünkü Mahāprabhu Rādhārāṇī'nin *bhāva* ve *kanti* Formunu aldı ve o, birleşmenin değil ayrılığın ruh hâlidir.

Bu maddesel dünyada herkes, hatta bir yavru keçi bile birleşmenin ne olduğunu bilir, dolayısıyla kimseye zevk almayı öğretmeye gerek yok: zaten biliyorlar, bu yüzden kimse için o konuyu netleştirmek gerekmez. Peki ama hizmete hazır olan tüm enerji ne için kullanılmalı? Burada bilinmeyen şey transandantal ayrılık ruhudur. Bu ruh hâli neden Mahāprabhu tarafından tekrar tekrar tadıldı? Mahāprabhu'nun duyguları hep o *vipralambhayı*—Kṛṣṇa'dan ayrı olmanın ruh hâlini tatmaya yöneldi. Mahāprabhu'nun konusu, Śrīmatī Rādhārāṇī tarafından hissedilen en derin duyguları tatmaktır.

Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun Gambhīrā'da tattığı ayrılık ruh hâlini sözle ifade etmek mümkün değildir, ancak Śrīla Kṛṣṇa Dāsa Kavirāja Śrī Chaitanya-caritāmṛta, *Madhya-lilā* ikinci bölümde birşey göstermeye çalıştı. *Chaitanya-caritāmṛta*'da baştan sona ayrılık haleti vardır.

Ve biz neden Tanrı Katının Yüce Şahsiyeti'nin oyununda en üstün ruh hâli budur, diyoruz? Śrīmatī Rādhārāṇī'de ne ölçüde *bhāva* var ki Kṛṣṇa Onun ruh hâline bürünmek ve onu tatmak için Mahāprabhu olarak göründü? Zevk alan kimdir? Zevk almak nedir? Ve acı çekme hâli vasıtasıyla kimden zevk alınıyor?

Herkes, özellikle de cinsel zevke dalmış olan şartlanmış ruhlar zevk almayı bilirler ve bu maddesel dünyada en üstün mutluluğu onun verdiği düşünürler, oysa en mükemmel duyguları ayrılığın olağanüstü ıstırabının verebildiğini söyleyebilen kimse—bunu söyleyebilen yegâne kişi Śrīman Mahāprabhu'dur.

Mādhavendra Purī'nin Kṛṣṇa'dan ayrı olma ruh hâlini dile getiren Kavirāja Goswāmī'nin bir *śloka*sı şöyle der:

**ayi dina-dayārdra-nātha he mathurānātha kadāvalokyase  
hrdayam tvadaloka-kātaram dayita bhrāmyati kim karomy aham  
ei śloka kahiyāchen rādhāra thākurāṇī...**

Bu *śloka* Śrīmatī Rādhārāṇī tarafından olağanüstü bir biçimde dile getirildi ve Onun üstün merhameti sayesinde Śrīpād Mādhavendra Purī de yaşamının son anında bunu tattı. Ondan sonra, başka hiç kimse değil, sadece Śrīman Mahāprabhu, onu tam anlamıyla tadacak niteliktedir—bu Śrīla Kavirāja Goswāmī'nin görüşüdür.

Aşağıdakileri göz önünde bulundurmaya çalışın: Kṛṣṇa'nın Şahsen tadamadığı şey nedir? Kṛṣṇa'nın tatmak istediği şey neydi ki Mahāprabhu Formunda göründü? Kṛṣṇa neden Rādhārāṇī'nin ruh hâlini ve rengini aldı ve tatma konusu neydi? Kṛṣṇa buradaki Oyunları sırasında Mahāprabhu Formunda ne tattı? Mahāprabhu Purī-Dhām'da, özellikle de *Gambhīrā-līlāsında* ne türlü bir ruh hâli sergiledi ve Kṛṣṇa'yı

Kurukṣetra’da Jagannātha Formunda görünce neden bayıldı? Chaṇḍīdās bir şiirde neden şunları yazdı:

**lakha lakha yuga hiye hiye rākhanu  
tabu hiyā juḍana nā gela**

(Anlamı: Rādhārāṇī neden Kṛṣṇa’yı milyonlarca ve milyonlarca yıl kucaklamakla tatmin olamayacağını söyledi?) Burada ifade edilen ruh hâli nedir?

Śrī Chaitanya-caritāmṛta ikinci kısım, ikinci bölümde Śrī Kavirāja Goswāmi, Mahāprabhu’nun *Antya-līlāsını* dile getirirken, ne türlü bir tat alma haleti aktarmıştır?

Kṛṣṇa Vṛndāvan’ı görmek için geri dönmeyip Uddhava’yı gönderdiği zaman, Rādhārāṇī’nin Kṛṣṇa’dan ayrı kaldığında tattığı şeyi, o *Vramana-gītā’yı*, Mahāprabhu sürekli kendinden geçmiş hâlde, on iki yıl boyunca, aklını kaçırmış bir adam gibi deneyimleyip tattı. Eğer bu türlü ruhlar aptal iseler o zaman tüm Vṛndāvan sakinleri, *Gopiler* de dahil, aptaldır. Aptal gibi Vṛndāvan’da yaşamak yerine, neden taksiye biner gibi, atlı arabaya atlayıp yarım saatte doğruca Mathurā’ya gitmediler?

Ama eğer (sözünü ettiğiniz kitabı yazan) o yazar kendi anlayışı doğrultusunda o birleşme ruh hâlini tatmak istiyorsa hemen hamile kalacaktır, o zaman hâli ne olur?

Rūpa Goswāmī ayrılıktaki Kṛṣṇa-prema ruh hâlinden övgüyle söz ederken—*pīḍābhir nava-kāla-kūṭa*, vb. (*C.c. Madhya* 2.52)—ayrılıktaki Kṛṣṇa-prema genç bir kobranın zehirinin gücünü bile yenilgiye uğratar, dediğinde ifade ettiği şey neydi?

Aslında ben buna bir cevap vermeye hevesli değilim, sadece Śrīla Guru Mahārāj’in ve Śrīla Swāmī Mahārāj’in ruh hâllerini hatırlıyorum. Birleşmeyi öven çocukça soruya her-

hangi bir cevap vermekten de aşırı derecede tiksiniyorum. Çünkü, birleşmenin ne olduğunu herkes bilir.

Cehennem ne olduğunu biliyorum ve cennet hakkında da belli bir deneyimim var, ama Rādhārāṇī'nin ve Mahāprabhu Śrī Chaitanyadeva'nın en sevgili dostlarını eleştirmek isteyen kişinin kaderi ne olur bilmiyorum. O kişi Kṛṣṇa bilinci hakkında en ufak bir fikre bile sahip değil, özellikle de Mahāprabhu'nun Gambhīrā'da yaşarken geçirdiği on iki yıl hakkında ve Kṛṣṇa'dan farksız olan Mahāprabhu Formunda tattığı Rādhārāṇī'nin ruh hâli hakkında hiçbir şey bilmiyor. Böyle bir kişiyi ne türlü bir kaderin beklediğini söyleyebilir misiniz? Eğer cehennem sakinleri böyle bir kişiyi görürlerse ondan korkmalılar ve ona yeni bir cehennem yapmalılar.

Biz Śrīla Guru Mahārāj'ın nilüfer ayaklarına sığınmış bulunuyoruz, dolayısıyla Kṛṣṇa hepimizi budalaların uydurma, sahte düşüncelerinden koruma cömertliğini gösteriyor. Eğer sadece Śrīla Guru Mahārāj'ın kitaplarını okursanız ve sadece onun çizgisinde hizmet etmeye çalışırsanız, neşeli ve endişeden uzak olursunuz ve transandantal yuvaya dönüş yolculuğunuzda çok çabuk ilerleme kaydedersiniz.

**Soru:** Ben tam vejetaryen bir restoran işletiyorum ama bir adanmış sizin, adanmış hizmetle işi karıştırmamak gerekir, dediğinizi söyledi. Ayrıca dışarıya yemek servisi yapmadan önce Śrī Guru ve Gaurāṅga'ya yiyecek sunmanın uygun olmadığını ima etti. Bunu anlamakta biraz zorluk çekiyorum. Lütfen bu konuda bize birşeyler söyleyin.

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Sorunuzla ilgili olarak diyebilirim ki her şey adanmışın ruh hâline bağlıdır. *Mahābhāgavata*, her şeyi *Prasādam* olarak görebilir. Ancak Kutsal Metin bir yandan da *Mahāprasādami* inancı olmayanlara vermenin *aparādha* olduğunu söyler. Örneklemek gerekirse, *Harināma* herkesi kurtarabilir, ama onu inancı olmayan birine verirseniz o zaman bu saygısızlık olur; benzer

şekilde *Mahāprasādam*'a karşı *aparādha* işleyebiliriz. Yine de her şey söz konusu kişilerin ruh hâline bağlıdır: eğer tamamen bilinçli bir şekilde yapıp sunulursa ve inancı olanlara dağıtılsa—bu çok iyidir.

*Mahāprasādam* merhamet demektir, dolayısıyla biz onu para karşılığı vermeyeceğiz, ama inanç karşılığı verebiliriz. Bununla beraber ben Śrīla Swāmī Mahārāj'ı eleştirmiyorum, bunu farklı şekilde uyarlayabilirim: o bütün dünyayı Kṛṣṇa'nın hizmeti ile meşgul etmek istiyor, o kuralları kırma ve yasa yapma hakkına sahiptir, yani o bir *Śaktyāveśa-avatāra*'dır. Śrīla Swāmī Mahārāj'ın ruh hâlini ve geleneksel kuralları bu şekilde uyumlu hâle getirebiliriz: Guru-Gaurāṅga'ya hizmet etmenin başkaca yolu olmayınca, adanmışlar ticaret yapıyorlar, bir işe giriyorlar, kitap dağıtıyorlar, kurabiye satıyorlar, vb. Aynı şekilde restoran işletmek de bir tür ticaret. Dolayısıyla şu şekilde uyum sağlayabilirim, yemekleri pişirdikten sonra her bir yiyecekten birazını ilk önce Śrī Guru Gaurāṅga'ya sunun ama sunulanı geri kalanla karıştırmayın. Ayrıca, ailenizi geçindirecek kadarını aldıktan sonra kârınızı Śrī Guru Vaiṣṇava'nın hizmetine sunun, bu şekilde hiçbir tepki almazsınız. Yani, bütün bunlar, yaparken içinde bulunulan ruh hâline bağlıdır, diyorum. Esas olan varoluşunuzun hizmet boyutunda yer almasıdır. Eğer *śraddhā* sahibi biri o *Prasāda*'dan isterse, ona seve seve verebilirsiniz.

**Soru:** *Śrī Brahma saṁhitā*'nın 5.24 ve 25. dörtlüklerinin açıklamasında Gopāl *Mantram*'ın iki yönü olduğu belirtiliyor: 1) Saf adanmışların *Kṛṣṇa-prema* ile noktalanmış saf ruhani arzularını gerçekleştirmek ve 2) Saf olmayan adanmışların maddesel arzularını da gerçekleştirmek.

Kendimi saf olmayan bir adanmış kabul ederek size bu Gopāl *Mantra*'yı zikredebilir miyim diye soruyorum. Gopāl



*Mantra*'yı kapsayan *Gāyatrī Mantra*'ya zaten inisiye olmuş bulunuyorum. Bu *Gopāl Mantram*'ı *japa-mala* gibi ya da hiç durmadan zihnimde zikredebilir miyim?

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** *Gopāl Mantram*'la ilgili olarak şu ayeti dikkate alabilirsiniz:

**bhoga-mokṣa vāñchā chāḍī' harināma gāi re  
nā ceyo nāmera guṇe osaba phala pāi re**

Śrī Gurudeva'nın rehberliğinde Kṛṣṇa'nın aşkın hizmetinden başka hiçbir istekte bulunmadan Hare Kṛṣṇa *Mahāmantra*'yı zikrettiğimiz ya da Kṛṣṇa veya *Gopāl Mantram* üzerinde meditasyon yaptığımız zaman, bu herkes için gerçek yarar sağlar ve bizim için gerekli olan iyi şeyler de otomatik olarak karşımıza çıkar. Ama eğer o adanmışlık ruhuna herhangi bir maddesel arzu gelip karışırsa, bu saf adanmışlığı köstekler.

Śrīla Rūpa Goswāmī şöyle dedi:

**anyābhilāṣitā sūnyam, jñāna-karmmādy anāvṛtam  
ānukūlyena kṛṣṇānuśīlanam bhaktir uttamā**

O *ślokaya* başvurabilirsiniz ve neyin ne olduğunu anlayabilirsiniz. Bu *Śrī Bhakti-rasāmṛta-sindhu*'da yer alır. Ayrıca *Bhaktivinod Ṭhākur* da şöyle dedi,

**bhoga-mokṣa vāñchā chāḍī' harināma gāi re  
nā ceyo nāmera guṇe osaba phala pāi re**

*Gopāl Mantram*'ı devamlı söyleyebilirsiniz—bunda bir sorun yok, ama bu *Kali-yuga* çağında *Mahāmantra*, *Harināma*'dır ve *mantralar* içinde en iyisidir. *Harināma* her şey içindir, oysa *Gopāl Mantram* meditasyon içindir.

**Soru:** Bana, ölümlü dünyada doğum alan ama sonra Kṛṣṇa'nın mekânına geri dönen *jīva*-ruhların da tekrar maddesel dünyaya düşebilecekleri söylendi. Bu doğru mu? Ayrıca bazı kişilerden, *jīvanın* aslen ruhani dünyadan geldiğini duydum, ama diğerleri aslımızın marjinal pozisyon olduğunu söylüyorlar. Sevgili Gurudeva, lütfen bunu anlamama yardım edin.

Ayrıca, üyeleri Śrīla Guru Mahārāj'ıma karşı saygılılarsa diğer misyonları ziyaret edebilir miyim, lütfen açıklık getirin.

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Eğer Vaikuṅṭha'dan herhangi bir kişi maddesel dünyalara inerse, bu genellikle sadece Lord'un iradesiyle gerçekleşir. Bununla beraber, Kutsal Metinlerde belirtilmiştir ki, Vaikuṅṭha'da yaşayan biri bile eğer *Vaiṣṇava-aparādha* işlerse düşebilir, ancak Jaya ile Vijaya adlı kapı muhafızlarının durumunda olduğu gibi bu da yine Lord'un iradesine bağlı olarak görülebilir.

Śrīla Guru Mahārāj'a pek çok kez bu soruyla yaklaştırdı ve o bizim aslımızın Lord'un marjinal enerjisi, *taṭastha-śakti* olduğunu açıkça örnekledi. Eğer dünya esaretinden kurtulursak, hak kazanarak marjinal boyuta girebiliriz, ancak Vaikuṅṭha, Vṛndāvan gibi daha üst boyutlara sadece lütufla girebiliriz.

Kuşkusuz diğer topluluklarda dostlukları iyi olan birçok iyi ve saygın ruh vardır ama bazılarının Śrīla Guru Mahārāj'ımızı eleştirme eğiliminde olduğu da bir gerçektir—ve bu son derece zararlıdır. Śrī Gurudeva ile ilgili eleştiri duymak çok kötüdür ve sakınılması gerekir çünkü ruhani servetin temeline: Śrī Guru'ya olan inanca darbe indirir. Bir başka açıdan bakılırsa, bir misyonu yöneten kişi beraberliği korumak için elbette birçok problemle karşı karşıya kalacaktır, dolayısıyla buna saygı göstermeye her zaman özen göstermeliyiz. Ve eğer diğer kişiler kendi Tapınaklarını ziyaret etmemizi istemezlerse isteklerini tevazuyla kabul edeceğiz ve o adanmışlara olan saygımızı da koruyacağız.

İdeal olanı şudur, biz kendi Kṛṣṇa bilinci yolumuzu izleyenlerin yanında olmaya çalışacağız. Bu doğrultuda, bazı adanmışlar Maṭh'ımızın adanmışlarının mutlu bir şekilde bir arada olacakları başarılı *āśramalar* yapmak için çok büyük çaba harcıyorlar.

**Soru:** Bildiğiniz gibi, çok kıdemli olduğu kabul edilen bir adanmış Misyonunuzdan düşmüş bulunuyor. Sorumuz şudur, benzer talihsizliğin bizlerin de başına gelmesinden nasıl kaçınabiliriz?

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** O adanmışın ruh hâlini görmek beni şaşırttı: o tamamen yanılıgı okyanusuna düşmüş durumda, oysa sizler Śrīla Guru Mahārāj'ın lütfuyla kurtarıldınız. Böylesine bir düşüşün nedeninin ego ve Vaiṣṇava'lara ihanet olduğunu anlayabiliriz. Sizler hepiniz lütfen *Vaiṣṇava-aparādha'dan* kaçının ve maddesel egoya karşı dikkatli olun.

Kısa yaşamımda pek çok şey gördüm: uygulayıcının yaşamında pek çok düşme ve kalkma durumları gördüm. *Brahmaloka*'ya kadar olan büyük büyük şahsiyetler, sırf *Vaiṣṇava-aparādha* ve bencillik yüzünden uygulama yaşamlarında zorluklara maruz kaldılar. Her neyse, bizim koruyucumuz ve kurtarıcımız, Śrīla Guru Mahārāj her zaman bize merhametini bahşediyor, dolayısıyla bizim o tehlikeli durumu aşmamız gerekir.

**Soru:** Sizin isteğiniz doğrultusunda Śrīla Guru Mahārāj'ın kitaplarını tercüme etmeyi ve yayınlamayı planlıyoruz. Bunun için fona ihtiyacımız var, o nedenle ilk önce Hint felsefesini tanıtan bir kitabı çevirmek ve yayınlamak istiyoruz. Bunun için sizin izninizi rica ediyoruz.

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Devam etmekte olan uygulama yaşamınız için ve doğru, mutlu ve güvenli şekilde ilerlemek için, sevgili Tanrı'yı hoşnut etmek amacıyla sa-

dece kendi Guru'nuza bağlı olmaya çalışmalısınız. Bunu yapmak için üzerinde mutlu bir şekilde ilerleyeceğiniz belli bir çizgiye ve rotaya ihtiyacınız var. Bu dünyada, kuşkusuz, çok fazla iyi şey var, ama saf yaklaşıma sahip olan kişi her zaman kendi rotasına—yani Śrīla Guru Mahārāj'ımızın kitaplarına, onun talimatına, uygulama yöntemine vb.— odaklanır ve biz de bunu izleyeceğiz. Ama ayakta kalmak amacıyla, zararlı olmadığı ve Śrīla Guru Mahārāj'ımızın anlayışına ters düşmediği sürece, başkalarının kitaplarını sunmayı kabul edebiliriz, ancak maddesel dünyadaki herhangi birşey karşılığında kendimizi satamayız. Bununla ilgili olarak Śrīla Prabhupāda Saraswatī Thākur'un tavsiyesini, yani ne gelirse gelsin Śrī Guru-Gaurāṅga'ya hoşgörü içinde hizmet etmeye çalışmamız gerektiğini hatırlayabiliriz. Sevgi veya uyuşmazlık ya da her türlü şey gelebilir, ama biz kendi rotamızda ilerlemeliyiz—bu çok önemlidir.

**Soru:** Deva'ların ibadeti ile ilgili bir sorum var. Ayrıca, Guruji, aramızdan ayrılmış olan adanmamış kişiler için *śrāddha* törenleri düzenlememiz akıllıca bir uygulama mıdır?

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Śrīla Guru Mahārāj tarafından *Rūpānuga Sampradāya'nın* izdeşçileri olarak verilen müstesna adanmışlık çizgisindeki Kṛṣṇa bilincini izleyen bir kişi, bir başka tanrı ya da yarı tanrı uğruna uğraş verme konusunda hiçbir ihtiyaç hissetmeyecektir. Bu bizim açık ve net çizgimizdir. *Kṛṣṇa-seva* kavramına temel destek olarak *Śrīmad-Bhāgavatam* şöyle der, *devarṣi-bhutāpta-nṛṇāṁ piṭṛṇāṁ*. Bu *śloka* kişinin Kṛṣṇa'nın hizmeti ile uğraşmak dışında başka şeye ihtiyacı olmadığını savunur.

Bir *grhastha* olarak yaşayan kişi, ayrılmış olan atalarına karşı Vedik toplum kuralları ile ilgili bir zorunluluk hissediyorsa, şu şekilde belli bir müsamaha var: *Mahāprasādam* sunabilir, Vaiṣṇava'ların karşısında dört ya da beş Kutsal

Metinden bölümler okuyabilir, Vaiṣṇava Guru'lara on altı çeşit armağan sunabilir, *Vaiṣṇava-homa* olarak ateş adanmış düzenleyebilir, topluca *Mahāmantra* söyleyebilir ve Deity'lere özel sunular hazırlayıp Vaiṣṇava'ları hoşnut etmek için onlara *Mahāprasādam* sunabilir ve ardından o *Mahāprasādam*'ı manevi yarar sağlaması için ayrılan ruha sunabilir.

Sıradan insanlar Vedik kültürü sadakatle izlerlerse Vaiṣṇava olma konusunda cesaret bulabilirler.

**Soru:** *Gāyatrī Mantra* sağ kulaktan duyarak mı yoksa sol kulaktan duyarak mı alınmalıdır? Kutsal Metinde ruhani konuların sol kulaktan alınması gerektiği ile ilgili kanıtlar olduğunu sanıyorum, ancak geçenlerde sizin *Mantram*'in sağ kulaktan alınması gerektiğinden söz ettiğinizi duydum.

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Sorunuzla ilgili olarak diyebilirim ki, genelde sağ kulak sol kulaktan daha güçlüdür. Kral Purañjana'nın, Vedaların rehberliğindeki *karma-kāṇḍa* meyvesel faaliyetler anlamına gelen güney *pañcāla*'yı, sağ kulaktan duyduğu doğrudur ve Purañjana'nın girdiği boyut da orasıdır. Bu *Śrīmad-Bhāgavatam*'daki *ślokada* (4.25.50) yer alır, ancak o *ślokada* bir başka nitelik daha aktarılır: bu da kişinin, çok çabuk ezberleyebileceğidir, *yāti śrutadharānvitah*, kişi sadece bir kez duyarak, hemen ezberleyebilir. Buna ilaveten, *Sampradāya* Gurusuz, Mādhavāchāryya, eğer iyi şansa bağlı olarak, en üstün hizmetkârlara nasip olan adanmış kulların hizmeti gibi bir fırsat elde ederse, *jīva-ruh*'un *karma* yoluyla olağanüstü şansa *karma-kāṇḍa* sayesinde ulaşabileceğini söyledi. Sol kulak biraz daha zayıftır ve *jñāna-kāṇḍa*'nın sembolü olduğu söylenir. *Jñāna-kāṇḍa*'da, kaba ego yüzünden Vaiṣṇava adanmışlara herhangi bir hizmet sunma şansı elde etmek hemen hemen yoktur. Onların elde edeceği en nihai sonuç *nirvviṣeṣa-loka*'dır, ama bu konumdan uzak durulmalıdır. *Jñāna-kāṇḍa*'da başlıca dayanak egodur.

Ayrıca bazı yerlerde sol kulaktan söz edildiğini duyuyoruz, ama Śrīla Guru Mahārāj bize sağ kulaktan duyma talimatı verdi, dolayısıyla biz o uygulamayı izliyoruz.

**Soru:** Ben merkez *Maṭh'dan* çok uzakta yaşıyorum. Buradan yapabileceğim küçük bir hizmetin herhangi bir değere sahip olup olmadığını nasıl anlayacağım?

**Śrīla Mahārāj şöyle cevapladı:** Burada Nabadwīp'de çok fazla faaliyet yapılmaktadır, ama bunların hepsi Śrīla Guru Mahārāj'ı hoşnut etmek içindir. Ayrıca şöyle de düşünebilirsiniz, bir ülkenin başkentinde, orada gerçekleştirilmesi mümkün olmayan pek çok görev vardır. İllerin, daha küçük kasabaların ve köylerin, merkeze hizmette oynayacakları roller bulunmaktadır. Onlar pirinç, sebze, vb. yetiştirirler, pamuk eğirirler, kumaş ve giysi yaparlar, ineklere bakar, süt, tereyağ, yoğurt, vb. üretir, bunun yanı sıra daha başka pek çok görev yerine getirirler. Bu şekilde, dünyanın dört bir yanındaki şanslı ruhlar Śrīla Guru Mahārāj'ın merkezi Misyonuna sınırsız yollardan hizmet etme uğraşı içinde olabilirler. Merkeze çeşitlilik içinde hizmet etme yaşamı, neşe dolu faaliyetin sürdüğü ruhani dünyanın temelidir.



## **Sri Chaitanya Saraswat Math Kitap Listesi**

Bunlar Sri Chaitanya Saraswat Math ve dünya çapındaki merkezleri tarafından on beş dilde yayınlanan çok sayıdaki kitap ve dergiden bazılarıdır. Bu yayınlarla ilgili daha fazla bilgi için lütfen Sri Chaitanya Saraswat Math web sitesini ziyaret edin: [www.scsmath.com](http://www.scsmath.com)

### ***Srila Sridhar Maharaj'ın Kitapları***

Srimad Bhagavad Gita – The Hidden Treasure of the Sweet Absolute  
Sri Sri Prapanna Jivanamrtam – Positive and Progressive Immortality  
Sri Sri Prema Dhama Deva Stotram  
The Search for Sri Krishna – Reality the Beautiful  
Sri Guru and His Grace  
The Golden Volcano of Divine Love  
Loving Search for the Lost Servant  
Subjective Evolution – The Play of the Sweet Absolute  
The Guardian of Devotion  
Sermons of the Guardian of Devotion [I-IV]  
Home Comfort – An Introduction to Inner Fulfillment  
Inner Fulfillment  
Holy Engagement  
The Golden Staircase  
Absolute Harmony  
The Mahamantra  
Ocean of Nectar  
Sri Kirtana Manjusa [The Treasure Chest of Divine Kirtans]

### ***Srila Govinda Maharaj'ın Kitapları***

The Divine Servitor  
Dignity of the Divine Servitor  
Golden Reflections  
The Benedictine Tree of Divine Aspiration  
Divine Guidance  
Divine Message for the Devotees

### ***Sri Guru-Varga***

Sri Brahma Samhita – Quintessence of Reality the Beautiful  
The Bhagavata (Srila Bhaktivinoda Thakur)  
Sri Chaitanya Mahaprabhu – His Life and Precepts (Srila Bhaktivinoda Thakur)  
Sri Nabadwip Bhava Taranga (Srila Bhaktivinoda Thakur)  
Relative Worlds (Srila Bhakti Siddhanta Saraswati Thakur)  
Sri Chaitanya Saraswati [The Voice of Sri Chaitanyadev]

### ***Bültenler & Dergiler***

Sri Gaudiya Darshan  
Nabadwip News Bulletin  
Sri Vaisnava Toshani  
Vaishnava Seva  
Vaisnava Transmission  
Counterpoint

### ***İspanyolca***

La Busqueda de Sri Krishna – La Hermosa Realidad  
Sri Guru y Su Gracia  
El Volcan Dorado del Amor Divino  
El Guardian de la Devocion  
La Busqueda Amorosa en pos del Sirviente Perdido  
El Bhagavata – Su Filosofia, Su Etica y Su Teologia  
Dulce Hogar  
Un Mensaje Divino para los Devotos  
Sri Gaudiya Darshan [revista publicada]  
Sri Sadhu-Sangha

### ***Almanca***

Auf der Suche nach Govinda – Die Wunderschöne Wirklichkeit  
Sri Guru und Seine Barmherzigkeit  
Der Gottliche Beschützer  
Der Gottliche Diener  
Der Gottliche Unterweisungen  
Goldene Reflexionen  
Worte der Hingabe  
Amrta Ozean des Nektars  
Ahimsa, Sein und Bewusstsein  
Zurück nach Hause  
Sri Chaitanya Saraswati  
Songbuch

### ***Hollandaca***

Op Zoek Naar Sri Krsna de Wondermooie Werkelijkheid  
Sri Guru en Zijn Genade  
De Gouden Vulkaan van Goddelijke Liefde  
De Stem van Sri Chaitanyadev  
Sri Chaitanya's Achtledig Onderricht [Sri Siksastakam]  
Het Guru-Principe  
Sri Chaitanya Saraswati



## ***Ítalyanca***

La Ricerca di Sri Krsna – La Dolce Realta

## ***Macarca***

A Kutatas Sri Krsna Utan

A Bhagavata

Az Arany Avatar

Csodatevo Gopal

## ***Çekçe***

Utecha Domova

## ***Rusça***

Sri Guru and His Grace

## ***Ísveççe***

Sokandet efter Sri Krsna – Verkligheten den Skona

## ***Portekizce***

A Busca de Sri Krsna – A Realidade, O Belo

Sri Guru e Sua Graca

O Vulcao Dourado Do Amor Divino

Evolucao Subjectiva

As Divinas Instrucoes do Guadio da Devocao

Servo Divino

Comforto Do Lar

Evidencia

## ***Bengali***

Sri Sri Prapanna Jivanamrtam

Sri Prema Dhama Deva Stotram

Sri Siksastaka

Sri Chaitanya Caritamrta

Sri Srimad Bhagavad Gita

Sri Bhakti Rasamrta Sindhuh

Sri Bhakti Raksak Divya Vani

Sri Sri Kalyan Kalpataru

Sri Krsna Karnamrta

Sri Gaudiya Darsan

Sri Kirtana Manjusa

Sri Gaudiya Gitanjali

Sri Krsnanusilana Sangha Vani

Sri Nabadwip Dham Mahatmya  
Sri Nabadwip Bhavataranga  
Sri Nama Namabhasa  
Namaparadha Vicar  
Sri Namabhajan o Vicar Pranali  
Saranagati  
Arcan Kan  
Amrta Vidya  
Tattva Viveka  
Paramartha Dharmma Nirnay  
Sri Chaitanyadever Vaisistya

### ***Hindi***

Amrta Vidya  
Siksastakam

### ***Oriyan***

Amrta-Vidya  
Guru Kripa  
Benedictine Tree of Divine Aspiration

### ***Tamil***

Divine Guidance  
Home Comfort

### ***Farsça***

Mahamantra  
Yoga

### ***Türkçe***

Srimad Bhagavad Gita – Güzel Tanrı'nın Gizli Hazinesi  
Bilincin Öznel Evrimi  
Sri Krishna'yı – Güzel Gerçeği Arayış  
Sri Guru ve Lütfu  
Yuvanın Rahatlığı  
İlahi Aşkın Altın Volkanı  
Kalp ve Hale  
Sri Sri Prema Dhama Deva Stotram  
Kalbin Dini  
İlahi Rehberlik

# Sri Chaitanya Saraswat Math

Sri Chaitanya Saraswat Math Road, Kolerganj, P.O. Nabadwip,  
Dt. Nadia, Pin 741302, West Bengal, Hindistan ☎: (03472) 240086 & 240752

E-posta: math@scsmath.com

Sri Chaitanya Saraswat Math'ın ana Web sitesi:

<http://www.scsmath.com/>

## Dünyadaki Bellibaşlı Merkezler & Şubeler

### HİNDİSTAN

#### Kalküta

#### Śrī Chaitanya Sāraswata

#### Kṛṣṇanushilana Sangha

Opp. Tank 3, 487 Dum Dum Park  
Kolkata, Pin 700055, West Bengal, India  
☎: (033) 2590 9175 and 2590 6508  
calcutta@scsmath.org

#### Śrī Chaitanya Sāraswata

#### Kṛṣṇanushilana Sangha

Kaikhali, Chiriamore,  
P.O. Airport, Kolkata,  
Pin 700052, West Bengal, India  
☎: (033) 2573-5428

#### Burdwan

#### Śrī Chaitanya Sāraswat Ashram

P.O. & Village Hapaniya  
District of Burdwan, West Bengal, India  
☎: (03453) 249505

#### Śrī Chaitanya Śrīdhar Govinda Seva Ashram

Village Bamunpara, P.O. Khanpur  
District of Burdwan, West Bengal, India

#### Orissa

#### Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh

Bidhava Ashram Road, Gaur Batsahi  
Puri, Pin 752001, Orissa, India  
☎: (06752) 231413

#### Mathura

#### Śrīla Śrīdhar Swāmī Seva Ashram

Bağlantı: Murari Prabhu  
Dasbisa, P.O. Govardhan,  
District of Mathura, Pin 281502, Uttar  
Pradesh India  
☎: (0565) 281 5495

#### Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh & Mission

96 Seva Kunja, Vrindavan  
District of Mathura, Pin 281121,  
Uttar Pradesh, India  
☎: (0565) 245 6778

#### Siliguri

#### Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh

Hayder Para, New Pal Para, 155 Netaji  
Sarani Siliguri - 6, India  
☎: (mobil) 9232 349 442

#### Birbhum

#### Śrī Chaitanya Sāraswata

#### Kṛṣṇanushilana Sangha

Garbhabas, Post Office: Birchandrapur,  
District: Birbhum,  
West Bengal, PIN 731245

#### ABD

#### Kaliforniya

#### Śrī Chaitanya Sāraswat Seva Ashram

2900 North Rodeo Gulch Road  
Soquel, CA 95073, U.S.A.  
☎: (831) 462-4712, faks: (831) 462-9472  
Info@SevaAshram.org  
<http://www.SevaAshram.org>

**Jumping Monkey (Vejetaryen Yemek)**

418 Front St. Santa Cruz, CA 95060  
☎: (831) 466-0168

**Śrī Chaitanya Sāraswat Seva Ashram**

269 E. Saint James Street  
San Jose, CA 95112, U.S.A  
☎: (408) 288 6360 & 287-6360

**Utah**

**Śrī Chaitanya Sāraswat Mission**

25 E Kensington  
Salt Lake City, UT 84115  
<http://www.scsmission.com>  
[info@scsmission.com](mailto:info@scsmission.com)

**Oregon**

**Śrī Chaitanya Sāraswat Ashram**

25 E. 32nd Ave.  
Eugene, OR 97405  
[soul2soul108@yahoo.com](mailto:soul2soul108@yahoo.com)  
<http://scsashram.org>

**New York**

**Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh**

P.O. Box 311,  
Oaklyn NJ 08107 U.S.A.  
☎: (856) 962-0894  
[bkgiri@scsmath.com](mailto:bkgiri@scsmath.com)  
<http://scsmathnj.com>

**Hawaii**

**Śrī Chaitanya Śrīdhār Govinda Mission**

16251 Haleakala Hwy.,  
Kula, Maui, Hawaii, 96790 USA  
☎: 808-878-6821  
[mdasa1@gmail.com](mailto:mdasa1@gmail.com)  
<http://www.krsna.cc>

**Śrī Chaitanya Sāraswat Seva Ashram**

P.O. Box 1292,  
Honokaa, HI 96727, U.S.A.  
☎: 808-775-9443  
[nineislands@hawaiiintel.net](mailto:nineislands@hawaiiintel.net)

**KANADA**

**Surrey**

**Śrī Chaitanya Sāraswat Sridhar Asan**

#29 9955 140 Street,  
Surrey, V3T 4M4, Canada.  
☎: 604.953.0280  
[byoga@shaw.ca](mailto:byoga@shaw.ca)  
<http://canada.scsmath.org>

**MEKSIKA**

**Merida**

**Śrī Chaitanya Sāraswati Sridhar Govinda Sevashram de Mexico, A.R.**

Calle 69-B, No.537, Fracc. Santa Isabel  
Kanasin, Yucatan c.p. 97370, Mexico  
☎: (52-999) 982-8444  
[merida@scsmath.org](mailto:merida@scsmath.org)

**Guadalajara**

**Śrī Chaitanya Sāraswati Śrīdhār Govinda Sevashram de Mexico, A.R.**

Reforma No. 864, Sector Hidalgo  
Guadalajara, Jalisco, c.p. 44280, Mexico  
☎: (52-33) 3826-9613  
[guadalajara@scsmath.org](mailto:guadalajara@scsmath.org)

**Monterrey**

**Śrī Chaitanya Sāraswati Śrīdhār Govinda Sevashram de Mexico, A.R.**

Diego de Montemayor # 629,  
Centro, entre Isaac Garca y J. Treviño,  
c.p. 66000, Monterrey, N.L., Mexico  
☎: (52-81) 8356-4945  
[luiza\\_muzquiz@hotmail.com](mailto:luiza_muzquiz@hotmail.com)

**Tijuana**

**Śrī Chaitanya Govinda Sevashram, A.R.**

Ave. de las Rosas 9,  
Fracc. del Prado c.p. 22440  
☎: (52-664) 608-9154  
[tijuana@scsmath.org](mailto:tijuana@scsmath.org)

## **Celaya**

### **Śrī Chaitanya Govinda Sevashram, A.R.**

Potasio No. 224, col. Zona de Oro 2,  
Celaya (Guanajuato).  
☎: (461) 614-9001  
vraja\_vasi@asia.com

## **Veracruz**

### **Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh de Veracruz, A.R.**

Juan de Dios Peza 157 (entre Ignacio de  
la Llave y Negrete)  
Veracruz, Veracruz, c.p. 91700, Mexico  
☎: (52-229) 955 0941  
scsmathver@yahoo.com.mx

## **Orizaba**

### **Śrī Chaitanya Sāraswati Sridhar Govinda Sevashram de Mexico, A.R.**

Oriente 2, # 259,  
Zona Centro, c.p. 94300, Orizaba, Ver.,  
Mexico  
☎: (52-272) 725-6828

## **Mexico D.F.**

### **Śrī Chaitanya Sāraswati Sridhar Govinda Sevashram de Mexico, A.R.**

Calle Puebla #120 Colonia Roma,  
Mexico DF (A dos cuerdas del Metro  
Insurgentes, arriba del Restaurante  
Vegetariano Nirvana).  
Phone: (52-55) 5097-0533  
scsmath.df.info@gmail.com

## **Morelia**

### **Śrī Chaitanya Sāraswati Śrīdhar Govinda Sevashram de Mexico, A.R.**

Loma Santa No. 50  
Col. Lomas del Valle, Morelia  
Michoacan, Mexico.  
☎: 443 316-2252  
bhagavan7@gmail.com

## **AVRUPA**

### **İNGİLTERE**

#### **Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh**

466 Green Street  
London E13 9DB, U.K.  
☎: (0208) 552-3551  
londonmath@scsmath.org  
http://scsmathlondon.org

### **İRLANDA CUMHURİYETİ**

#### **Śrī Caitanya Sāraswat Sangha**

Attn: Vraja and Ananda  
Aughabehy, Arigna  
Co. Roscommon  
Eire (Republic of Ireland)

#### **Śrī Caitanya Sāraswat Sangha**

Attn: Brian Timoney  
Willowfield Road, Ballinamore  
Co. Leitrim, Republic of Ireland  
☎: 071 9645661  
ireland@scsmath.org

#### **Śrī Caitanya Sāraswat Sangha**

Flat A, 2, St Michaels Villas  
Inchicore, Dublin 10  
Republic of Ireland  
☎: (mobil) 087 784 3302

### **İTALYA**

#### **Villa Govinda Ashram**

Via Regondino, 5  
23887 Olgiate Molgora (LC)  
Fraz. Regondino Rosso, Italy  
☎: [+39] 039 9274445  
villagovinda\_ashram@virgilio.it  
http://www.villagovinda.org

#### **Śrī Chaitanya Sāraswat Sangha**

Zona Corlo 40  
06014 Montone (PG)  
☎: 39 0759306496  
italiano@sasmath.org  
http://italiano.scsmath.org

## Śrī Chaitanya Sāraswat Sangha

(Atula Krishna das)

Via del Vescovado 42 05100 Terni

☎: +39 074458806

tulasi@inwind.it

## MALTA

‘The Lotus Room’

30, Triq il-Qamh,

Zebbug, ZBG 1755, Malta

☎: (mobil) [+356] 9986 7015

malta@scsmath.org

## HOLLANDA

Śrī Chaitanya Sāraswati Śrīdhar  
Ashram

Azorenweg 80

1339 VP Almere, Netherlands

☎: 036 53 28150

gandiva@chello.nl

## PORTEKİZ

Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh

Rua do Sobreiro 5, Cidreira,

3020-143 Coimbra, Portugal

ananda.m@clix.pt

## MACARİSTAN

Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh

Andras Novak, Nagybanyai ut 52. H-1025

Budapest, Hungary

☎: (361) 3980295

Faks: (361) 3980296

sweetwater@scsmath.org

Śrī Chaitanya Sāraswat Sangha

Attila Bakos - Aninda Sundar Das

Judit Eszter Szucs Ph.D – Jayakishori D.D.

H-1118 Budapest Elopatak utca 33.

Hungary

☎/faks: + 36 1 319 1022

attila@danvantara.hu

## ÇEK CUMHURİYETİ

Śrī Sridhar-Govinda Sangha

(Anusuya Devi Dasi) Adriana

Marcinovova Cukrovarska 128

566 01 Vysoke Myto, Czech Republic

czech@scsmath.org

## TÜRKİYE

Śrī Govinda Maṭh Yoga Centre

Abdullah Cevdet sokak,

No 33/8, Çankaya 06690

Ankara, Turkey

☎: 090 312 4415857 - 090 312 440 88 82

http://www.yogamerkezi.org

info@yogamerkezi.org

Śrī Chaitanya Sāraswat Asan &  
Mission

Tahran Cad. Billur Sok. No:19/10

06700 Kavaklıdere, Ankara, Turkey

☎: 090 312 4280514

Śrī Chaitanya Sāraswat Śrīdhar  
Govinda Bhakti Yoga Center

Konutkent 2 Sitesi Finike Sok

FII/4 Çayyolu,

Ankara, Turkey

☎: +90. 312. 240 1309

Faks +90. 312. 240 0389

murali\_mohandas@yahoo.com

## ASYA

## TAYLAND

Śrī Chaitanya Śrīdhar Govinda  
Ashram

79/23 Mooban Worabodin

Soi Watsadet

Pattumthani-Rangsit Road, Pattumthani

Bangkok, Thailand

☎: +66 819 095 917

devagati@gmail.com

## MALEZYA

Śrī Chaitanya Sāraswat Sadhu  
Sangam Bukit Beruntung Seva

Ashram,

No 19 & 21, JalanTertai 10,

Bukit Beruntung,

48000 Rawang, Selangor, Malaysia.

☎:+60 3 - 6028 1264 +60 012-685 5932

scsmathmalaysia@gmail.com

**Śri Chaitanya Śrīdhar Govinda  
Seva Ashram,**

7 Taman Thye Kim, Jalan Haji Mohammed  
Ali 32000 Sitiawan, Perak, Malaysia  
☎: (05) 691 5686  
☎: (mobil) 017-5862817/012-5012804  
sitiawan@scsmath.org

**SINGAPUR**

**Śri Gaura Sāraswati Śrīdhar  
Society & Gokul Vegetarian  
Restaurant**

19 & 21, Upper Dickson Road,  
Singapore 207478  
☎: 63439018 & 63967769  
☎: (mobil) 90236341 & 91856613  
vijaykrnsnadas@hotmail.com  
mahalakshmiddev@hotmail.com (Restoran)

**Śri Chaitanya Saraswat Math  
(Singapore),**

Blk 7, #02-107, Tanjong Pagar Plaza  
Singapore 081007  
☎: +65 9062 6733  
jayatah@hotmail.com

**FILIPINLER**

**Śrīla Śrīdhar Swāmi Seva Ashram,**  
Gokulananda Prabhu  
23 Ruby St., Casimiro Townhouse,  
Talon Uno, Las Pinas City,  
Metro Manila, Zip code 1747, Philippines  
☎: 800-1340  
danny1ramos@yahoo.com

**GÜNEY PASİFİK  
AVUSTRALYA**

**Śri Govinda Dham**  
P.O. Box 72, Uki, via Murwillumbah  
N.S.W. 2484, Australia.  
☎: (0266) 795541  
uki@scsmath.org

**YENİ ZELANDA**

1030 Coatesville Riverhead Highway,  
Riverhead, Auckland, New Zealand.  
☎: (09) 4125466  
auckland@scsmath.org

**FİJİ**

**Śri Chaitanya Sāraswata Śrīdhar  
Asan**

P.O. Box 4507, Lautoka, Fiji  
fiji@scsmath.org

**RUSYA**

**Moskova  
Śri Chaitanya Sāraswat Cultural  
Centre**

Pin 107031, Moscow,  
Bolshoy Kiseleyny side-street 7/2, Russia  
☎: +7 (495) 628-8855, 628-7404  
russia@scsmath.org  
http://www.harekrishna.ru

**St. Petersburg**

**Śri Chaitanya Sāraswat Math,**

Pin 197229 St. Petersburg, p.Lahta  
St. Morskaya b.13, Russia  
☎: +7 (812) 498-2555, 498-2949  
scsmath@mail.ru

**Smolensk**

Normandia-Neman st. 19/1, apt.36.  
☎: +7 (4812) 66-19-48  
Bağlantı: Prithu Prabhu  
☎: (mobil) +7 (904) 365-2190  
smolensk@harekrishna.ru

**UKRAYNA**

**Kiev, Ukraine**

Harmatnaya st. 26/2, "Rostok" Palace of  
Culture  
Bağlantı: Krishna Bhakta Prabhu  
☎: +38 (044) 496-18-91  
☎: (mobil) +38 (067) 464-18-94  
kiev@harekrishna.ru

**Odessa, Ukraine:**

Bağlantı: Navanalini DD:  
☎: (mobil) +38 (066) 902-48-33  
odessa@harekrishna.ru

**ABHAZYA**

Sukhumi, Abkhazia:  
Bağlantı: Rasikananda Prabhu  
4go Marta st. 87, apt.70  
☎: +995 (442) 6-88-23  
sukhumi@harekrishna.ru

## **GÜNEY AMERİKA BREZİLYA**

<http://scsmathbrasil.com>

### **Śrī Chaitanya Śrīdhar Govinda Seva Ashram**

Krishna Sakti Ashram, P.O. Box 386  
Campos do Jordao, Sao Paulo, Brazil

☎: (012) 3663 3168

[contato@ashram.com.br](mailto:contato@ashram.com.br)

<http://ashram.com.br>

### **Śrīla Govinda Mahārāj Seva Sangha**

Estrada Chapeu do Sol, 620

Aberta aos Morros – Porto Alegre - RS

☎: (51) 3264-1383

[sevasangha@indiabrasil.org](mailto:sevasangha@indiabrasil.org)

<http://indiabrasil.org>

### **Śrī Chaitanya Sāraswat Sridhar Asan & Casa Prema (Restaurant)**

Rua Diogo Moreira 312,  
Pinheiros, Sao Paulo - SP

☎: (011) 3815-1448

[bhuvana@casaprema.com](mailto:bhuvana@casaprema.com)

<http://casaprema.com>

## **EKVADOR**

### **Śrīla Śrīdhar Swāmī Seva Ashram**

P.O. Box 17-01-576 Quito, Ecuador

☎: 342-471, faks: 408-439

[ssswamisevaashram@yahoo.com](mailto:ssswamisevaashram@yahoo.com)

## **VENEZUELA**

### **Śrī Chaitanya Śrīdhar Govinda Seva Ashram**

Avenida Tuy con Avenida Chama  
Quinta Parama Karuna, Caracas,  
Venezuela

☎: [+58] 212-754 1257

[contacto@paramakaruna.org.ve](mailto:contacto@paramakaruna.org.ve)

Maracaibo: Avenida 16 entre 70 y 71,  
Bağlantı Ananta Das

☎: 04146349203

Margarita: Avenida 31 de Julio, Quinta  
Guanipa,

Isla de Margarita, Estado Nueva Esparta

☎: (0058) 0295 115 8616 Anu Krishna

☎: (0058) 0295 416 4720 Madhu Mita

Cantaura: Calle Nuevo Mundo con  
segunda de Pueblo Nuevo,  
Cantaura, Estado Anzoategui.

☎: (0058) 0282 455 1082 Ananta  
Govinda

[ananta2006@cantv.net](mailto:ananta2006@cantv.net)

Cumana: Parcelamiento Miranda Sector D,  
Calle Tejero con Guanta, Cumana, Estado  
Sucre.

☎: (0058) 0414 777 5938 Tarmoyee Didi  
[haribol5000@hotmail.com](mailto:haribol5000@hotmail.com)

## **AFRİKA VE MAURİTİUS GÜNEY AFRİKA**

### **Śrī Chaitanya Sāraswat Ashram,**

4464 Mount Reiner Crescent,

Lenasia South, Extension 4,

Johannesburg 1820, Republic of South  
Africa

☎: (011) 852-2781 & 211 0973

☎: (mobil) 0027 83 384 7367

[pradeeps1@hotmail.com](mailto:pradeeps1@hotmail.com)

[ksjgaban@gmail.com](mailto:ksjgaban@gmail.com)

### **Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh**

P.O. Box 60183, Phoenix 4068

Durban, Kwa-Zulu Natal, South Africa

☎: (031) 500-1576

### **Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh**

57 Silver Road, Newholmes, Northdale  
Pietermaritzburg 3201

Kwa-Zulu Natal, South Africa

☎: (0331) 912026

Faks: (0331) 947938

## **MAURİTİUS**

### **Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh International**

Nabadwip Dham Street, Long Mountain  
Republic of Mauritius

☎: (230) 256 3466 & 724 9352

[gaurendu@intnet.mu](mailto:gaurendu@intnet.mu)